

ክዲስ ዘመን

ዓርብ

83ኛ ዓመት ቁጥር 095 ታኅሣሥ 5 ቀን 2016 ዓ.ም ጥጋ 10:00

ብዕራችን ለኢትዮጵያ ህዳሴ ይተጋል!

ethio telecom

ሰጥረ ማሳመሪያ
— ለመዘገብ፣ ለሥራ ለገቢ ለገንዘብ ለገንዘብ —

ከተመዘገቡ/የሰጥረ ማሳመሪያ ከገዢ በኋላ ወደ 645 “ሃ” ይለክ!
ጥያቄዎቹን ይመልሱ ይሸለሙ!

ፀደይ ባንክ (አ.ማ)
TSEDEY BANK (S.C)

የሁሉም ባንክ
Bank for all!

የብዙዎችን ተስፋ ያለመለመ!

በፋይናንስ አቅርቦት በተግባር የተፈተነ እንዲሁም ሰፊና ጽኑ መሰረት ያለው ባንክ በአገልግሎት የፋይናንስ አገልግሎት ዘርፍ በአገልግሎቶቹው 25 ዓመታት አለም አቀፍ ዕውቀትና ስራ ስራዎችን ሲያገኝ የቆየው አማራ ብድርና ቁጠባ ተቋም ወደ ፀደይ ባንክ ተሸጋግሮ የተሟላ አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛል።

Tel: +251 115 58 12 70/011 551 73 48/011 558 99 98
P.O.Box: 9630
E-mail: mekonnyelewemwessen@tsedeybank-sc.com
Web: www.tsedeybank.org.et
Addis Ababa, Ethiopia

ዳዊት ሀይሉ (ዶ/ር)

የብድር
መክፈያ አፎይታ መፈቀዱ የኑሮ
ውድነትን ለማረጋገጥ ይረዳል

784

ፎቶ: ዳኒ ስበራ

የአፍሪካ አየር ኃይል አዛዦች ፎረም በቢሾፍቱ ተካሄደ

- ስፍራው ደን ችግሮችን ለመቋቋም በትብብር መሥራት ይጠበቅባቸዋል

ሳሙኤል ወንደሰን

ቢሾፍቱ፡- ከተለያዩ የአፍሪካ ሀገራት የተውጣጡ የአየር ኃይል አዛዦች የተሳተፉበት የመጀመሪያው የአፍሪካ አየር ኃይል አዛዦች ፎረም ትናንት በቢሾፍቱ ከተማ አየር ኃይል ግቢ ተካሄዷል። አፍሪካውያን የሚያጋጥሟቸውን

ችግሮች ለመከላከልና ለመቋቋም በትብብርና በአጋርነት መሥራት እንደሚገባቸውም ተገልጿል።

የኢትዮጵያ አየር ኃይል 88ኛ ዓመት የምሥረታ በዓል “በመስዋዕትነት ሀገርን የዋጀ የኢትዮጵያ አየር ኃይል” በሚል ከኅዳር 20 ቀን 2016 ዓ.ም ጀምሮ እየተከበረ ይገኛል።

88ኛውን የኢትዮጵያ አየር ኃይል የምሥረታ በዓልን ምክንያት በማድረግ የአፍሪካ አየር ኃይል አዛዦች ፎረም ትናንት በቢሾፍቱ ሲካሄድ የመከላከያ ሚኒስትሩ አብርሃም በላይ (ዶ/ር)፣ የኢትዮጵያ አየር ኃይል በጋን-አፍሪካኒዝም አሳቤ ከአፍሪካ ሀገራት ጋር

የአፍሪካ አየር ኃይል ... ወደ 78 4 ዞሪ

ኮሚሽኑ በኦሮሚያ
ክልል ተሳታፊዎችን ለሚሰዩ
ሕክምና ስልጠና መስጠት ጀመረ

784

ኢትዮጵያ የስደተኞችን ደህንነት ለመጠበቅና ተገቢውን ድጋፍ ለማድረግ ቁርጠኛ ናት

• በስደተኞች ላይ የሚያተኩር ዓለም አቀፍ ጉባኤ ትናንት በሲዊዘርላንድ ጄኔቭ ተካፍቷል

መዓዛ ማሞ

ኢትዮጵያ አበባ፡ ኢትዮጵያ የስደተኞችን ደህንነት ለመጠበቅ እና ተገቢውን ድጋፍ ለማድረግ ቁርጠኛ መሆንን ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር አቶ ደመቀ መኮንን መግለጸቸውን የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ቃል አቀባይ አምባሳደር መለስ ዓለም ተናገሩ።

በስደተኞች ላይ የሚያተኩር ሁለተኛው ዓለም ዓቀፍ ጉባኤ በትናንትናው አለት በሲዊዘርላንድ ጄኔቭ መካሄዱንም ጠቁመዋል።

አምባሳደር መለስ ዓለም እንደተናገሩት በምክትል ጠቅላይ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር አቶ ደመቀ መኮንን የተመራ ከፍተኛ የመንግሥት ልዑክ በጉባኤው

ኢትዮጵያ የስደተኞችን ደህንነት ... ወደ 78 4ሪ

AfriSky PLC
ETHIOPIA

0940 80 80 80 | 0940 90 90 90 | 0911 21 72 55 | 0940 50 50 50

AMG STEEL FACTORY

ኤሌምጂ ብረታ ብረት ፋብሪካ
AMG Steel Factory

ጤና ሚኒስቴር - ኢትዮጵያ
MINISTRY OF HEALTH - ETHIOPIA

የዜጎች ጤና ለሃገር ብልጽግና!
HEALTHIER CITIZENS FOR PROSPEROUS NATION!

ለኤች.አይ.ቪ ኤድስ ተጋሳጭ በሆኑ 300 ወረዳዎች ላይ የመከላከል ሥራ እየተሠራ ነው

- ከ610 ሺህ 350 በላይ ዜጎች ላይ ቫይረሱ በደማቸው ይገኛል

ሂሳብ ወንድምነው

አዲስ አበባ፡- በሀገሪቱ ለኤች.አይ.ቪ ኤድስ ይበልጥ ተጋሳጭ በሆኑ 300 ወረዳዎች ላይ የመከላከል ሥራው እየተሠራ እንደሚገኝ ጤና ሚኒስቴር አስታወቀ። በሀገሪቱ ከ610 ሺህ 350 በላይ ወገኖች ቫይረሱ በደማቸው እንደሚገኝ ተመላክቷል።

በጤና ሚኒስቴር የኤች.አይ.ቪ ኤድስ መከላከልና መቆጣጠር መሪ ሥራ አስፈጻሚ የዘርፈ ብዙ ኤች.አይ.ቪ ኤድስ ምላሽ ደብዳቤ ላይ ሀብታሙ ካሳ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ በሀገሪቱ በሁሉም ክልሎች ከፍተኛ የቫይረሱ ስርጭት ያለባቸው አካባቢዎች አሉ።

አቶ ሀብታሙ እንዳሉት፤ በአማራ ክልል 74፣ በአሮሚያ ክልል 54፣ በደቡብ ኢትዮጵያ ሰባት እና በሌሎች የክልል ወረዳዎችም ከፍተኛ የስርጭት ምጣኔ ይታያል።

በሀገሪቱ ለቫይረሱ ይበልጥ ተጋሳጭ የሆኑ የማኅበረሰብ ክፍሎች የሚኖሩባቸውና የስርጭት ምጣኔያቸው ከፍተኛ የሆኑ 300 ወረዳዎች ተለይተው የመከላከል ሥራ እየተሠራ ነው ብለዋል።

ሴተኛ አዳሪዎች፣ አደንዛዥ እፅ ተጠቃሚዎች፣ የሕግ ታራሚዎች፣ የሀገር አቋራጭ አሽከርካሪዎች፣ ትዳር የፈቱ ግለሰቦች፣ ወጣቶችና ሴቶች ይበልጥ የስርጭቱ ተጋሳጭ መሆናቸውን ኃላፊው አብራርተዋል።

ለሴተኛ አዳሪዎች የቅድመ መጋለጥ መድኃኒት፣ የድህረ መጋለጥ ሕክምና እና የአቻ ለአቻ ውይይት እንዲያገኙ እየተደረገ መሆኑን አስገንዝበዋል።

የተማሪዎችን ተጋሳጭነት ለመቀነስ የባሕሪ ለውጥና የሕይወት ክህሎት ሥልጠና እንዲያገኙ እየተደረገ መሆኑን ጨምረው ገልጸዋል።

የወጣቶችን ተጋሳጭነት ለመቀነስ በራሳቸው መመርመር የሚችሉበት መተግበሪያ በማበልጸግ ወደሥራ ለማስገባት እየተሠራ ነው ብለዋል።

ተመርምሮ ራስን አለማወቅ ተጋሳጭነትን እንደሚጨምር የጠቀሱት አቶ ሀብታሙ፣ ዜጎች ተመርምረው ራሳቸውን እንዲያውቁ እና ጥንቃቄ እንዲያደርጉ የተለያዩ ሥራዎች እየተሠሩ መሆኑን ጠቅሰዋል።

እ.አ.አ. የ2022 ሀገራዊ የኤች.አይ.ቪ ስርጭት ግምት እንደሚያሳየው በሀገሪቱ በአጠቃላይ ከ610 ሺህ 350 በላይ ወገኖች ላይ ቫይረሱ በደማቸው እንደሚገኝ ጠቁመው፣ ከነዚህም ውስጥ ተመርምረው እራሳቸውን ያወቁት 84 በመቶ የሚሆኑት ናቸው። ራሳቸውን ያላወቁትን ዜጎች እንዲያውቁ ማድረግ በትኩረት የሚሠራበት ዋና ተግባር ነው ብለዋል።

የቫይረሱ የስርጭት ምጣኔው ከቦታ ቦታ እና ከማኅበረሰብ ማኅበረሰብ በተለያዩ ደረጃ ላይ የሚገኝ መሆኑን ጠቅሰው፣ በሀገር አቀፍ ደረጃ ያለው የስርጭት መጠን ከአንድ በመቶ በታች መሆኑን ጠቅመዋል።

ጋምቤላ 3 ነጥብ 69፣ አዲስ አበባ ሦስት ነጥብ 47 በመቶ፣ ሐረር 2 ነጥብ 97 እና ድሬዳዋ 2 ነጥብ ዘጠኝ በመቶ ከፍተኛ የስርጭት ምጣኔ የሚታይባቸው መሆኑን አብራርተዋል።

በአንጻሩ በሶማሌ ክልል ዜሮ ነጥብ 18 በመቶ ዝቅተኛ የስርጭት ምጣኔ መኖሩን አመለክተዋል።

በሀገር አቀፍ ደረጃ በከተሞች ሁለት ነጥብ ዘጠኝ በመቶ በገጠር ዜሮ ነጥብ አራት በመቶ የስርጭት ምጣኔ እንደሚታይ ጨምረው ገልጸዋል።

እንደ ሥራ አስፈጻሚው ገለጻ፣ በሀገሪቱ ከ610 ሺህ 350 በላይ ወገኖች ቫይረሱ በደማቸው ይገኛል። በዓመት ስምንት ሺህ 257 ሰዎች በቫይረሱ ይያዛሉ። በሺህ 322 ዜጎች ደግሞ በዓመት ሕይወታቸውን በቫይረሱ ምክንያት ያጣሉ።

በክልሉ ከ300 ሺህ ኩንታል በላይ የበርበሬ ምርት ይጠበቃል

አማን ረሺድ

አዲስ አበባ፡- በክልሉ በ2015/16 የምርት ዘመን ከ300 ሺህ ኩንታል በላይ የበርበሬ ምርት እንደሚጠበቅ የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል አስታወቀ።

በክልሉ የቡናና ቅመማቅመም ባለሥልጣን ዋና ዳይሬክተር አቶ ፊደላዊ ከድር ለኢ.ፕ.ድ እንደገለጹት፣ በምርት ዘመኑ 27 ሺህ 733 ሔክታር መሬት ላይ ከሰማው የበርበሬ ሰብል ከ300 ሺህ ኩንታል በላይ ምርት ይጠበቃል።

እንደ አቶ ፊደላዊ ገለጻ፣ የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል በኢትዮጵያ ከፍተኛ የበርበሬ ምርት ከሚመረትባቸው አካባቢዎች ቀዳሚው ነው። የበርበሬ ምርት በክልሉ በሚገኙ የስልጤ፣ ጉራጌ፣ ምሥራቅ ጉራጌ፣ ከንባታ፣ ሃድያ፣ ሃላባና የም ዘኖች እንዲሁም የተለያዩ ልዩ ወረዳዎች በስፋት እየተመረተ ይገኛል።

አሁን ላይ በክልሉ የተለያዩ አካባቢዎች የበርበሬ ምርት እየተሰበሰበ መሆኑን ገልጸው፣ ወደ ሁሉም የኢትዮጵያ አካባቢዎች ለገበያ እየቀረበ መሆኑን ተናግረዋል።

ምርቱን የሚያገኙ የባልትና ዘርፍ ነጋዴዎች ከአርሶ አደሩ ጋር ትስስር እንዲፈጥሩ በማድረግ ነው ለገበያ እየቀረበ የሚገኘው ብለዋል።

በተለይም በተጠቃሚው ዘንድ ከፍተኛ ተፈላጊነት ያለው የማረቆ ፋና በበርበሬ ዝርያ ላይ እሴት ጨምሮ ለተጠቃሚዎች እንዲደርስ በትኩረት እየተሠራ እንደሚገኝ ጠቁመዋል።

ለአርሶ አደሩ የገበያ ትስስርን በመፍጠርና የወቅቱን የገበያ መረጃ በማቅረብ ከምርት ላኪዎች ጋር በጋራ

እየተሠራ ይገኛል ያሉት አቶ ፊደላዊ አርሶ አደሩን በመሠረታዊ የኅብረት ሥራ ማኅበራት በማድረጃት ውጤታማ ሥራዎች እየተከናወኑ መሆናቸውን አመልክተዋል።

በምርት ዘመኑ በተወሰኑ አካባቢዎች በበርበሬ ሰብል ላይ የስር አበስብስ በሽታ መከሰቱን ጠቅሰው፣ በሽታው በሰብሉ ላይ የከፋ ጉዳት ሳያደርስ መቆጣጠር መቻሉን ገልጸዋል።

በአሁኑ ወቅት የበርበሬ ምርት እየተሰበሰበ መሆኑን ጠቅሰው ከምርት አሰባሰብ ጋር በተገናኘ የሚያጋጥሙ

ብክነቶችን ለመቅረፍ የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥልጠና መስጠቱን አቶ ፊደላዊ አስረድተዋል።

የገበያ ትስስርን በመላ ሀገሪቱ ለማሳለጥ እና ጥራቱን የጠበቀ በርበሬ ለገበያ ለማቅረብ በትኩረት እየተሠራ መሆኑን አስረድተዋል።

ምርቱን በስፋት ለማምረት የሚያስችሉ ግብዓቶችን ለአርሶ አደሩ ለማቅረብ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር እየሠሩ መሆናቸውን ገልጸው፣ ለዘርፉ ውጤታማነት የሁሉም አካላት ተሳትፎ ወሳኝ መሆኑን አስረድተዋል።

የግብርና ምርቶች ብክነትን ለመቀነስ እየተሠራ ነው

ዮርዳኖስ ፍቅረ

አዲስ አበባ፡- በግብርና ምርቶች ላይ የሚደርሰውን ብክነት ለመቀነስ የሚያስችሉ ተግባራትን እየከናወነ እንደሚገኝ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ንግድ ቢሮ አስታወቀ።

የቢሮው የኮሙኒኬሽን ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር አቶ ሰውነት አየለ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንዳስታወቁት፣ በተለይም በአትክልትና ፍራፍሬ ምርቶች ላይ የሚደርሰውን ከፍተኛ ብክነት ለመቀነስና የተመረተ ምርት ሁሉ በቀጥታ ወደ ሽማቹ እንዲደርስ የሚያስችሉ ተግባራትን እየከናወነ ይገኛል።

ገበሬው ጊዜውንና ጉልበቱን አውጥቶ ያመረተው ምርት በአግባቡ ተጓዥ ወደ ኅብረተሰቡ መድረስ ይኖርበታል፤ ይህ አሠራር ካልተዘረጋለት ለምርት ዋጋ መጨመርና ለኑሮ ውድነት አንዱ መንስዔ ይሆናል ብለዋል።

በተጨማሪም ከግብርና ምርቶች ማጓጓዣና ማቆያ ጋር

የተያያዙ ችግሮች መኖር የምርት ብክነት እንዲፈጠር በር እየከፈቱ መሆኑን ተናግረዋል።

እንደ አቶ ሰውነት ገለጻ፣ በተለይ የአትክልትና ፍራፍሬ ምርቶችን ወደ ሽማቹ ለማድረስ ምቹ የሆኑ የትራንስፖርት ሥርዓት የለም። የግብርና ምርት ማጓጓዣዎች ለምርቶቹ ታስቦ የተዘጋጁ አይደሉም። ይህ ደግሞ ምርቶችን ለመበላሸት ይዳርጋል።

በተመሳሳይም የአትክልትና ፍራፍሬ መገበያየት ስፍራዎች የምርቶቹን ደህንነት ጠብቀው እንዲያቆዩ ታስቦ የሚዘጋጁ አለመሆናቸውን የገለጹት ዳይሬክተሩ፣ ይህም ፍራፍሬና አትክልቶች በመቀት ሳቢያ እንዲበላሹና የምርት ብክነት እንዲኖር አድርጓል ብለዋል።

በመሆኑም ከግብርና ምርቶች ማጓጓዣና ማቆያ ጋር የተያያዙ ችግሮችን ለመቅረፍ እና የግብይት ሥርዓቱን ለማዘመን ቢሮው ትኩረት ሰጥቶ እየሠራ እንደሚገኝ ገልጸዋል።

ቢሮው፣ የግብርና ምርቶችን ደህንነት ጠብቀው የሚያደርሱ ማጓጓዣዎች እንዲኖሩ እየሠራ መሆኑን

የጠቀሱት ኃላፊው፣ አትክልትና ፍራፍሬ ማቆየት የሚያስችል ቴክኖሎጂ የተገጠመላቸው ዘመናዊ የገበያ ማዕከላትን ማስገንባቱንም ተናግረዋል።

የንግድ ማዕከላቱ በአዲስ አበባ በአምስቱም መግቢያ በሮች የተገነቡ ሲሆን፣ የአቅራቢዎች ጨረታ ሂደት ተጠናቆ በቅርቡ ወደ ሥራ እንደሚገቡ ዳይሬክተሩ አስታውቀዋል።

ዳይሬክተሩ እንዳሉት፣ የገበያ ማዕከላቱ በቅዝቃዜ የሚበላሹ ምርቶችን ለማምቅ፣ በመቀት የሚበላሹ ምርቶችን ደግሞ ለማቆየት የሚያስችሉ ቴክኖሎጂ የተገጠመላቸው ናቸው።

ቢሮው፣ በዋናነት የንግድ ሥርዓቱ ፍትሐዊ፣ ፈጣን፣ ቀልጣፋና ተደራሽ እንዲሆን የሚያስችሉ ተግባራትን እያከናወነ እንደሚገኝ ኃላፊው ጠቁመዋል።

በተለይም የንግድ ሥርዓቱ ዘመናዊነትን ካለመለብሱ የተነሳ የሚደርሱ የምርት ብክነቶችን ለመቅረፍ ከሚሠራቸው ሥራዎች በተጨማሪ፣ በሌሎች አካላት የሚሠሩ መሰል ተግባራትንም እየደገፈ እንደሚገኝም አብራርተዋል።

ወይዘሮ ሊዲያ ገርማ

በመዲናዋ ሕገ ወጥ የመሬት ወረራን መቅረፍ ተችሏል

ታዲያ ዝናልፈው

አዲስ አበባ፡- የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ደንብ የማስከበር ባለሥልጣን በመዲናዋ እያከናወነው ባለው ደንብ የማስከበር ሥራ ሕገ ወጥ የመሬት ወረራ ወንጀልን ማስቆም ተችሏል ሲል የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሰላምና ፀጥታ ቢሮ አስታዎቋል።

ማኅበረሰቡ የሚያካሂደውን የመልካም አስተዳደርና የአገልግሎት አሰጣጥ ችግሮችን ለመቅረፍ ከደንብ አስከፊነቱ ጋር በተያያዘው ዕለት ውይይት ተካሂዷል።

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሰላምና ፀጥታ ቢሮ ኃላፊ ወይዘሮ ሊዲያ ገርማ ከውይይቱ በኋላ ለጋዜጠኞች በሰጡት ማብራሪያ እንደገለጹት፤ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ደንብ የማስከበር ባለሥልጣን በሕገ ወጥ የመሬት ወረራ ላይ በሠራው ደንብና የሕግ የበላይነትን የማስከበር ሥራ አመርቂው ጤነት ማስመዘን ተችሏል።

በመዲናዋ ሕገ ወጥ የመሬት ወረራ ሥራ እንዲከናወን የቅድመ መከላከል ሥራ እየተሠራ ነው ያሉት ኃላፊዎች እየተሠራ ያለውም ሥራ ማግኛውም ሰው መሬት በዘፈቀደ ወርሮ የሚይዝበት እድል እንዳይፈጠር እያደረገ ይገኛል ብለዋል።

በሕገ ወጥ መሬት ወረራ ላይ እየተሠራ ያለው ደንብና የሕግ የበላይነትን የማስከበር ሥራ ሕገ ወጥ መሬት ወረራን ከሕግ አግባብ ውጪ በሆነ መንገድ ለማግኘት የሚያደርጉትን ጥረት የሚያመክን ነው ሲሉ ገልጸዋል።

ባለሥልጣን መሥሪያ ቤቱ ሕገ ወጥ የመሬት ወረራን ለመከላከል እተዋወሰው ባለው የደንብ ማስከበር ሥራና በሕገ ወጥ እየተወሰደ ባለው አርምጃ ወንጀሉን መቆጣጠር ተችሏል ብለዋል።

አልፎ አልፎ የሚታዩ መሬትን በሕገ ወጥ መንገድ የመውረር የደንብ ጥሰቶችንም ለመቅረፍ የተጠናከረ ሥራ እየተሠራ ነው ሲሉ ተናግረዋል።

የደንብ ማስከበር ተቋም በአዋጅ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ሕገ ወጥ የመሬት ወረራን የመቆጣጠር ሥራ በተገቢው መንገድ እየሠራ ይገኛል፤ እየሠራ ባለው ሥራም ትልቅ ለውጥ አሳይቷል ብለዋል።

ሕገ ወጥ የመሬት ወረራ በመከላከል የታየውን ትልቅ ለውጥ ለማስቀጠል ከባለድርሻ አካላት ጋር በተጠናከረ መልኩ ይቀጥላል ሲሉ አመለክተዋል።

ወይዘሮ ሊዲያ አያይዘውም፤ ተቋሙ ሕገ ወጥ ማስታወቂያና ግንባታን የመከላከል ሥራ እየሠራ መሆኑን ጠቅሰዋል።

በሕገ ወጥ ማስታወቂያ ሥራ ላይ ተሠማርተው በሺህዎች የሚቆጠሩ ዜጎችን ሕጋዊ በማድረግ መንግሥት ማግኘት የሚገባውን ግብር እንዲያገኝ ተደርጓል ሲሉ ገልጸዋል።

ሕገ ወጥ ግንባታን የመከላከል ሥራ እየተሠራ ዜጎች ፍቃድ አውጥተው በሕጋዊ መንገድ እንዲቀሳቀሱ የማድረግ ሥራ ለመሥራት ተችሏል ሲሉ አብራርተዋል።

ኢትዮጵያ፣ በኢንቨስትመንት ለሚሰማሩ የኪታር ባለሀብቶች ተገቢውን ድጋፍ ታደርጋለች

ማርቅስ በሳይ

አዲስ አበባ፡- ኢትዮጵያ በኢንቨስትመንትና የንግድ ዘርፎች መዋዕለ ንዋያቸውን ለሚያፈሱ የኪታር ባለሀብቶች አስፈላጊውን ድጋፍ የምታደርግ መሆኑን የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ዴኤታ አቶ ምስጋኑ አርጋ ገለጹ።

በውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ዴኤታ አቶ ምስጋኑ አርጋ የተመራ የኢትዮጵያ ልዑክ ከኪታር የኢንቨስትመንት ባለሥልጣን ዋና ሥራ አስፈጻሚ ጋር ተወያይተዋል።

የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ዴኤታ አቶ ምስጋኑ አርጋ በደሃ በተካሄደው ውይይት ዙሪያ በሰጡት ማብራሪያ እንደገለጹት፤ ኢትዮጵያ በኢንቨስትመንትና የንግድ ዘርፎች መዋዕለ ንዋያቸውን ለሚያፈሱ የኪታር ባለሀብቶች አስፈላጊውን ድጋፍ የምታደርግ መሆኑን ገልጸዋል።

እንደ አቶ ምስጋኑ ገለጹ፤ ኢትዮጵያ ከኪታር ጋር ያላትን የኢንቨስትመንት ትብብር አጠናክራ ትቀጥላለች።

ኢትዮጵያ በኢንቨስትመንትና የንግድ ዘርፎች መዋዕለ ንዋያቸውን ለሚያፈሱ የኪታር ኢንተርፕራይዞች ድጋፍ እንደምታደርግ ገልጸዋል ያሉት አቶ ምስጋኑ፤ የኢትዮጵያ መንግሥት ለባለሀብቶች ተገቢውን ድጋፍ ለማድረግ ዝግጁ ነው ብለዋል።

ኢትዮጵያና ኪታር በተለያዩ የኢንቨስትመንት ጉዳዮች ላይ መወያየታቸውን ገልጸዋል።

በተለይም በግብርና በማግኘት ለማሳደግ በፋርማሲዩቲካልስ እና በቴሌኮም ዘርፍ ትብብራቸውን ለማሳደግ መወያየታቸውን ጠቅሰዋል።

በተመሳሳይ ሎጂስቲክስና ትራንስፖርትን ጨምሮ፤ በማዕድንና ቴሌኮም ዘርፎች ትብብራቸውን ለማሳደግ መምከራቸውን አቶ ምስጋኑ አብራርተዋል።

የኪታር ባለሀብቶች በኢትዮጵያ መዋዕለ ንዋያቸውን እንዲያፈሱ በኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን ጥሪ መቅረቡን ገልጸው፤ ኢትዮጵያ ከኪታር ጋር ያላትን የኢንቨስትመንት ትብብር አጠናክራ እንደምትቀጥልም ገልጸዋል።

ሁኔታ መምከራቸውንም ተናግረዋል።

በውይይቱ ላይ የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ዴኤታ አቶ ምስጋኑ አርጋን ጨምሮ የኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ኮሚሽን ሌሊሲ ነሜ እና በኪታር የኢትዮጵያ አምባሳደር ፊይሳል አሊ፤ ከኪታር ኢንቨስትመንት ባለሥልጣን ዋና ሥራ አስፈጻሚ ማንሱር ቢን ኢብራሂም አል ማሕመድ ጋር በደሃ ተወያይተዋል።

“ፕሮግራሙ በደን ልማት ዘርፍ አመርቂው ጤነት እያሰገኘ ነው”

- የኦሮሚያና አማራ ክልሎች

ቃልኪዳን ስላይ

አዲስ አበባ፡- የፊደ ፕላን ኢንቨስትመንት ፕሮግራም በደን ልማት ዘርፍ አመርቂው ጤነት እያሰገኘ መሆኑን የኦሮሚያና አማራ ክልሎች ገለጹ።

የኦሮሚያ ክልል ፊደ ፕላን ኢንቨስትመንት ፕሮግራም አስተባባሪ አቶ ደበላ ተስፋዬ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት፤ የፊደ ፕላን ፕሮግራም በዘ ዞኖች ውስጥ በሚገኙ 41 ወረዳዎች ተግባራዊ እየተደረገ ነው።

እንደ አቶ ደበላ ገለጹ፤ በክልሉ መሬትን መልሶ እንዲያገግም ከማድረግ አንጻር በተሠራው ሥራ ከ25 ሺህ ሄክታር በላይ መሬት በደን መሸፈን ተችሏል።

እንዲሁም እየጠፋ ያለን ደን በመከለል ከሰውና ከእንስሳት ጎክኪ በመጠበቅ እንዲያገግም በማድረግ ረገድ ከ270 ሺህ ሄክታር በላይ ደን መጠበቅ መቻሉን አብራርተዋል።

ክልሉ ያለውን አቅም ከግምት ውስጥ በማስገባት ፕሮግራሙ በሁለት አይነት መንገድ ተግባራዊ እየተደረገ እንደሆነ ያነሱት አቶ ደበላ፤ በሐረርጌ፣ አርሲና ሸዋ አካባቢዎች በሚገኙ በ17 ወረዳዎች ውስጥ የአዲስና የነባር ደን ልማት ሥራዎች እየተሠሩ መሆኑን ጠቅሰዋል።

በሌላ በኩል ደግሞ በጅማ፣ በኢሉ አባባራ፣ በቶ በደሊ፣ ምሥራቅ ወላጋ እና ሆሮ ጉድሩ አካባቢዎች የሚገኘውን የተፈጥሮ ደን በመከለል ኅብረተሰቡ በራሱ እንዲያስተዳድር የማድረግ ተግባር ተከናውኗል ብለዋል።

በዚህም በክልሉ በአጠቃላይ ከ400 ሺህ ሄክታር በላይ ደን ማልማት መቻሉን አቶ ደበላ ጠቁመዋል።

ኅብረተሰቡን በማሳተፍ በከብት እርባታ፣ በንብ ማኑብና በሌሎች ትናንሽ የገቢ ምንጮች ውስጥ ገብቶ እንዲሠራ በማድረግ የኑሮ ማሻሻያ ድጋፍ እየተደረገ እንደሆነ አንስተዋል።

ባለፈው ዓመት ከዓለም ባንክ ጋር የ40 ሚሊዮን ዶላር የካርቦን ሽያጭ ውል ተደርጓል ያሉት አቶ ደበላ፤ ይህንን እንደ ጅምር በመውሰድ በቀጣይ የተለያዩ ተግባራት እንደሚከናወኑ አመለክተዋል።

የአማራ ክልል የፊደ ፕላን ኢንቨስትመንት

ፕሮግራም አስተባባሪ አቶ ስንታየሁ ደረሰ በበኩላቸው እንደተናገሩት፤ የፊደ ፕላን ፕሮግራም በክልሉ የሚገኙ ነባርና ጉዳት የደረሰባቸውን ደኖች እንዲያገግሙ እያስቻለ ነው።

በክልሉ በተሠራው ሥራ 27 ሚሊዮን ማትሪክ ቶን የካርቦን ልቀት መቀነስ የተቻለ መሆኑን ጠቁመዋል።

በተለይም በወሎ አካባቢ እና በደላንታ ወረዳ የተሠራው ሥራ ከሁሉም የተሻለ እንደሆነ አንስተዋል።

ፕሮግራሙ ተዛማጅ ጥቅሞችን እያሰገኘ መሆኑን ያነሱት አቶ ስንታየሁ፤ በንብ ማኑብ፣ በወጣቶች የሥራ ዕድል ፈጠራና በኑሮ ማሻሻያ ዘርፎች ድጋፎችን እያደረገ እንደሚገኝ ጠቅሰዋል።

በክልሉ በደን ልማትና በኑሮ ማሻሻያ በየተፋሰሱ ከ60 ሺህ በላይ አርሶ አደሮችን ተጠቃሚ ማድረግ መቻሉን ተናግረዋል።

የደን ልማት ሥራውን በአዳዲስ ወረዳዎች ላይም የማስፋፋት ሥራ እንደሚሠራ አቶ ስንታየሁ አመለክተዋል።

የፊደ ፕላን ኢንቨስትመንት ፕሮግራም ምዕራፍ ሁለት ማስተግባሪያ ከኖርዌይ መንግሥት በተገኘ ሃያ አምስት ሚሊዮን ዶላር ተግባራዊ መደረግ መጀመሩ የሚታወስ ነው።

ኮሚሽኑ በኦሮሚያ ክልል ተሳታፊዎችን ስሚሰዩ አካላት ሥልጠና መስጠት ጀመረ

አዲስ አበባ፡- የኢትዮጵያ ሀገራዊ ምክክር ኮሚሽን በኦሮሚያ ክልል የአጀንዳ ሀሳቦችን የሚሰጡ ተሳታፊዎችን ለመለየት ከኮሚሽኑ ጋር በትብብር ለሚሠሩ አካላት የመጀመሪያውን ዙር ሥልጠና መስጠት ጀመረ።

በትናንትናው ዕለት በኦሮሚያ ክልል የአጀንዳ ሀሳቦችን የሚሰጡ ተሳታፊዎችን ለመለየት ከኮሚሽኑ ጋር በትብብር የሚሠሩ አካላትን በማሰልጠን ወደ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ለመግባት የሚያስችል የመጀመሪያው ዙር ሥልጠና የተጀመረ ሲሆን፤ ሥልጠናው በክልሉ በተለያዩ ክልላት የሚካሄደው የተሳታፊ ልዩ ቦታ ውጤታማ እንዲሆን ከፍተኛ ሚና እንዳለው ተገልጿል።

የምክክር ሂደቱ ተሳታፊዎችን ኮሚሽኑ ለመለየት በሚያደርገው ጥረት በተባባሪነት የተለየትና ሥልጠናው የሚሰጣቸው ከሃይማኖት ተቋማት፣ ከሲቪክ ማኅበራት፣ ከአድራጊነት፣ ከመምህራን ማኅበር፣ ከፖለቲካ ፓርቲዎች፣ ከፍርድ ቤቶች እንዲሁም ከወረዳ አስተዳደር የተወከሉ እንደሆነም ተጠቅሷል።

ኢትዮጵያ ሀገራዊ ምክክር ኮሚሽን ዋና ኮሚሽነር ፕሮፌሰር መስፍን አርዳታ ለሥልጠናው መክፈቻ ወቅት እንደገለጹት፤ በኢትዮጵያ በሚገኙ የተለያዩ የፖለቲካ እና የሃሳብ መሪዎች እንዲሁም የኅብረተሰብ ክፍሎች መካከል መሠረታዊ በሆኑ ሀገራዊ ጉዳዮች ላይ የሃሳብ ልዩነት እና አለመግባባት የሚታይ ሲሆን ይህም በሀገሪቱ ለሚታዩ በርካታ ችግሮች መነሻ ምክንያት ሲሆን ይስተዋላል።

ፕሮፌሰር መስፍን አርዳታ

ይህንን ልዩነት እና አለመግባባት ለመፍታት ሰፊ ሀገራዊ የሕዝብ ምክክሮችን አካታችና አሳታፊ በሆነ መንገድ በማካሄድ ሀገራዊ መግባባት መፍጠር አስፈላጊ በመሆኑ ይህንኑ ሂደት እንዲመራ የኢትዮጵያ ሀገራዊ ኮሚሽን በአዋጅ ተቋቁሞ የተለያዩ ተግባራትን በማከናወን ላይ ይገኛል ብለዋል።

እንደ ዋና ኮሚሽነሩ ገለጻ፤ ሀገራዊ ምክክር በተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች መካከል እንዲሁም በመንግሥት እና በሕዝብ መካከል ያለውን ግንኙነት የማሻሻል፣ መተማመን የሰፈነበት አዲስ የፖለቲካ ሥርዓት ለመፍጠር በሚያስችል አግባብ ውይይቶች እንዲካሄዱ ሥርዓት የመዘርጋት፣ ከምክክሮቹ የተገኙ የመፍትሔ ምክረ ሃሳቦች በሥራ ላይ እንዲውሉ ድጋፍ በማድረግ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት በሀገር አቀፍ ደረጃ እንዲገነባ እንዲሁም ወቅታዊ ችግሮች ዘላቂ በሆነ መንገድ ተፈተው አስተማማኝ ሰላም የሚረጋገጥበትን የፖለቲካ እና የማኅበራዊ መደላደል የማመቻቸት

ታላላቅ ሀገራዊ ግቦችን ለማሳካት የሚካሄድ ነው።

እዚህ ውጤት ላይ ለመድረስ መከናወን ካለባቸው በርካታ ተግባራት መካከል አንደኛው የምክክር ተሳታፊዎችን ከፖለቲካና ሃሳብ መሪዎች፣ ከሲቪክ ማኅበራት፣ ከተለያዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች እና ተቋማት መካከል ግልጽ፣ ፍትሐዊ፣ አካታችና አሳታፊ በሆነ መንገድ በመለየት በምክክር ሂደቱ እንዲሳተፉ ማድረግ መሆኑን ዋና ኮሚሽነሩ ገልጸዋል።

ኮሚሽኑ ይህን ወሳኝ ተግባር በአግባቡ ለመፈጸም የሚረዳ የተሳታፊ ልዩ የአሠራር ሥርዓት በማዘጋጀት ሥራውን በማከናወን ላይ ይገኛል ያሉት ዋና ኮሚሽነሩ፤ እስካሁንም ባለው ሂደት በሲዳማ፣ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በቤኒሻንጉል፣ በጋምቤላ፣ በሐረር ክልሎች እንዲሁም በአዲስ አበባ እና በድራጃዎ ከተማ አስተዳደሮች ስኬታማ የሆነ የተሳታፊዎች ልዩ ቦታ እንደተከናወነ አስታውቀዋል።

በሰማላ፣ በአፋር፣ እንዲሁም በማዕከላዊ እና ደቡብ ኢትዮጵያ ክልሎችም ተሳታፊዎችን የመለየቱ ሥራ እየተከናወነ እንዳለም ጠቅሰው፤ በእዚህ ሂደቶች ሁሉ ተባባሪ አካላት ከፍተኛ አስተዋፅዖ ማበርከታቸውንም ተናግረዋል።

የተሳታፊ ልዩ ቦታውን በገለልተኝነት፣ ሁሉንም የኅብረተሰብ ክፍል በሚያሳትፍና በሚያካትት መልኩ ለማከናወን ሠልጣኞቹ ታላቅ ሀገራዊ ኃላፊነት እንደተጣለባቸው ጠቅሰው፤ ለዚህም እንዲረዳቸው ኮሚሽኑ የቅርብ እገዛና ክትትል እንደሚያደርግ ተናግረዋል። ሥልጠናው በዋናነት በሀገራዊ ምክክር ምንነት፣ አካሄድና የሚጠበቁ ውጤቶች እንዲሁም ተሳታፊዎች የሚለዩበት ሥነ ዘዴ ላይ ግንዛቤ የሚሰጥ እንደሆነም አመለካከተዋል።

ኢትዮጵያ የሰደተኞችን ደህንነት...

ከ1ኛ ገጽ የዞረ

ተሳታፊ ሆኗል። አምባሳደሩ መለስ እንዳሉት በኢትዮጵያ በኩል ከቡር ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር አቶ ደመቀ መኮንን በጉባኤው ላይ ባደረጉት ንግግር ኢትዮጵያ የሰደተኞችን ደህንነት ለመጠበቅ እና ተገቢውን ድጋፍ ለማድረግ ቁርጠኛ መሆኑን አስረድተዋል።

የሰደተኞችን ሕግ ከማሻሻል፣ ከትምህርት፣ እና ከጤና አንጻር በጎ እርምጃዎች መወሰዳቸውና በሚቀጥሉት ጥቂት ዓመታት የሚከናወኑ የሥራ መስኮችን በተመለከተ እንደዚሁ ከቡር አቶ ደመቀ መኮንን ማቅረባቸውን ተናግረዋል።

በሰደተኞች ካምፖች አካባቢ ተገቢውን ችግኝ የመትከል ሥራ ለመስራት ከመግባባት መደረሱን እና ኢትዮጵያ የሰደተኞች ካምፕ ላይ የአካባቢ ጥበቃን ትኩረት ሰጥታ እንደምትሠራ ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር አቶ ደመቀ መግለጻቸውን አምባሳደሩ ጠቁመዋል።

በሁለት ሰደተኞች ካምፕ ላይ ወደ ከተማነት ለማሸጋገር የሚያስችል ፍላጎት እንዳለ እና በሰደተኞችና አስተናጋጅ ሕዝቦች አካባቢ ባለቤቶች ሄደው መዋዕል ንግዶቻቸውን እንዲያፈሉ የማበረታቻ ሥራ ለመስራት እንቅስቃሴ እንደሚደረግ መግለጻቸውንም አምባሳደሩ አመለከተዋል።

አምባሳደሩ እንዳሉት በትምህርትና በጤና በኩልም በኢትዮጵያ መንግሥት በኩል ሰደተኞች ተኮር ሥራዎችን ለመስራት ዝግጁነት መፍረስ ማረጋገጥ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር አቶ ደመቀ መግለጻቸው ጠቁመዋል።

የመጀመሪያው ጉባኤ ከአራት ዓመት በፊት ጀኔቭ ውስጥ ተካሂዶ እንደነበር ያስታወሱት አምባሳደር መለስ በወቅቱ ሀገራት የደረሱባቸው መግባባቶች እንደነበሩና በኢትዮጵያ በኩል ከአራት ዓመት በፊት የገባችውን ቃል ከመፈጸም አንጻር የሄደችበት ርቀት በጉባኤው በበጎ መታየቱን ጠቁመዋል።

ጉባኤው በሲዊዘርላንድ እየተካሄደ ያለ በርካታ ሀገራት መሪዎች የተሳተፉበት ትልቅ ጉባኤ መሆኑን ተናግረው በሰደተኞች ጉዳይ ጥልቅ ውይይት የተካሄደበት ስብሰባ መሆኑን ገልጸዋል። የሰደተኞች ጉዳይ የትልቁም የትንሹም ሀገር ችግር በመሆኑ ይህንን ችግር በጋራ እንዴት መፍታት ይቻላል በሚል ሀሳብ ላይ በጣም ጠቃሚ ውይይት መካሄዱንም ተናግረዋል።

በዓለማችን 114 ሚሊዮን የሚሆኑ በተለያዩ ሀገራት ተሰራጭተው የሚኖሩ ሰደተኞች መኖራቸውን የጠቁሙት አምባሳደር መለስ፤ ከእዚህ ውስጥ 75 በመቶ የሚሆኑት በአዳጊ ሀገራት የሚገኙ መሆናቸውን ገልጸዋል። ኢትዮጵያ ውስጥ ከአንድ ሚሊዮን በላይ ሰደተኞች መኖራቸውንም ጠቁመዋል።

አምባሳደሩ እንደተናገሩት የአሁኑ ጉባኤ ዋነኛ

ዓላማ ባለፈው አራት ዓመት የተደረሱ መግባባቶች ያሉበትን ደረጃ መገምገም ያስቻለ ነው። ይህ ዓለም አቀፍ የሰደተኞች ጉባኤ እያንዳንዱ ሀገር የሄደበትን ርቀት ለማሳን፣ ጠንካራና ደካማ ጎኖቹን ለማግኘት፣ ለመለየት እና እርስ በእርስ ለመግጣትም እንዲሁ እድል የፈጠረ ተደርጎ ሊወሰድ እንደሚችልም ጠቁመዋል።

ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትሩ ከስብሰባው ጎን ለጎን ከዓለም አቀፍ የቀይ መስቀል ኮሚቴ ፕሬዚዳንት ጋር ጠቃሚ ውይይት ማድረጋቸውን የጠቁሙት አምባሳደር መለስ የቀይ መስቀል ኮሚቴው ኢትዮጵያ ውስጥ በሚያደርገው እንቅስቃሴ ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትሩ ያላቸውን አድናቆትና አክብሮት በመግለጽ እዚህ ተቋም ጋር የተሻለ ግንኙነት እንዲኖር ለመስራት በኢትዮጵያ በኩል ፍላጎት እንዳለ መግለጻቸውን ተናግረዋል።

አምባሳደር መለስ እንደተናገሩት ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር አቶ ደመቀ ከዓለም የምግብ ፕሮግራም ምክትል ዋና ጸሐፊ ጋርም ጠቃሚ ውይይት አድርገዋል።

በውይይታቸውም በኢትዮጵያ ሰደተኞች እንዲሁም የምግብ ዋስትና ችግር ለገጠማቸው ወገኖች የሚደረገው ድጋፍ እንዲቀጥል በዓለም የምግብ ፕሮግራም ለተደረሰው ውሳኔ አድናቆትና ምስጋና ማቅረባቸውንም አምባሳደሩ ተናግረዋል።

የብድር መክፈያ እጩታ መፈቀድ የኑሮ ውድነትን ስማረጋጋት ይረዳል

ሞገስ ፀጋዩ

አዲስ አበባ፡- አባዳሪ ሀገራት ለኢትዮጵያ የብድር መክፈያ እጩታ ጊዜ መፍቀዳቸው ኢኮኖሚያዊ መነቃቃትና የኑሮ ውድነትን ለማረጋጋት እንደሚረዱ የምጣኔ ሀብት ባለሙያው ዶክተር ዳዊት ሀየሶ አስታወቁ።

አባዳሪ ሀገራት ለኢትዮጵያ የጎብኝ ስፔሻል የብድር መክፈያ የእጩታ ጊዜ መፍቀዳቸውን የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ገዥ ማሞ ምሕረቱ ለሕዝብ ተወካዮች የሩብ ዓመት አፈጻጸም ሲያቀርቡ መናገራቸው ይታወሳል። የምጣኔ ሀብት ባለሙያው ዶክተር ዳዊት ለኢትዮጵያ ፕሬዝ ድርጅት እንደገለጹት፤ ለአባዳሪዎች ለክፍል የነበረውን ጎብኝ ስፔሻል የብድር የዕዳ አከፋፈል ላይ እጩታ መስጠቱ ለውስጣዊ የልማት ፍላጎት እና ለትላልቅ ሀገራዊ ፕሮጀክቶች ማስጨበጥ ለማዋል ይረዳል።

የዕዳ ክፍያው ጊዜ መሸጋሸጥ ዘርፍ ብዙ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ እንዳለው የገለጹት ዶክተር ዳዊት፤ ኢኮኖሚው በተወሰነ ደረጃ እንዲንቀሳቀስና እየተባባሰ የመጣውን የኑሮ ውድነት በተወሰነ መንገድ እንዲረጋጋ ሚና ይኖረዋል።

ለክፍል የነበረ ዕዳ ምርትና ምርታማነትን ሊጨምር በሚችል ዘርፍ ላይ በማዋል ለገን አምታዊ ሁኔታን መፍጠር ይገባል ያሉት ዶክተር ዳዊት፤ የኢኮኖሚ ፋይዳ በሚፈጥር ሁኔታ ላይ ትኩረት ሰጥቶ መሥራት እንደሚገባ ጠቁመዋል።

ሆኖም ምርትና ምርታማነትን በማይጨምሩ የሥራ ዘርፎች ላይ ከዋለ ተጨማሪ ጫና ይዞ ይመጣል ሲሉም ስጋታቸውን ገልጸዋል።

ዶክተር ዳዊት እንደገለጹት፤ ለክፍል የነበረውን ገንዘብ የውጭ ምንዛሪ ሊያስገኙ በሚችሉ በተለይ በማዕድን ልማትና የውጭ ንግድ ሊያስፋፉ የሚችሉ ጉዳዮች ላይ ማዋል ያስፈልጋል። ይህም ብድሮችን ለመክፈል የሚያስችል አቅም ለመገንባት ይረዳል።

የዕዳ እጩታው መገኘቱ ከውጭ ወደ ሀገር ውስጥ ለሚገቡ ቁሳቁሶች፣ ለተለያዩ አገልግሎት የሚውሉ ግብዓቶች በሀገር ውስጥ ለማምረት የሚያስችል አጋጣሚን ለመፍጠር ጥሩ እድል መሆኑን የገለጹት ዶክተር ዳዊት፤ ምርትና ምርታማነትን ለማሳደግም ምቹ ሁኔታ ለመፍጠር ይጠቅማል ብለዋል።

ዕዳዎች በሕዝብ ስም የሚመጡና የሚከፈሉ ናቸው የሚሉት ዶክተር ዳዊት፤ የዕዳ ክምችት እንዳይኖር የተገኙ ብድሮች የሕዝብ ኑሮን በሚያሻሽሉ የሥራ ዘርፎች ላይ አንቨስት መደረግ አለባቸው ብለዋል።

“የሕዝብ ኑሮ ከተሻሻለና የዜጎች ጤንነት ተለውጦ አምራች ዜጋ ከተፈጠረ ብድሩን የምንከፍልበትን አቅም መፍጠር ይቻላል። በሌላ በኩል መንግሥት በሕዝብ ስም የሚሰደራቸውን ብድሮች አትራፊ በሆኑ ፕሮጀክቶች ላይ በማዋል ዕዳዎች በወቅቱ እንዲከፈሉ ማድረግ አለበት። ከውጭ የምናስገባቸውን አቃዎች መተካት በሚችሉና የውጭ ምንዛሪ የሚያስገኙ ፕሮጀክቶች ላይ መዋል አለባቸው” ሲሉም አሳስበዋል።

እንደ ባለሙያው ገለጻ፤ ብድር በተገቢው ቦታ ካልዋለ ተደራራቢ ችግሮችን ይዞ በመምጣት የፖለቲካ ሉዓላዊነት ያሳጣል። ይህም አባዳሪ ሀገራት ገቢ ሊያመነጩ የሚችሉ የኢኮኖሚ አውታር የሆኑ ተቋማትን የመግዛት እድል ይፈጥራቸዋል።

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ገዥ ማሞ ምሕረቱ በሕዝብ ተወካዮች ፊት ቀርበው የሩብ ዓመት አፈጻጸም ባቀረቡበት ወቅት እንደገለጹት፤ አባዳሪ ሀገራት የጎብኝ ስፔሻል የብድር ለኢትዮጵያ የብድር መክፈያ እጩታ ፈቅደዋል። ይህም በኢትዮጵያ የተረጋጋ የውጭ ምንዛሪ አስተዳደር እንዲኖር ከፍተኛ እገዛ ያደርጋል ብለዋል።

ከ1ኛ ገጽ የዞረ

በትብብር ሲሠሩ መቆየቱን አንስተው፤ የአፍሪካ አየር ኃይል አዛዦች ፎረም አሁን-ራዊ ተልዕኮን ለማሳካት እና የጋራ ተጠቃሚነትን ለማረጋገጥ ያስችላል ብለዋል።

የኢትዮጵያ አየር ኃይል የአፍሪካ ኩራት የሆነው የኢትዮጵያ አየር መንገድ አካል መሆኑን ጠቅሰው፤ የፓን አፍሪካኒዝም ሀሳብም በአየር ኃይል ሊደገም ይገባል ሲሉ ገልጸዋል።

የኢትዮጵያ አየር ኃይል ከአፍሪካ ቀዳሚው የአየር ኃይል እንደሆነ ገልፀው፤ በአፍሪካ ሀገራት አየር ኃይል አዛዦች ፎረም የተሳተፉ የዘርፉ አካላት ከኢትዮጵያ አየር ኃይል ጋር በትብብር ለመስራት ቁርጠኛ መሆናቸውን

ጠቁመዋል።

የኢትዮጵያ አየር ኃይል ዋና አዛዥ ሌተናል ጆኔራል ይልማ መርዳሳ በበኩላቸው፤ የኢትዮጵያ አየር ኃይል ካለፉት አምስት ዓመታት ወዲህ አመርቂ ውጤቶችን እያስመዘገበ እንደሚገኝ ጠቁመው፤ ይህንን ለማጠናከር ከአፍሪካ ሀገራት ጋር በትብብር መስራት ይገባል ብለዋል።

በአፍሪካ የሚያጋጥሙ የደህንነት ሥጋቶችን ለመቀልበስ የጋራ ትብብር ያስፈልጋል ያሉት ሌተናል ጆኔራል ይልማ፤ ለዚህም የአፍሪካ አየር ኃይል አዛዦች ፎረም መካሄዱ ወሳኝ ነው ሲሉ ገልጸዋል።

በፎረም የአፍሪካ ሀገራት አየር ኃይል አዛዦች፤ የተለያዩ ሀገራት የአብዮቶችን ተቋማት ኃላፊዎችና ወታደራዊ አታሾሞች እንደተገኙም አንስተው፤ የኢትዮጵያ አየር ኃይል በርካታ የአፍሪካ ሀገራትን በአየር ኃይል፣ በልምምድና በአየር ትራንስፖርት ዘርፎች እገዛ እንደሚያደርግ ተናግረዋል። ይህም ተጠናክሮ እንደሚቀጥል አስታውቀዋል።

አሁን ላይ የአፍሪካ ሀገራት የተለያዩ ችግሮች እያጋጠማቸው መሆኑን ጠቅሰው፤ እነዚህን ችግሮች ለመከላከልና ለመቋቋም በትብብርና በአጋርነት መሥራት እንደሚገባ ነው ያሳስቡት።

የኢትዮጵያ አየር ኃይል ያዘጋጀው ፎረምም የአፍሪካ ሀገራት የአየር ኃይሎቻቸውን አቅም በጋራ ለማስተባበርና ቅንጅታዊ አሠራርን ለማጠናከር አስተዋፅዖ እንደሚያደርግ ገልጸዋል።

ይህም አፍሪካ አሁን ላይ እያጋጠማት ያለውን የጋራ የደህንነት ሥጋቶች ለመከላከል እንደሚያስችል ጠቁመው፤ ፎረም በተለይም የልምድ ልውውጥ ለማጠናከርና የባለሙያዎች ልውውጥ ለማድረግ እንደሚያስችልም ተናግረዋል።

በፎረም ለተሳተፉ የተለያዩ የአፍሪካ ሀገራት የአየር ኃይል አዛዦች ዕውቅና ተሰጥቷል።

የአፍሪካ አየር ኃይል...

ርዕስ አንቀጽ

ስመከላከያ ሠራዊት ክብር እንስጥ!

የኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት ከአንድ ምዕተ ዓመት በላይ ዕድሜ ያለው የሀገርና ሕዝብ አላጅታ የሆነ ተቋም ነው። በረጅም ዘመን ታሪክ ሀገርን እና ሕዝብን ከኮንትራ ገዥዎች ከመታደግ ጀምሮ፤ ከውስጥ እና ከውጭ ከሚቃጠሉ የትኛውም አይነት ጥቃቶች በመከላከል ለዓለባዊነቷ እና ነፃነቷ የተጠበቀች ሀገር ከትውልድ ትውልድ በማስተላለፍ ተጠቃሽ ነው።

ከፍ ባለ የሀገር ፍቅር እና የነፃነት መሻት የተመሠረተው የኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት፤ በየዘመኑ በዚህ የሀገር ፍቅር እና ከፍ ባለ የሕዝባችን የነፃነት መሻት እየተመራ፤ በብዙ የጀብዳና የተጋድሎ ትርክቶች ታጅቦ ዛሬ ላይ ደርሷል። በየዘመኑም በተሰለፈባቸው የግዳጅ ተልዕኮዎች አንቱታን ያተረፉ ብሔራዊ ጀግኖችን በመፍጠር በግንባር ቀደምትነት ተጠቃሽ ሆኗል።

ሠራዊቱ ከሀገር ውስጥ የግዳጅ ተልዕኮም ባለፈ በዓለም አቀፍ የሰላም ማስከበር ተልዕኮዎች በመሳተፍ ሀገርና ሕዝብን ያስጠሩ ገድሎችን በመፈጸም፤ የኢትዮጵያውያንን ጀግንነት በዓለም አቀፍ ደረጃ በማስተዋወቅ የማይተካ አስተዋፅዖ ያበረከተና እያበረከተ ያለ ተቋም ነው። ከ1950 ዓ.ም አንስቶ እስከ ዛሬ ድረስ በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት እና በአፍሪካ ኅብረት ጥላ ስር ሰላም በማስከበር ተልዕኮ ግንባር ቀደም ነው።

ተቋሙ እንደ አንድ በለውጥ ውስጥ ያለች ሀገር ተቋም፤ ከለውጡ ማግስት ጀምሮ በተለያዩ የሪፎርም ሥርዓት ውስጥ በማለፍ ላይ ይገኛል። ይህንንም ተከትሎ እየሰመዘገበ ያለው ስኬት፤ ለሀገርና ለሕዝብ የበለጠ ኩራት የሚሆንበትን ዕድል እየፈጠረለት ነው። ግዳጅ የማስፈጸም አቅምንም ከፍ ባለ ደረጃ እየሳደገለት ይገኛል።

ለዚህም መከላከያ ሠራዊቱ ላለፉት ሦስት ዓመታት ሀገሪቱ በየአቅጣጫው ያጋጠማትን የሕልውና አደጋ ከፍ ባለ የተጋድሎ መስዋዕትነት ፊት ለፊት በመጋፈጥ ሀገር እንደ ሀገር ጸንታ መቆም እንድትችል አድርጓል። ብዙ የጥፋት ትርክቶችን በመቀልበስ ሀገር ከሕልውና አደጋ ስጋት ነፃ የሆነችበትን ተጨባጭ ሁኔታ ፈጥሯል።

በጦርነት ውስጥ ራሱን እያበቃ፤ በብዙ ፈተናዎች ውስጥ ጸንቶ እየተራመደ፤ ሀገርና ሕዝብ የሰጡትን ተልዕኮ በብዙ መስዋዕትነት በመወጣት ላይ ያለው የመከላከያ ሠራዊታችን፤ ሠላማችን እና ልማታችን የሚያስጨንቃቸው ታሪካዊ ጠላቶቻችንና የእነርሱ ቅጥረኛ የሆኑ ባንዳዎች በተለይም ባለፉት ሦስት ዓመታት በብዙ ተስፋ የተንቀሳቀሱባቸውን የጥፋት ተልዕኮዎች በማምከን በታሪክ መዝገብ አዲስ ታሪክ መጻፍ የቻለ ነው።

ከጀርባው ሳይቀር እየተመታ፤ ከፍ ባለ ሕዝባዊነት፤ በብዙ ትዕግስትና ሆደ ሰፊነት የተሰጠውን ሕገ-መንግሥታዊ ኃላፊነት በመወጣት አሁን ላይ እንደ ሀገር፤ ጠላቶቻችን አስበው እና በብዙ መክረው የተረባረቡባቸው የጥፋት ተልዕኮዎች እንዲከሰሙ አድርጓል። በዚህም ጠላቶቻችን ስለ ሠራዊቱ ደግመው፤ ደጋግመው እንዲያስቡ አስገደዷቸዋል።

በግንባር በባንዳዎቻቸው በኩል ገጥመው ያጡትን ድል፤ የሠራዊቱን ስም በማጥፋት በእጃቸው ለማስገባት የሞከሩትም ጥረት ቢሆን፤ ሠራዊቱ ከሕዝቡ ውስጥ የወጣ፤ የሕዝብ ልጅ ከመሆኑ ባለፈ፤ በተላበሰው ከፍተኛ ወታደራዊ ዲሲፕሊን ሳይሳካላቸው ቀርቷል። ይህም ለሠራዊቱ የተጨማሪ ኩራትና ሞገስ ምንጭ ሆኖለታል።

መከላከያ ሠራዊቱ ትናንት ሆነ ዛሬ የተሰጠውን የሀገርና የሕዝብ ኃላፊነት በብቃት ስለመወጣቱም ሆነ አሁንም እየተወጣ ስለመሆኑ፤ ሀገር እንደ ሀገር ከነበረችበት የሕልውና ስጋት ወጥታ አሁን ላይ ያለችበት ቁመና ተጨባጭ ማሳያ ነው። ከትናንት ዛሬ ላይ ሆነን የምንተነፍሰው የሰላም አየርም በራሱ ተናጋሪ ነው።

ይህንን እውነታ መካድ የሚቻል አይደለም፤ ይህንን የመከላከያን አዲስ ሀገርን የመታደግ በብዙ ገድል የተሞላ ትርክት ላለመስማት መሞከር አይቻልም። ሠራዊቱ ዘመኑን በሚገኛው መንገድ በሁለንተናዊ መንገድ ራሱን እያበቃ የሚሄድበት አሁንኛው የለውጥ ጉዞም፤ የጀመርነውን ልማት በማስቀጠል ድህነትን ታሪክ ለማድረግ ለጀመርነው አዲስ የታሪክ ምዕራፍ ዋነኛ ስትራቴጂክ አቅም ነው!

ደህ አምድ በተለያዩ ፖለቲካዊ ስልጣኖችና ማህበራዊ ጉዳዮች ዙፋን ላይ ለሰዓቶች ነፃ ሀሳቦችና የሚሰጡበት ነው። በዓምዱ ላይ የሚወጡ ድብደታዎች የዝግጅት ክፍሱን ስቋም ስያመሰክቱም።

ስጋራ መኖሪያ ቤቶች ግንባታ ስኬት እንደ ተሞክሮ !!

አስካሁን ድረስ አንገብጋቢ ከሆኑና በቅጡ ካልተፈቱ የአዲስ አበባ ከተማ ነዋሪ ችግሮች ውስጥ የመኖሪያ ቤት በዋናነት ይጠቀሳል። ከዛሬ ሆኖ ሠላሳ ዓመት በፊት በአዲስ አበባ ከተማ መኖሪያ ቤት ትልቅ ጉዳይ አልነበረም። ኅብረተሰቡ ከየትም ይምጣ ከየትም በቀላሉ የመኖሪያ ቤት ፍላጎቱን በተለያዩ አማራጮች ማሳካት ይችል ነበር።

በርግጥ በግዜው የነበረው የከተማ ነዋሪ ቁጥር እንደአሁኑ የበዛ አለመሆን፤ በግዜው ከነበረው በቂ የመሬት አቅርቦት ጋር ተዳምሮ የመኖሪያ ቤት ጥያቄ በቀላሉ እንዲመለስ አስተዋፅዖ ማድረግ የሚከድ ሐቅ አይደለም። ሁኔታው በጊዜ ሂደት እየተቀየረ አሁን ላይ የከተማዋን ነዋሪዎች የመኖሪያ ቤት ፍላጎት ለማርካት አስቸጋሪ ሆኗል።

ችግሩን ለመፍታት ከተደረጉ ጥረቶችና አስካሁን በተለያዩ ችግሮች የተጠበቀውን ያህል መጓዣ ያልቻለው የጋራ መኖሪያ ቤቶች ግንባታ አንዱ ነው። ግንባታው ሲጀምር ብዙ የከተማዋ ነዋሪዎች ከፍ ያለ ተስፋ ጥለውበት እንደነበረም የቅርብ ጊዜ ጉዞነታ ነው። በዚህም ከሁለት እስከ ሦስት መቶ ሺ የሚጠጉ የከተማዋ ነዋሪዎች ተመዝግበው በየወገኑ በመቆጠብ በእጣ የቤት ባለቤቱ ለመሆን በቅተዋል። እንዲያም ሆኖ ግን አሁንም በመርሐ ግብሩ ተመዝግበው በመቆጠብ ላይ የሚገኙ ነዋሪዎች ቁጥር ቀላል አይደለም።

ከዚህ በተጨማሪም አቅም ያላቸው የከተማዋ ነዋሪዎች ከመንግሥት መሬት በሊዝ በመውሰድ በራሳቸው ቤት ገንብተው የቤት ባለቤት የሚሆኑባቸው አማራጮችም ነበሩ። በዚህም ጥቂት የማይባሉት የከተማዋ ነዋሪዎች የቤት ባለቤት ለመሆን በቅተዋል። በአስር ዘጠና የቤት ጥርጣራም በርካታ አነስተኛ ገቢ ያላቸው የኅብረተሰብ ክፍሎች የቤት ባለቤት ለመሆን ችለዋል። በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ለሚገኙና ጎዳና ላይ ለወደቁትም ቢሆን «የደሃ ደሃ» ለተሰኙ ኅብረተሰብ ክፍሎችም የቀበሌ ቤት የሚያገኙበት ሁኔታ በግዜው እንደተመቻች ይታወቃል።

እንዲሁ የጋራ መኖሪያ ቤት ግንባታን ጨምሮ በልዩ ልዩ አማራጮች ቤት አልባዎችን የቤት ባለቤት እንዲሆኑ የማድረግ እንቅስቃሴ ጥሩ ጅምር የነበረ ቢሆንም፤ ካለው የከተማዋ ነዋሪ የቤት ፍላጎት ቁጥር ጋር ሊመጣጠን ግን አልቻለም። የቤት ፈላጊውን ፍላጎትም በሚገባ ማርካት አልተቻለም።

ይህንን ተከትሎም በ2005 ዓ.ም አዲስ የጋራ መኖሪያ ቤቶች ምዝገባ ተካሂዷል። በዚህ ሁለተኛው ዙር መርሐ ግብር ከ700 ሺ የሚልቁ ቤት ፈላጊዎች ተመዝግበዋል። እስከ 2008 ዓ.ም ድረስ መንግሥት በ1997 ዓ.ም ተመዝግበው ቤት ሲጠበቁ ለነበሩት የጋራ መኖሪያ ቤቶችን በመገንባት በዕጣ ሲያስተላልፍ ቆይቷል።

ከ2008 ዓ.ም በኋላ በአዲስ አበባ ዙሪያ በርካታ የጋራ መኖሪያ ቤቶች በግንባታ ላይ የነበሩ ቢሆንም፤ በግዜው አሮሚያንና አዲስ አበባን በልማት ያስተሳስራል የተባለበት የተቀናጀ ማስተር ፕላን ይፋ ይሆናል መባሉን ተከትሎ በአዲስ አበባ ዙሪያ በተነሱ አመቻች ግንባታዎቹ ቆሙ። የተጠናቀቁትንም ለባለ ዕድሰኞች የማስተላለፍ ሃሳብም እዚህ ላይ ተገታ።

ኢሕአዴግ በአዲሱ የለውጥ መንግሥት ከተተካ በኋላ የከተማዋ ነዋሪዎች የቤት ጥያቄ ፍላጎት ይበልጥ ጨምሮ ታይቷል። አዲሱ የለውጥ መንግሥትም ገና ወደ ሥልጣን እንደመጣም የጋራ መኖሪያ ቤቶች ዙሪያ ያለው ችግር ውስብስብ ከመሆኑ አንጻር ጊዜ ሊፈጅበት እንደሚችል የብዙዎች እምነት ነበር።

የለውጡ መንግሥት ወደ ሥልጣን ከመጣ በኋላ ተጀምረው የነበሩ የጋራ መኖሪያ ቤቶች ግንባታ በማፋጠን ለባለዕድለኞች ለማስተላለፍ ጥረት ማድረግ አልቀረም። ችግሮቹን በመቅረፍ ስኬታማ ሥራዎችን ለመሥራትም ሲንቀሳቀስ ተስተውሏል። ይህም ሆኖ ግን ችግሩ አሁንም የተጠበቀውን ያህል መፍትሔ እያገኘ አይደለም።

በለውጡ ማግስት በሰሜኑ የሀገሪቱ ክፍል የተቀሰቀሰው ጦርነት ለችግሩ በአንቅርብ ላይ ጆሮ ደግፎ በመሆን፤ በመንግሥት የተጀመሩ ጥረቶች እንዲቀዘቀዙ አድርጓል። ቤት ፈላጊው ኅብረተሰብም ከቤት ይልቅ

ቤት ፈላጊው ኅብረተሰብም ከቤት ይልቅ የሀገር ሕልውና ጉዳይ ይቀድማል ብሎ የመንግሥትን አቋም ደግፎ፤ ቤቱን ረስቶ ፊቱን ወደጦርነቱ አዙሯል። የመንግሥትን አቋም ደግፎ፤ ቤቱን ረስቶ ፊቱን ወደጦርነቱ አዙሯል።

የከተማው አስተዳደር በጦርነቱ መሐል ቤት ፈላጊውን በአጭር ጊዜ ተጠቃሚ ሊያደርግ የሚችል የቤት ግንባታ ጥረት አቅዶ ተግባራዊ ለማድረግ ረጅም ርቀት ተገዟል። ከነዚህ ውስጥ አንዱ ከአንድ የደቡብ አፍሪካ የቤቶች ግንባታ ኩባንያ ጋር የተደረሰው ስምምነት ተጠቃሽ ነው። በፍጥነት የሚጠናቀቁ ተገባጣሚ ቤቶች በሙከራ ደረጃ ተሠርተው ታይተዋል። የመንግሥት ሠራተኞች በፈለጉት አማራጭ የራሳቸውን ሥራ ተቋራጭ ቀጥረው ከመንግሥት ቦታ ተረክበው በማህበር ቤት እንዲገነቡ ምዝገባ ተካሂዶም ነበር።

በርግጥ እየጨመረ ከመኖሪያ የከተማዋ ነዋሪዎች የመኖሪያ ፍላጎት አንፃር የመኖሪያ ቤት ችግሩን እንዲህ በቀላሉ መፍታት ይቻላል ተብሎ መገመት የሚቻል አይደለም። ችግሩ ጊዜያ ሁለት የሚፈፈል ነው። ይህም ሆኖ ግን አሁን ላይ በሀገር አቀፍ ደረጃ ከሚታየው ጥርጅክት አፈጻጸም አንጻር ተስፋ ሊጣልባቸው የሚችሉ ነገሮች እንዳሉ መገመት አያዳግትም።

የአንድነትና እንጦር ፓርክ፤ የወግጅነት አደባባይ፤ የአብርኖት ቤተ መጽሐፍት፤ የመስቀል አደባባይና ሌሎችም የተጠናቀቁ ጥርጅክቶች ላይ የታየው፤ ጥርጅክቶችን በጥራትና በፍጥነት የማጠናቀቅ አዲስ ልምድ፤ ለጋራ ቤቶች ግንባታ ስኬት/ውጤታማነት ትልቅ ተጨባጭ ተሞክሮ ተደርጎ ሊወሰድ የሚገባ ነው።

ከነዚህ ጥርጅክቶች አፈጻጸም በመነሳትም የጋራ መኖሪያ ቤቶችን ግንባታ በፍጥነት እና በጥራት በመገንባት ለነዋሪዎች ማስተላለፍ የሚቻልበትን ሁኔታ ማመቻቸት ተገቢ ነው። በተለይም የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ሆነ የጋራ መኖሪያ ቤቶች ግንባታ ጽሕፈት ቤት ከዚህ ተጨባጭ ተሞክሮ ተገቢውን ትምህርት ሊወስድ ይገባል።

አዲስ ዘመን

ግንቦት 30 ቀን 1933 ዓ.ም ተቋቋመ

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ዋና ስራ ስሪፈዳሚ
ስልክ ቁጥር - 011-126-42-22
ኢሜል :- epa@press.et
ዋና አዘጋጅ
አንተነህ ኃ/ብርሃን ወ/መድህን
ስድራሻ
ንፋስ ስልክ ላፍቶ ክ/ክ
ወረዳ 06
የቤት ቁጥር 319
ኢሜይል - anteneh.hailebirhan@press.et
ስልክ ቁጥር - 011-1-26-42-40

የአዲስ ዘመን ማኔጂንግ ኢዲተር
ወንድወሰን ሽመልስ ታደሰ
ስልክ:- 011 126 4200
Email:- wendweson.shimelis@press.et
wendwesonshimelis@gmail.com

የገበያ ልማትና ፕሮሞሽን ዘርፍ
ኢሜይል - etpresspromotion@gmail.com
ስልክ - 011-126-43-41
ፋክስ - 011-811-13-15
የዝግጅት ክፍል ፋክስ - 251-011-1-56-98-62

የአዲስ ዘመን ምክትል ዋና አዘጋጅ

- ወርቁ ማሩ
- ኃይሉ ሣህለድንግል
- አስማኤል አረቦ
- ቦጋለ አበበ

የማስታወቂያ መርከብ ክፍል
ስልክ ቁጥር - 011-156-98-73
ፋክስ - 011-126-58-12
ቴሌግራም - 097- 608-47-07 - Press

የማስታወቂያ ስያሜ ማስተባበሪያ
ስልክ - 011-1-26-43-39

ማክፋፈያ :- ስልክ ቁጥር - 011-157-02-70

ነፃ ሃሳብ

የግብርናውን የተሰወጠ መንገድ የተከተለው የማዳበሪያ ሕቅርቦት

ዘካርያስ

በሀገሪቱ የግብርና ምርትና ምርታማነት እያደገ መጥቷል፤ ለእዚህም በዋና ዋና ምክንያቶች ሊጠቀሱ ከሚችሉት መካከል መንግሥት ለአርሶ አደሩ ማደበሪያ በድጋግ እያቀረበ ያለበት ሁኔታ አንዱ ነው። ይህንንም መንግሥት ከሶስት ዓመት በፊት 15 ቢሊዮን ብር፣ ባለፈው ዓመት ደግሞ 21 ቢሊዮን ብር ለማዳበሪያ መድብ ከሠራበት ሁኔታ መረዳት ይቻላል።

ዘንድሮም ከእስከ አሁንም የሚልቅ ገንዘብ ለማዳበሪያ ተመድቦ ግዥ እየተፈጸመ ነው። የዘንድሮው የማዳበሪያ ወጪ 930 ሚሊዮን ዶላር መጠየቁን የግብር ሚኒስቴር መረጃ ያመለክታል። እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስም የ 14 ነጥብ 79 ሚሊዮን ኩንታል ማዳበሪያ ግዥ ተፈጽሟል። አስቀድሞ የተገዛው ማዳበሪያም በከፍተኛ ርብርብ ሀገር ውስጥ መግባት ከጀመረ ቆይቷል።

ማዳበሪያ መግዛት አንዱ ከፍተኛ ሥራን የሚጠይቅ ተግባር ነው፤ ሁለተኛው ደግሞ ማዳበሪያውን ወደ መሀል ሀገር ከዚያም አርሶ አደሩ ዘንድ በፍጥነት ማድረስ ነው። የቱንም ያህል ገንዘብ ለማዳበሪያ ቢመድብ ማዳበሪያው በወቅቱ ከወቅቱም ቀደም ብሎ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ አርሶ አደሩ እጅ መድረስ ይኖርበታል።

ማዳበሪያ ከወደብ በማንሳትና ወደ ክልል በማሰራጨት በኩል ቀደም ሲልም ጥሩ ተሞክሮ አለ። እንዳለፉት ዘመናት ሁሉ ማዳበሪያ ወደብ በደረሰ ቁጥር ከባድ መኪኖችና የባቡር አገልግሎት ማዳበሪያ ማንገዥን የሥራቸው ሁሉ ቅድሚያ እንዲያደርጉት ሆኖ የማንገዥ ሥራ ይካሄዳል፤ ዘንድሮም ይኸው በከፍተኛ ርብርብ እየተፈጸመ ነው።

በዚህ ሁሉ ድካም ሀገር ውስጥ የገባው ማዳበሪያ አርሶ አደሩ እጅ እንዲገባ ከማድረግ አኳያ ባለፉት ዓመታት ከፍተኛ ተስተውሎታል፤ ይህንንም በአንዳንድ ክልሎች አርሶ አደሮች ሲያነሱ የነበረው ቅሬታም ይህንኑ ይጠቁማል፤ የባለፈው ዓመት ቅሬታ ግን ሞቅ ያለ ነበር። ይህ የሆነው ደግሞ መንግሥት ከመቼውም ጊዜ የላቀ ገንዘብ ለማዳበሪያ መድብ እየሠራ ባለበት ሁኔታ ነው።

ለእዚህ ቅሬታ ከተለያዩ የመንግሥት አካላት ይሰጡ የነበሩ ምላሾችም የአርሶ አደሩን ቅሬታ ያጤኑ ነበሩ ማለት ያስቸግራል። ማዳበሪያው ማህበራት መጋዘን ውስጥ እንዳለ በመጠቀም (የሌላውን ማዳበሪያ) መጋዘን ውስጥ ያስቀመጡ አካላት በአስቸኳይ ለአርሶ አደሩ እንዲያደርሱ ማሳሰቢያ የሚሰጡ አካላትም ነበሩ። ማዳበሪያ ላይ ለተነሳው ቅሬታ አንዱ ችግር ግዥ ሂደት ላይ ከተፈጠረ ችግር የመነጨ ቢሆንም፣ በወቅቱ ግን አልተነገረም።

እንደሚታወቀው ያለፈው ዓመት የማዳበሪያ ግዥ የዘገየበት አንዱ ምክንያት በሩሲያና ዩክሬን መካከል የተቀሰቀሰው ጦርነት ነው። እነዚህ በግብርና ግብዓቶችና ምርቶች አቅርቦት የሚታወቁ ሁለት ሀገሮች ጦርነት ውስጥ ሲገቡ ኢትዮጵያ ብቻ አልነበረችም የታወከችው ። ከእነዚህ ሀገሮች ስንዴ ፣ ማዳበሪያና የመሳሰሉትን ግብዓቶችና ምርቶች

ማዳበሪያ መግዛት አንዱ ከፍተኛ ሥራን የሚጠይቅ ተግባር ነው፤ ሁለተኛው ደግሞ ማዳበሪያውን ወደ መሀል ሀገር ከዚያም አርሶ አደሩ ዘንድ በፍጥነት ማድረስ ነው። የቱንም ያህል ገንዘብ ለማዳበሪያ ቢመድብ ማዳበሪያው በወቅቱ ከወቅቱም ቀደም ብሎ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ አርሶ አደሩ እጅ መድረስ ይኖርበታል

የሚገዙ የዓለም ሀገሮችም ናቸው። ኢትዮጵያ በወቅቱ ኤልሲ ከመክፈትና ከመሳሰሉት ጋር ተያይዘው የተፈጠሩ ችግሮችም ነበሩባት፤ በዚህ ላይ ወደ ዝርዝሩ አልገባም፤ በወቅቱ መንግሥት ሰፊ መግለጫዎችን ሰጥቷል።

ብዙ ፈተና አልፎ ሀገር ውስጥ ገብቶ ክልሎች እጅ የደረሰው ማዳበሪያ ለሕገመንግሥት ሲሳይ የሆነበት ሁኔታ ታይቷል። በክልሎች ማዳበሪያ በሕገመንግሥት መንገድ ይዘዋወር ነበር፤ አርሶ አደሩ የማዳበሪያ ያለህ ሲል በነበረበት ወቅት እነዚህ ሕገመንግሥት በድጋግ ለአርሶ አደሩ መቅረብ ያለበትን ማዳበሪያ በውድ ዋጋ ሲቸበቸቡት ነበር።

በአንዳንድ ክልሎች አርሶ አደሩ የማዳበሪያ ያለህ እያለ ሲጮህ ማዳበሪያ በአደባባይ በሕገመንግሥት መቸብቸቡ ተጠቁሟል፤ በዚህ ሕገመንግሥት ተግባር ውስጥ ደግሞ የመንግሥት ባለሥልጣናትም/አመራሮች/ተሳትፈውበታል።

በሲዳማ ክልል በርካታ ባለሥልጣናት በዚህ ወንጀል ተጠርጥረው ጉዳያቸው በፍርድ ሂደት ላይ ስለመሆኑ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በማዳበሪያ ላይ በዚህ ልክ ሕገመንግሥት ሲፈጸም ይህ የመጀመሪያው ቢባል ስህተት አይሆንም፤ ትልቅ ቀውስ ነበር።

ያለፈው ዓመት የማዳበሪያ ጉዳይ ብዙ ያነጋገረበት ወቅት ነበር። የግብርናው ሥራ ቆሞ በማይጠብቅበት በዚያ የዘር ወቅት የማዳበሪያው አቅርቦት ዘገይቷል፤ ለቀበኞች ተዳርጓል። ከዚህ ውጪም የመኸር ወቅት የዘር ሥራ እየተጠናቀቀ ባለበት ነህሴ ወር መጨረሻ አካባቢ ማዳበሪያ ወደ ሀገሪቱ ቢገባ ብዙም የሚፈይደው የለም። ምን አልባት ዘግይተው ለሚዘሩ ሰብሎች፣ ለመስኖ እርሻ ሊጠቀም ይችላል።

መንግሥት ዘንድሮ ያ ችግር እንዳይመለስ የሚያስችል ርምጃ ወስዷል። በማዳበሪያ ግዥ ላይ በርካታ ማሻሻያዎችን አድርጎም ማዳበሪያ ለማቅረብ እየሠራ ነው። ከችግር መማር ይሏል ይህ ነው። መረጃዎች እንዳመለከቱት፣ ዓምና የመጀመሪያው ማዳበሪያ የጫነች መርከብ ጅቡቲ የደረሰችው ታህሳስ 18 ቀን 2015 ነበር፤ ዘንድሮ የመጀመሪያውን ማዳበሪያ የጫነችው መርከብ ጅቡቲ ወደብ የደረሰችው በጥቅምት ነው። ከዚያም በመቀበል ወደ መሀል ሀገር መጋዘን እንዲደርስ እየተደረገ ያለበት ርብርብም ሌላው ለጉዳዩ የተሰጠው ትኩረት ማሳያ ነው።

እንዲገባ የታቀደው ማዳበሪያ መጠንም ለግዥው የተመደበው ሀብትም ከፍተኛ መሆኑ ሲታይ ባለፈው ዓመት የታየው ችግር እንዳይደገም የተወሰደ ርምጃ ብቻ አይደለም ብሎ መውሰድ ይቻላል። በማዳበሪያ አቅርቦት ላይ ትልቅ እምርታ የታየበት ዘመን ላይ መደረሱን እንዲሁም የግብርናው የምርት ወቅት መጨመርንም ያመለክታል።

ማዳበሪያውን በወቅቱ አርሶ አደሩ ዘንድ ማድረስ የሚያስችል ሁኔታ መፈጠሩ ነው፤ ይህ መሆኑ ባለፈው የመኸር ወቅት በማዳበሪያ አቅርቦት መጓተት ሳቢያ በአርሶ አደሩ የቀረበው ጥያቄ ዘንድ እንዳይደገም ያስችላል። የማዳበሪያ ቀበኞች ቀና ቀና የሚሉት እጥረት ሲፈጠር እንደመሆኑ እጥረቱ መፍትሄ ስለተቀመጠለት እርማቸውን ያወጣሉ ብሎ መውሰድ ይቻላል። ለነገሩ አመለካኝ እጥረት

ሲፈጠር ብቻ አይደለም ሕገመንግሥት ድርጊቱን የሚፈጽሙት፤ ሰው ሰራሽ እጥረት በመፍጠርም ነው። ይህን ሕገመንግሥት ለመቆጣጠር ከወዲሁ መዘጋጀት ያስፈልጋል።

የዘንድሮውን የማዳበሪያ አቅርቦት ከዚህ ሁሉ በላይም ሊነገርለት ባይ ነኝ። የማዳበሪያ አቅርቦቱ ሀገሪቱ የተያያዘችውን የግብርና ሥራ ስፋት ታሳቢ ያደረገ ነው ብሎ መናገር ይቻላል። ከመኸርና በልግ ወቅት በተጨማሪ የበጋ መስኖ ስንዴ ልማት እየተካሄደ ነው። ማዳበሪያው ሀገር ውስጥ የገባበት ወቅትም፣ መጠኑም ይህንን ሁሉ ታሳቢ ነው ማለት ይቻላል።

በበጀት አመቱ ከ800 ሚሊዮን ኩንታል በላይ የግብርና ምርት ለማምረት ታቅዷል። ይህን ከፍተኛ መጠን ያለው ምርት ለማምረት እንደማዳበሪያ ያሉ ግብዓቶች በስፋትና በፍጥነት መቅረብ ይኖርባቸዋል። ዘንድሮ ለማቅረብ የታቀደውን ማዳበሪያም ሆነ የቀረበበት ፍጥነት የታሰበውን እቅድ ለማሳካት ትልቅ ሚና ይኖረዋል።

እንደሚታወቀው ፤አርሶ አደሩ በመኸር እርሻው ሙሉ አቅሙን አሟጦ እንዲጠቀም እየተደረገ ይገኛል። በምንም አይነት መልኩ ማሳጠም እንዳያድር እየተደረገ ነው። ርግጋማ ሥፍራዎች ለግብርና ሥራ እየዋሉ ናቸው፤ የበቆሎ ሰብል በእሸቱ በእጅጉ እንደሚፈለግ ይታወቃል፤ ሰብሉን በእሸቱ ጥቅም ላይ እንዲውል በማድረግና ማሳወጥ በሌላ ሰብል በመሸፈን ተጨማሪ ምርት እንዲሰጥ እየተሠራ ነው።

በዓመት አንዴ ከማምረት እየተወጣ ነው። ሁለትና ሶስቱ ማምረት ውስጥ ተገብቷል። በበጋ መስኖ ስንዴ ልማት ስፋፊ ሥራዎች እየተሠሩ ያለበት ሁኔታም ይህን ያመለክታል። የበጋ መስኖ ስንዴ ልማት በተጀመረበት የመጀመሪያው ዓመት ሶስት ነጥብ ስድስት ሚሊዮን ፣ በቀጣዩ ዓመት 25 ሚሊዮን ፣ ባለፈው ዓመት ደግሞ 47 ሚሊዮን ኩንታል ስንዴ ተገኝቷል።

በልማቱ የሚገኘው ስንዴ በየዓመቱ እየጨመረ የመጣ ሲሆን፣ ዘንድሮ በዚህ የስንዴ ልማት 117 ሚሊዮን ኩንታል ስንዴ ለማግኘት ታቅዶ እየተሠራ ነው፤ ለእዚህም ሶስት ሚሊዮን ሄክታር ማሳ በዘር እንደሚሸፈን ይጠበቃል። ከበጋ መስኖ ስንዴ ልማት የሚገኘው ምርትም በዘር የሚሸፈነው ማሳ ብዛትም በየአመቱ እያደገ መጥቶ ነው እዚህ ደረጃ ላይ የደረሰው።

ይህ የበጋ መስኖ ስንዴ ልማት ከመኸር በተረፈ ማዳበሪያ የሚሠራ አይነት አይደለም፤ ልማቱ እየሰፋ እንደመምጣቱ ራሱን የቻለ የማዳበሪያ አቅርቦት ይፈልጋል። የማቅረቢያው መንገድም ይህን ታሳቢ ያደረገ መሆን ይኖርበታል። የዘንድሮ ማዳበሪያ አቅርቦት ብዛትም የመስኖ ልማቱ በሚጀመርበት ወቅት መድረሱ ይህን ልማት በእጅጉ ታሳቢ ያደረገ ነው ብሎ መናገር ይቻላል።

የበጋ መስኖ ስንዴ ልማቱ በየጊዜው እየጨመረ ነው፤ በመኸር ወቅት ለማግኘት የሚታቀደው ምርትም እንዲሁ እየጨመረ ይመጣል፤ በዚህ ላይ የበልግ ወቅት አለ፤ የማዳበሪያ አቅርቦቱም ይህን ሁሉ ታሳቢ ያደረገ እንዲሆን ዘንድሮ እንደተሠራው ሁሉ በቀጣይም በትኩረት መሥራት ይገባል።

ፌዴራል ደረጃ ላይ ወቅታዊ ውቅታዊ

“ማንም ይሁን ማን ከውጪ በወረራ መልክ ይምጣ፤ ተቀጥሮ ይምጣ፤ ኃይል አሰጣጥ ታጥቆ በጉልበት ይምጣ ልክ ማስገባት የኛ ሥራ ነው”

- ፊልድ ማርሻል ብርሀኑ ጁላ የጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኢታማኖር ሹም

በትናንት እትማችን የጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኢታማኖር ሹም ፊልድ ማርሻል ብርሀኑ ጁላ ሰሞኑን አጠቃላይ በሆነው የሀገር ሰላም እና ደህንነት ስጋዜጠኞች የሰጡትን መግለጫ የመጀመሪያ ክፍል አቅርበናል። በዚሁ እትማችን በሕዝብ ተወካዮች ምክርቤት በሽብርተኝነት ከተፈረጀው ስነ ጋር የተደረገውን ድርድር ጨምሮ በአማራ ክልል ስለተፈጠረው ግጭት የሰጡትን አስተያየት አቅርበናል። በዛሬው የመጨረሻ እትማችን ፊልድ ማርሻል በአማራ ክልል ስላሰጡ እውነታና ሌሎች የጸገታና የደህንነት ጉዳዮች ዙሪያ የሰጡትን መግለጫ የመጨረሻ ክፍል ይዘን ቀርቤናል።

ፊልድ ማርሻል ብርሀኑ ጁላ - እኛ መጀመሪያም ያ ግጭት/በአማራ-ክልል የተፈጠረው ግጭት / እንዲፈጠር አልፎለንም። በጣም ነው ያባባልነው። ያባባልነት ምክንያትም፤ ፋኖ የሚል ሽፋን ስላለው ነው። መከላከያ ሠራዊትን መምታት ሲጀምር ፋኖ የሚለው ሽፋኑ ተገፈፈ። ፋኖ የሚለው ጭንብል ወለቀ። መከላከያ ሠራዊትን የሚመታ ጸረ ሰላም ኃይል ነው፤ ጽንፈኛ ነው። ከፋኖነት ጋር የሚገናኝ አይደለም የሚለው ነገር ተረጋገጠ።

ከዚያ ሕግን በተከተለ መንገድ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ታውጆ ርምጃ ተወስኗል። አሁን ከባድ ኪሳራ ደርሶባቸዋል። እንደዚህ ሊደርሱባቸው የማይገባ የነበረ፤ ግን ተገዳጅ የገባንበት ኪሳራ ደርሶባቸዋል። አሁን ዋና ኃይሉ ተራግፏል። አሁን ይህን ያቀነባብሩ ለረዥም ጊዜ የሚታወቁ ሽፍቶች እና ከአስር ቤት ያመለጡ ወንጀለኞች ናቸው ። እነዚህ ሽፍቶች ናቸው የአከሌ አካባቢ ፋኖ መሪ ነን የሚሉት።

የሚታወቁ ሽፍቶች የነበሩ ናቸው። ለብዙ ጊዜ። እነሱናቸው አሁን የቡድን መሪ፤ የፋኖ መሪ፤ የጎጃም፤ የምዕራብ ጎጃም፤ ምናምን እያሉ የሚወጡ ያሉት። አንዳንዶቹ ደግሞ ሰው ገለው የታሰሩ፤ በሌላ ወንጀል የታሰሩ፤ ዘርፈው የታሰሩ፤ ከአስር ቤት የወጡ፤ ያመለጡ ናቸው። አንዳንዶቹም ከጸገታ ኃይል ተወናብደው እዛ የገቡ ናቸው።

አሁን ሠራዊታችን በጣም ጥሩ ሥራ ሠርቷል። በፊት ዞኖች፤ ትላልቅ ከተሞች ስጋት ላይ ወደቀው ነበር። መዋቅሩ "ፓራላይዥም" ሆኖ ነበር። አሁን መዋቅሩ በሚገባ ተደራጅቷል። ተዋቅሯል። የሚታገል መዋቅር መጥቷል። እንደ መዋቅር ማለት ነው። እንደ ግለሰብ እዛም፤ እዚህም እያሰመሰለ የሚኖር የለም ማለት አይደለም። ግን እንደ መዋቅር ሙሉ መዋቅር ተስተካክሏል።

ከተሞች ሰላም ናቸው። ገጠኖች በአብዛኛው ሰላም ናቸው። አሁን ወደ ሸለቆ፤ ወደ ቆላ ወርዷል። የወረደው ለምንድ ነው? አንደኛ ያለ አቅሙ ነው የገጠመው። ሁለተኛ የገጠመበት ምክንያት የተሳሳተ ነው። ሶስተኛ የራሱን ሀገር ሠራዊት ነው የገጠመው። ይህ በመሆኑ ምክንያት፤ ሕዝቡም አየ፤ ሕዝቡም ይህ ኃይል ወደ አደጋ እየወሰደ ነው አለ። የነበረው ልፍሰፍሰ መዋቅር ተቀየረ።

ለዚህ ያበቃቸው በመዋቅሩ ውስጥ የነበረ በሽታ ነበር። ከባድ፤ መጥፎ ሥራ የሠሩ አሉ "እዳው ገብስ ነው"። አሁን ይህ አካሄድ የአማራን ሕዝብ ፤ በአጠቃላይም ኢትዮጵያንም እንደሚጎዳ ያመኑ የተቀበሉ ሰዎች ወደ ኃላፊነት መጥተው፤ አዲስ መዋቅር አደራጅተው፤ ገምግሙው፤ አጥጋቢው፤ መድብው እየሠሩ ነው። መከላከያ ሠራዊት ደግሞ ለነሱ ምቹ ሁኔታ በመፍጠር በጣም ትልቅ፤ ሰፊ የሚመሰገን ሥራ ሠርቷል።

ጠላት ደግሞ በእጅጉ ተዳክሟል። የቀሩት ምህረት ሊሰጡኝ አይችሉም የሚሉ ናቸው ፤ ምክንያቱም የኋላ ታሪካቸው ከባድ ወንጀል አለው። ተጨማሪ አሁን ወንጀል ፈጸሙ። "እኔ ምህረት ሊሰጠኝ የሚገባኝ ሰው አይደለሁም" ብለው ያመኑ ሰዎች ናቸው የቀሩት። ወንጀልህ ትልቅ ይሁን ትንሽ ምህረት መንግሥት ካደረገ፤ ምህረት ነው። ምህረት ምህረት ነው። ለእነሱም ምህረት አይደረግም የሚል ነገር የለኝም።

የሄዱበት መንገድ ግን ምንም ለአማራ ሕዝብ ጠብታ የሚጨምርለት የለውም። ያከሰረዋል። እስካሁን

ባለውም አክስርታል። ብዙ ሰው ንብረት አጥቷል። የሕዝቡን መኪና ቀምተውታል፤ ብር አምጣ ብለው ቀምተውታል፤ መንገድ ዘግተውባቸዋል፤ እንዳይገቡ አድርገውታል፤ እንዳይገናኙ አድርገውታል፤ ተራሰት እንዳይገባ አድርገውታል፤ እና የአማራ ሕዝብ አሁን ተጠቀመ? ትክክል አይደለም።

በጣም የሚያሳፍረው ነገር መከላከያ ሠራዊቱን ምንድን ነው ያሉት "እስላም መጣ፤ እስላም መጣብህ፤ ሃይማኖትህን እንትን ሊያደርግ ነው፤ ና ማዳበሪያ ውሰድ፤ መንግሥት የከለከለህን ማዳበሪያ ውሰድ፤ መንገድ ዝጋ፤ ከኛ ጋር ሁን፤ ሴቶች ይደፍርብሃል፤ "ሽኔ ነው" እያሉ ነው የመከላከያ ሠራዊትን ስም ሲያጥላሉና ሲበክሉ የነበሩት።

መከላከያ ሠራዊት ግን በዲሲፕሊን የታነጸ፤ ሕዝባዊ ወገንተኝነት ያለው፤ አሴት ያለው ስለሆነ ወደ አማራ ክልል ገብቶ፤ ለአማራ ክልል ሕዝብ ማንነቱን አሳይቶ፤ ሕዝቡ እንደዚህ አላላቸውም እንዴት? "ዋሽታችሁናል፤ አታላችሁናል፤ አታላቸው ወደ አልሆነ አዘቅት ውስጥ አስገብታችሁናል" ብሎ አፋጦ ይዟቸዋል። እና ነፃ አውጪ ማለት ይህ ነው?።

ነፃ አውጪ እኮ ማን ከማን ነጻ እንደሚወጣ አስቀምጦ፤ በትጥቅ ትግል የሚፈታ የፖለቲካ አላማ አስቀምጦ፤ እስትራቴጂ ነድፎ፤ ጥበብ ነድፎ፤ ማንን እንደሚያቅፍ አስቀምጦ፤ ማንን በጠላትነት ፈርጆ እንደሚወጋ አስቀምጦ እንጂ ዝምብለህ አይባልቀህ ሕዝባችን ሰድበህ ፤ ለሌላውን አዋርደህ፤ ለሌላውን ከፍ አድርገህ እንደዚህ አይነት ትግል ዓለም ላይ የለም። ስለዚህ አማራ ክልል የተደረገው ነውጥ ለአማራ ክልል በጣም አደገኛ፤ ለአማራ ማንበረሰብ አደገኛ፤ ለኢትዮጵያም የሚጎዳ፤ ታይቶ የማይታወቅ ነገር ነው።

ይሄን የግድ ማስተካከል ስላለብን እየስተካከልን ነው። በከፍተኛ ደረጃ አስተካከለናል፤ ከፍተኛ የሆነ ሰላማዊ ሁኔታ እየተረጋገጠ ይገኛል፤ የቀረ አለ ፤ ይሁራል። እስከአሁን የቆየበት ምክንያት መታወቅ አለበት። እነዚህ ሰዎች እንደዚህ አይነት ጽንፈኞች ግንባር ይዘው አይዋጉም፤ ግንባር ይዘው አይገጥሙም፤ ሕዝቡ ውስጥ ነው የሚደበቁት፤ ከሕዝብ ጋር አትመታቸውም። ከሕዝብ ነጥላህ ለመምታት ጊዜ ይጠይቃል፤ ልፋት ይጠይቃል፤ ይህ ስለሆነ ነው የቆየው። እራሱ ግንባር ፈጥሮ፤ ምሽግ ይዞ ከመከላከያ ጋር ለመግጠም የሚያስችል አቅም የለውም። ለአቅም አዳም አልደረሰም።

ስለዚህ ሕዝቡ ውስጥ ነው የሚደበቀው። ቤተክርስቲያን ነው የሚገባው። ቤተክርስቲያን ሲገባ ቤተክርስቲያን አትመታም። እንደዚያ ቢሆን ኖሮ የአማራ ክልል ቤተክርስቲያኖች አልቀው ነበር። ቤተክርስቲያን ይገባል፤ ቄስ ስር ይገባል፤ ይሄን ለይተህ ምን እርምጃ ለመውሰድ በጣም ከባድ ነው። ገበሬ ጋር ይገባል፤ ገበሬ እና አሱን ለመለየት በጣም ያስቸግራል፤ ጊዜ ይጠይቃል። ሕዝብን እንደከለለና ምሽግ ተጠቅመህ እየተዋጋህ ነው ብለህ መፍከር አግባብ አይደለም። አሁንም ጊዜ ይጠይቃል።

ምክንያቱም ሕዝብና ጽንፈኛው ተለይቶ ነው እርምጃ መወሰድ ያለበት። ሕዝባችን በእነሱ ምክንያት መጠቃት የለበትም። ከባድ ነው፤ ከሕዝብ ውስጥ እንደዚህ አይነት ስርጉ ገብ፤ ጽንፈኛ ነጥላህ መደምሰስ ከባድ ነው። መደቦኛ ጦርነት አይደለም፤ ጊዜ ይወስዳል። አሁን ግን

ለዚህ ያበቃቸው በመዋቅሩ ውስጥ የነበረ በሽታ ነበር። ከባድ፤ መጥፎ ሥራ የሠሩ አሉ "እዳው ገብስ ነው"

ሕዝቡ እያወቀ ነው፤ ከሕዝቡ እየተነጠሉ ነው፤ ሕዝቡም አላሰጡጋ እያለ ነው። መዋቅሩም እየተጠናከረ ነው። ከባድ ኪሳራ ደርሶባቸዋል፤ አቅሙ ተዳክሟል፤ የሚቀር ሥራ ግን አለ። አሉ ላይ ነው የእኛ ሥራ የሚሆነው።

ጥያቄ- ከድሮን ጥቃት ጋር በተያያዘ ሠራዊቱ ሕዝቡ መሀል ድሮን ጥቃት ፈጽሞ የሚሉ የተሰደዱ ውክንብሮች አይወጡ ነው፤ ይህን በተመለከተ ምን የሚሉት አሉ?

ፊልድ ማርሻል ብርሀኑ ጁላ - ድሮን እኮ የተሰራው ለጦርነት ነው። ለውጊያ ነው። የዛጎው ልንዋጋበት ነው፤ እንጂ ድሮን አለን እያልን በሚዲያ ልንገልጸው አይደለም። የጦር መሳሪያ ነው፤ ልክ እንደከላሽ። ከላሽ የአቅሙን ይሰራል፤ ሌላውም የአቅሙን ይሰራል፤ ድሮንም የራሱን ሥራ ይሰራል። ድሮን እኛ የምንጠቀመው ለስብስብ አላማ ነው። በወታደራዊ አባባል ስብስብ አላማ የሚባል ነገር አለ፤ ስብስብ አላማ ማለት የጠላት ጠንካራ ቋጠሮ ማለት ነው።

የጽንፈኛውን ስብስብ ስናገኝ በድሮን እንመታለን። ገጥሟል እኮ፤ እኔ መሳሪያ ልመርጥለት ነው። አይ ድሮን ተውና ከላሽ ለከላሽ እንግጠም እያለ ነው ያለው?፤ ይህ በመሆኑ ምክንያት ሕዝብ ላይ ድሮን እንጠቀምም ፤ አይተኮስም። መንደር ላይም አይተኮስም። የጠላት ስብስብ ሲገኝ ግን ይተኮሳል። ደግሞም ድሮን ይሄንን ያህል ተጠቅመናል ብዬ ልወሰድ አልችልም። ባለን አቅም ልክ አልተጠቀምንም፤ የተለየ ምርጥ አላማ ሲገኝ ግን እንተኮሳለን። እሱንም ለሕዝቡ ጥንቃቄ አድርገን ማለት ነው።

ለሕዝቡ የማሳሰብ ነገር አለ። ከጽንፈኛ ጋር አትደባለቁ፤ ልጆቻችሁ የሚፎከር የሚሸልል ጽንፈኛ አይተው አሉ ጋር እንዳይሄዱ። ልጆቻችሁን ያዙ። ሰባ፤ ሰማንያ ጽንፈኛ ተሰብስቦ ከተገኘ ወይ ሊያጠቃ፤ ወይም ለማከር ወይም ሲመገብ ካገኘንም እንመታለን። ይህ ይቀጥላል። ድሮን የጦር መሳሪያ እንጂ የተለየ ነገር አይደለም። የሚተኮስበት ባለቤት አለው፤ ከሕዝብ

ጋር የሚያገናኘው ነገር የለውም። እንደውም አንዳንዱ ኢላማ ሕዝቡ ውስጥ በመሆኑ ቤተክርስቲያን በመሆኑ የተውነው አለ፤ እያወቀን ፤ እያየን። ይህ ከሕዝባዊ ባህሪያችን የሚመነጭ ነው።

ከዚህ ባለፈም እኛ የምንገዛበት ሕግ አለን። ዝም ብለን በዘፈቀደ የምንሰራ ሽፍቶች አይደለንም። እነሱ ናቸው በዘፈቀደ የሚሰሩ ሽፍቶች። አሮጊት የሚገሉ፤ ሽማግሌ የሚገሉ። ለምን እኔን አልደገፍክም፤ ለምን እክሌ የሚባል ፓርቲ ትደግፋለህ ብለው ሰው የሚገሉ እነሱ ናቸው። እኛ የእክሌን ፓርቲ ለምን አትደግፍም፤ ለምን የእክሌን ፓርቲ ደገፍክ ብለን ሰው አንገድልም። እኛ ጦርነት የገጠመንን ነው የምንገጥመው። ከገጠምክ በኋላ ደግሞ ቻለው፤ ቻለው ነው። ስለዚህ ኢላማው ከተገኘ ይሄንን በየትኛውም ፀረ ሰላም ኃይል ላይ እንጠቀማለን። ሕዝቡ ግን እንዳይጎዳ እንጠነቀቃለን።

ጥያቄ፡ ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ እዚህ አዛም የሚነሱ የሰላም አጠቃቀም መካከል በአሳቢያቸው በጣም ጽንፈኛ በሚባሉ ስካላት ሠራዊቱን ሲሳማ የሚደረግ አዝማሚያዎች ተደጋግመው ታይተዋል ። የዚህ መነሻ ምክንያቱ ምንድን ነው? ከሰላም አደጋ ስለሚጠቀም ደግሞ ሠራዊቱ ተበትኗል፤ አስመገባባት ውስጥ ነው ያሰው። የሚሰሩ ሠራዊቱ ወደ ካምፕ ይመሰስ የሚሉ የሰላማዊ ሰፊ ጥሪዎች እየቀረቡ ነው። ይህንን እንዴት ያደታል?

ፊልድ ማርሻል ብርሀኑ ጁላ - ሠራዊቱ ላይ ዘመቻ የከፈቱ ሰዎች ግማሹ ቅጥረኛ ባንዳ ነው። ምንም ጥያቄ የለለው። ሠራዊቱ እንደ ኢትዮጵያ ሠራዊት በመሆኑ ምክንያት ሀገሪቷ የመከላከል አቅማ እንዲዳከም እንዲሸረሸር በማድረግ ለጥቃት የተጋለጠች እንድትሆን የሚሰሩ ኃይሎች አሉ። ዘመቻ የከፈቱት ሰዎች ተልእኮ ተቀብለው ነው።

የኢትዮጵያ ሠራዊት አሁን ያለው ጠንካራ ሠራዊት ነው። ጠንካራ ሠራዊት እንደሆነ ጠላቶቻችንም ያውቃሉ። ስለሚያውቁ ይህ ሠራዊት እንዲዳከም ይፈልጋሉ። ይህንን ለማሳካት መአት ቅጥረኛ ገዝተዋል ፤ ደመወዝ ይከፍላሉ፤ ሚዲያ ይሰጣሉ፤ ሠራዊቱ ላይም ዘመቻ እንዲከፈት ያደርጋሉ። አንዱ ይህ ነው።

ሁለተኛው ሀገር ቤት የኛ የሚፈታው ታጣቂዎችን ልክ በማስገባት ፍላጎታቸው እንዳይሳካ በማድረግ በድንብ የሠራው መከላከያ ነው። እነሱ የሚፈልጉትን በትጥቅ ትግልም ፤ በሰላማዊ ሰፊም፤ በሌላም አድርገው ሀገር ለማፍረስ ለማባባት የእርስ በእርስ ጦርነት ለመፍጠር የሚያደርጉትን ነገር የመከተው መከላከያ ነው።

ምንም ማድረግ አቃታቸው። ያልሞከሩት እኮ የለም። በመፈንቅለ መንግሥት ሞክረዋል፤ ሰላማዊ ሰፊና አስመስለው ሞክረዋል፤ ፎክረዋል አደራጅተዋል፤ አስታጥቀዋል መከላከያ ላይ ጥቃት እንዲደረግ አድርገዋል። ሁሉንም መከላከያ ሥርዓት አስይዟል። ምንድን ነው የኛ ፍላጎት እንዳይሳካ ያደረገው ብለው ጠንካራ ጎን ሲፈልጉ ጠንካራ ጎን መከላከያ ነው። ስለዚህ ጠንካራ ጎን፤ ጠንካራው ቋጠሮ መመታት አለበት ነው እሳቢያቸው ።

ይሄን ሀገር ያቆመው ፤ ይሄን ሀገር በየጊዜው የሚፈጠሩ አጅንዳ እያከሸፈ ለውጡ እንዲቀጥል ያደረገው ማነው ሲባል ጠንካራው ቋጠሮ መከላከያ ነው። ስለዚህ ወደ ገጽ 8 ይሄዱ

ፖለቲካና ወቅታዊ

ወቅታዊ

“ማንም ይሁን ማን ከውጫ...”

ከገጽ 7 ላይ

አማራ ክልል የተደረገው ነውጥ ለአማራ ክልል በጣም አደገኛ፤ ለአማራ ማኅበረሰብ አደገኛ፤ ለኢትዮጵያም የሚጎዳ፤ ታይቶ የማይታወቅ ነገር ነው።

እንደዚህ ፍርክስክስ የሚል አጀንዳ በመጣ ቁጥር የሚቆይበት ፤ የሚርበት ተቋም አይደለም። ጠንካራ መሰረት ላይ የተገነባ በራሱ ደክተሪን የተገነባ፤ በራሱ ዲስፕሊን የተገነባ፤ አላማውን የሚያውቅ፤ ለምን እንደሚታወቅ የሚያውቅ፤ ማንን እንደሚታወቅ የሚያውቅ፤ መንደርተኝነት የሌለው፤ ኢትዮጵያዊነት የተላበሰ እና ኢትዮጵያን የመጠበቅ ተልእኮ የወሰደ ስለሆነ ወደነፈሰበት የሚገናኝ ተቋም ግለሰብ የለውም።

ይህ ምኞት ነው። ምኞቱ ምኞት ሆኖ ነው የሚቀረው። ስለ በመከላከያ የተወራው መሐት ወራ አለ፤ አንድም አውነትነት የለውም። መከላከያ ሠራዊት እኮ ነው የአማራን ክልል ሥርዓት እንዲይዝ ያደረገው። መከላከያ ሠራዊት እኮ ነው የሽኔን መፈንጨት ሥርዓት እንዲይዝ ያደረገው። የተጣላ ጄነራል፤ የተበተነ፤ ያኮረፈ፤ እርስ በራሱ የሚባላ ኃይል ይህንን ሊሰራ አይችልም። ኢትዮጵያ ውስጥ ጠንካራ ተቋም ማንው ብትል መከላከያ ነው። ከመከላከያ የተሻለ የለም። እንደዚህ ነው መታየት ያለበት። ወደ ካምፕ ይግባ የሚል ሰሞኑን የወጣው አስቂኝ ነገር ነው።

ወደ ካምፕ ይግባ የሚል ብቻ ሳይሆን ፤ሌላው የሰማሁት ነገር፤ የኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት ዳር ድንበር መጠበቅ ነው እንጂ በውስጥ ግጭት መግባት ስለሌለበት የውስጥ ግጭት ይቀጥል የሚል ነው። የመከላከያ ሠራዊት ተልኮ የሀገሪቷን ሉአላዊነት መጠበቅ ነው። የሚጠብቀው ደግሞ ጠረፍ አጥር አይደለም። ጠረፍ አጥር ምሽግ ስርቶ ሰፊ ስርቶ እንደዚህ አይደለም። መከላከያ ሠራዊት ሀገሪቷን የሚጠብቀው ራሱን እየገነባ ነው። መከላከያ ሠራዊት የሀገሪቷን ሉአላዊነት የሚጠብቀው እራሱን እየገነባ ነው። እየሰለጠነ ነው እየታጠቀ ነው አቅም እያበዛ ነው። እየተደራጀ ነው።

ሁለተኛው የኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት ከፖሊስ አቅም በላይ የሆነ እና ሕገመንግሥታዊ ሥርዓቱን በኃይል ለመናድ የመጣ ማንኛውም የታጠቀ የሀገር ውስጥ ኃይል መቆጣጠር እንዳለበት ተልኮ ተሰጥቶታል። የአማራ ፅንፈኛ ትግል ከፖሊስ በላይ አይደለም ብቻ እንዳትላኝ ወይም የሽኔ ትግል ከፖሊስ በላይ አይደለም እንዳትላኝ። ፖሊስ ወንጀል ነው የሚቆጣጠረው። የፖሊስ ሥራ ወንጀል መቆጣጠር፤ ወንጀላኛን መያዝ ፤ ወንጀላኛን ለፍርድ ማቅረብ ነው።

የተደራጀ የታጠቀ እና ፍላጎቱን በኃይል ለማሰፈም ታጥቆ የመጣ የሀገር ውስጥ ኃይል ፀረ ሕገመንግሥት ነው። ፀረ መንግሥት ነው። ሀገር አፍራሽ ነው። ሕገመንግሥቱ በሚለው መሰረት መከላከያ ሠራዊት ይመከተዋል፤ ያስታግሰዋል። ይህንን ተረድተው አይደለም የተናገሩት

እነዚህ ሰፊና አዘጋጅ ነን ያሉ ሰዎች። የመከላከያ ተልዕኮ ካለማወቅ የመዘበራረቅ ነገር አይቆጠቅምም። አንድ እሱ ነው።

ሁለተኛ ከመቼ ወዲህ ነው ፖለቲካኛ ወይም በሰላማዊ መንገድ አታገላለሁ የሚል ቡድን ግለሰብ ፓርቲ ለመከላከያ ሠራዊት ትዕዛዝ የሚሰጠው። ካምፕ ግባ ፤ ከካምፕ ውጣ ፤ ይህንን ቦታ ያዝ ፤ ይህንን ቦታ ልቀቅ የሚለው። የገባኝ ይህ ኃይል የፅንፈኛው የከተማ አንጃ ነው። የፅንፈኛው የከተማ አንጃ ነው። ፅንፈኛው አከርካሪው ሲመታ ተስፋ ላለመቆረጥ በከተማ ግርግር ለመጣ የፈለገ ኃይል ነው።

ስለዚህ እኛ ወደ ካምፕ አንገባም። ፀረ ሰላም ኃይሎችን እናስተካክለን። ፤ክስተካክልን በኋላ ወደራሳችን ሥራ እንመለሳለን ብለን ነው የምናስበው እና ትክክል አይደለም። እኔ ሰፊና አልቃወምም። የሆነ አጀንዳ ፈጥረህ ሰላማዊ ሰፊና ማድረግ መብት ነው። የሰሞኑ ሰላማዊ ሰፊና ግን ነውጠኛ የጦርነት አዋጅ እንጂ ሰላማዊ ሰፊና አይደለም።

መከላከያ ሠራዊትን ወደ ካምፕ የሚያስገባ፤ ጫካ ያለውን ፅንፈኛ የታጠቀ ኃይል ደግሞ ወደ አደባባይ የሚያወጣ ፤ ወደ ከተማ የሚያስገባ ፤ በሰላማዊ ሰፊና የተደገፈ ፤ ሀገር የሚያፈርስ ነው። ስለዚህ መንግሥት መከላከል ትክክል ነው ብዬ አስባለሁ። ይህ ሰፊና ተከላከል ማለት ነገ ሰፊና አይደረግም ማለት አይደለም። ሕዝብ የሚዛውን አጀንዳ ፈጥረህ ሰፊና ማድረግ ትችላለህ ማለት ነው።

ለወርባ አምስት አምስት ሺህ ብር እየከፈልክ ከተማ ለማስጠጥጥ ሰፊና መጥራት አይቻልም። ብሩ ደግሞ ከታሪካዊ ጠላቶቻችን ነው የሚመጣው። ይህንን የማያገናኝብ እና ሥራ ፍለጋ አዲስ አበባ ለመጣ ወጣት ብር እየከፈሉ አዲስ አበባን ለማቃጠል መሞከር ትክክል አይደለም።

ሠራዊቱን ወደ ካምፕ አስገብቶ ፍላጎቱን በኃይል ለመጫን የሚመጣውን ፅንፈኛ ሁሉንም እንዲቆጣጠር ምቹ ሁኔታ ለመፍጠር የሚጠራ ሰፊና ትክክል አይደለም። ስለዚህ ካምፕም አንገባም ፤ ማንም አይገባውም። የእኛን ተልዕኮ እኛ እናውቃለን። የእኛ ተልዕኮ መሰረቱ ሕገመንግሥት ነው።

ማንኛውም የታጠቀ ኃይል በአማራ ክልል፤ በአሮሚያ ክልል፤ በሰማሌ ክልል፤ በአፋር ክልል በሌላውም ክልል እንደፈለገ ይፈንጭ የሚልና መከላከያ የውጭ ጠላት ካልመጣ በስተቀር ከካምፕ መውጣት የለበትም የሚል ሕገመንግሥቱን ቀይሮ እንደዚህ ሊደርግ ይችላል። እስከዛ ግን እኛ ተልዕኳችንን ነው እየፈፀምን ያለው።

ጥያቄ:- ክቡር ፊልድ ማርሻል የኢትዮጵያ ሰላም አሁን በምን ደረጃ ይገኛል? እንደ ሀገር የመከላከያ ሠራዊቱስ የሀገርን ደህንነት በመጠበቅ ረገድ አሁን የሚገኝበት የዝግጁነት ደረጃ ምን ይመስላል?

ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ:- ያው እንደሚታወቀው ቀደም ሲል ሰሜን ፅዝ ከተመታ በኋላ ጦርነት ውስጥ ነበርን፤ ያጦርነት ቀላል ጦርነት አይደለም፤ ከባድ ጦርነት ነው። ሁለቱ ዓመታት ሀገሪቷ ከባድ የፀጥታ ችግር የገጠማት ጊዜ ነው። ከዚህ ጎን ለጎን ደግሞ ሽኔ በዚህ ግርግር ለመጠቀም ከፍተኛ ርብርብ አድርጓል። ሰሜኑ የአፋር፤ የአማራ ክልል በከፊል ትግራይ ሙሉ በሙሉ፤ ምዕራብ አሮሚያ፤ ቤንሻንጉል ጉሙዝ፤ ጋምቤላ ሰፋ ያለ የጸጥታ ችግር ነበር። ቤንሻንጉል ላይ ህዳሴ ግድብ ለመስራት አስቸጋሪ እስከሚሆን ድረስ የደረሰ የፀጥታ ችግር ነበር፤ የትግራይ ያው እንደሚታወቀው ነው። አሁን ግን በከፍተኛ ደረጃ የኢትዮጵያ የፀጥታ ሁኔታ ተሻሽሏል።

በትግራይ ጦርነቱ ተካሄዶ ጦርነት እንደሚያዋጣ ሲታወቅ ወደ ድርድር መጥቶ በሰላም ተፈትቷል፤ አሁን ትግራይን መልሶ የማቋቋምና የቀረው (PDDR) ፕሮግራም ሥራ ላይ እንዲውል የመስራት ሥራ ነው። ሁለተኛ የቤንሻንጉል ጉሙዝ ፀጥታ መቶ በመቶ ተስተካክሏል። እዛ ያለው ጠላት በከፍተኛ ደረጃ ተመትቶ የተረፈው ኃይል በሰላም እንዲገባ ተደርጓል። ቤኔን የሚባል ኃይል ቤንሻንጉል ላይ ነበር እሱም በሰላም እንዲገባ ተደርጓል።

ከብዙ መንገራጭ በኋላ ማድረግ የሚችሉትን ሁሉ ሞክረው ሲያቅታቸው ነው ወደ ሰላም የተመለሱት። የጋምቤላ ነፃ አውጪ የሚባለውም በተመሳሳይ በሰላም አታገላለሁ ብሎ ምህረት ተደርጎለት ገብቷል። የአማራ ጽንፈኛ ደብረማርቆስ፤ ጎንደር ፤ ደቡብ ፤ ኮምቦልቻ ለመቆጣጠር ከመፈለግ አልፎ ባህርዳርን የመቆጣጠር ፍላጎት ነበረው። በዚህም ጠቅላላ የአማራ ክልልን መዋቅር “ፓላራይዝ” ለማድረግ ሙሉ በሙሉ በመቆጣጠር የሽፍታ ክልል ማድረግ እና አልፎም ወደፊት ለመሄድ አፈመዝ ማዘር የሚል የጅል እቅድ አውጥቶ ነበር ።

እሱ አሁን አከርካሪው ተመትቷል። ወደመደበኛ፤ ወደሸጥ ፤ ወደዋሻ፤ ወደአባይ ለመደበኛ ወርዷል። በአሁኑ ወቅትም ሰው ወደማይኖርባቸው፤ መሰረተ ልማት ወዳልገባቸው ቦታዎች ወርዷል። አብዛኛው ቦታ ላይ የሰላም ሁኔታ እየተረጋገጠ ይገኛል። ሕዝቡም ሥራ ጀምሯል። በመሆኑም አማራ ክልል በከፍተኛ ሁኔታ ተቀይሯል።

አሮሚያ ክልል ልክ እንደ አማራ ክልሉ ተመሳሳይ ነው። ሽኔ የታገዘቻ ድርድር ላይ እያለ ድርድሩን መንግሥት ተገዶ እንዲቀበል ያለ የሌለ ኃይላችንን አውጥተን መንግሥትን እናስጨንቀው የሚል የሞኝ ፖለቲካዊ ስትራቴጂ ነድፎ ሠራዊቱን በሙሉ አውጥቶ ከመከላከያ ጋር አጋጨውና ብዙ ዓመት የደከመበት ኃይሉ እንዲመታ ሆኗል። በማሰልጠን፤ በማዘጋጀትና በማለማመድ ብዙ ኃይል ተመትቷል። አሁን ምዕራብም ቢሆን በተነጻጻሪ ጥሩ እንቅስቃሴ ያለበት ነው።

ወታደራዊ ጥበብ እኮ መጀመሪያ እራሱን ትገመግማለህ ፤ ከዚያ ጠላትን ትገመግማለህ። በዚህም የውጊያ ጥንካሬውን ፤ ትጥቁን ብዛቱን፤ አደረጃጀቱን ችሎታውን ደካማ ጎኑ ይገመግማል ። ከዚያ በኋላ የውጊያ እቅድ ይወጣል እንጂ ጠመንጃ ስለተያዘ ብቻ እቅድ አይወጣም። የፊልም ተዋናዮችን አለባበስ ለብሶ ስለተነሳራደደ ጦርነት አይከፈትም፤ ወጊያም አይደረግም። ቢያንስ እቅድን ጎንብቶና ስትራቴጂ ነድፎ መዘጋጀት ያስፈልጋል። ከዛም አቅም ፈጥራለሁ፤ መገዳደር እችላለሁ የሚለው አቋም ላይ ሲደረስ ነው ጦርነት የሚገጠመው።

አሁን ላይ ግማሹ ቆመህ ጠብቅኝ የያዘ ሌላው ከላሽነቶና ብሬን የያዘ በጣም አልፎ አልፎ ድሽቃ የያዘ መንግሥትን አስገድጄ የሰላም ድርድሩን እንዲቀበል አደርጋለሁ ብሎ ዘመቻ ይከፈታል? ይህ ሁኔታ ደግሞ በህይወቱ ተመቶ በማያቀው ልክ በመመታቱ ለማንሰራራት ብዙ ጊዜ እንዲወስድ አስገድዶታል። አሁን ተስፋ ስለቆረጡ ከተሞች ላይ በምጣ ወደመጣል፤ ግለሰቦችን ወደመግደል ተሸጋግረዋል። በነገራችን ላይ አማራ ክልል ያለውም ይኸው ነው።

መከላከያ ካልተመታ የፈለግነው ሀሳብ ሥራ ላይ እየዋለ አይደለም በሚል ነው የሚዘመትበት።

እኛ ደግሞ ተልእኮ አለን። ተልእኮው ከውጭም ይምጣ ከውስጥም ይምጣ በኃይል የሀገሪቷን ሥርዓተ መንግሥት ፤ የሀገሪቷን ሕገ መንግሥት ገርስሶ ፤ እኔ ነኝ ጉልበተኛ ብሎ በግድ በጠመንጃ ሊጭን የመጣ ኃይል ሁሉ እንዋጋለን። ይህ የኛ ተልእኮ ነው። ማንም ይሁን ማን ከውጫ በወረራ መልክ ይምጣ ፤ ተቀጥሮ ይምጣ፤ ኃይል አሰባስቦ ታጥቆ በጉልበት ይምጣ ልክ ማስገባት የኛ ሥራ ነው።

ልክ እያስገባ ስላስቸገረ የዚህ ሀገር ጠንካራ ቋጠሮ ማነው ሲባል መከላከያ ነው የተገኘው። ስለዚህ ይህን ማፍረስ ነው ስራቸው። ለዚህ ነው መከላከያ ላይ ዘመቻ የበዛው። ተቀጥሮ አንደዚህ ሆኗል፤ በጄነራል ተጣልተዋል፤ ጄነራል እኮሌ ተቆጥቷል፤ የቁም እስረኛ ሆኗል፤ የሚለው ምኞት አይከለክል፤ ምን እናድርግ።

መከላከያ በጠንካራ አለት ላይ የተገነባ ነው።

ወቅታዊ

“ማንም ይሁን ማን ከውጫ...”

ከገጽ 8 የዘረ

እኛ እንደ ፖለቲከኛ ቀን በቀን እየወጣን ለሕዝቡ ስለማንናገር ነው እንጂ መከላከያ ሠራዊት የሆነውን ሰላምና ጸጥታ ለማስከበር በጣም እየሰራና እየለፋ ነው። ኢትዮጵያ ጥሩ “አክቲቪስቶች” አሏት፤ ጥሩ ዜጎችም አሏት፤ ምናልባትም አብዛኛው ኃይል በዚህ ነው የሚገለጸው። ኢትዮጵያ መሰሪ አደገኛ የሆኑ ተኝተው የማያደሩ ከስልጣን በስተቀር ሌላ ሥራና አላማ የሌላቸው ማንም የሚቀጥራቸው ኤሊቶችና አክቲቪስቶችም አሏት። ሕዝቡን እግዚአብሔር ከእነዚህ ሰዎች ይሰውረው።

የአማራ የኦሮሞ የትግራይ የሶማሌ ጽንፈኛ ሁሉም ተፈላጊ ከዚያም ተዋጋ ። ቀጥሎም መንግሥት ፈረሰ እንበል፤ ከዛስ ምን ሊያደርጉ ነው? ይህ የማያቋርጥ ሊድን የማይችል የእርስ በእርስ አልቂት አይፈጥርም? ሽምግልና የማያስተካከለው ቁርሾ አይሆንም? ስለዚህ የየጎጡን ጽንፈኛ በማጀገን መንግሥትን ለመጣል ብቻ እንጂ ከዛስ የሚለውን ነገር ግን አልታሰበም።

ብዙ ተምራያሌሁ የሚል ነገር ግን የማያስብ ሀገሪቱን ወደጨለማ የሚነዳ ኤሊት ፖለቲከኛና አክቲቪስት ነው ያለው። እውነት ለመናገር ብዙ ፖለቲከኞች ፖለቲከኞች ናቸው ወይ? የሚል ጥያቄ እንድታነሳ ያስገድዳሉ። እየሆነ ያለው ምንድን ነው አላማው? ምንድን ነው የሚፈልገው? እንዴት ነው የፈለገውን ማሳካት የሚፈልገው? የሚለውን ለማወቅ አያስችልም። ይህ ደግሞ ስሜታዊ ለቀን ለቀን ብቻ የሚያስብ ፤ በጉርሻ የሚሰራ ፤ ሲያጎርሱት በደንብ የሚያጣል ፤ ጉርሻ ሲያጣ ዝም የሚል እየበዛ ነው።

እኛ በመረጃ የምናውቃቸው ደመወዝ ተከፍሏቸው ፀረ ኢትዮጵያ የሚሰሩ ምሁራን አሉ። ደመወዝ የሚከፍላቸው ኃይል አላማ አለው። እሱ ግን ደመወዙን ነው የሚያየው። ከዚያ በል የተባለውን ነው የሚለው። ዓፍ የተባለውን ነው የሚጽፈው። አንዳንድ ነገር አሳፋሪ ነው፤ ወደ ሚዲያ አውጥቶ ለመናገር። እንዲህ ያለውን ኃይል መቼ ነው የፈጠርነው፤ እንዴት ነው የፈጠርነው። የኢትዮጵያ ማህበረሰብ ምንድነው የሆነው። ምንድነው የገጠመው ብዬ እንዳስብ ያደርገኛል።

የሌላ ሀገር ዲያስፖራ ቴክኖሎጂ እየቀዳ ወደ ሀገሩ ይልካል። ደላር ወደ ሀገሩ ይልካል። የራሱን ሕዝብና መንግሥት በየሄደበትና በየደረሰበት አያብጠለጥልም። ከተርኪና ከቻይና በላይ ስደተኛ ዲያስፖራ ያለው የለም። ቱርኮች ሀገራቸውን ገናና ያደረጉት ዲያስፖራዎች ናቸው። ከውጭ የሚያገኙትን ገንዘብ ሆነ ብለው ሰብስበው አጠራቅመው ይልካሉ። በየሁለት ወሩ ስቴትስ ዲፓርትመንት በር ላይ አይታዩም።

የኛው ዲያስፖራ ግን ሀገሩን ለማጥፋት የተሰለፈ ይመስላል። እዚህ ውስጥ የሌሉ ፊደሎች፣ ቴክኖሎጂ ወደ ሀገር የሚልኩ ብር አጠራቅመው ኢትዮጵያ የተቸገረችበትን ነገር የሚከፍቱ፤ የሚሰሩ አሉ። እነዚህ ሰዎች ሥርዓት ያላቸው፤ በሥርዓት ያደጉ፤ ሥራ የሚሰሩ፤ ጩኸት ቦታ የማይውሉ፤ ገንዘብ በደንብ የሚያገኙ ትምህርት እዛ የተማሩ፤ እውቀት ያካበቱ ናቸው።

በኢንዱስትሪ የሚሰሩ መላት ናቸው። ትላልቅ ፎቅ የሚሰሩ፤ ህዝምና የሚያመጡም አሉ። ለመከላከያ የሚረዱ አሉ። ግብርና የገቡ አሉ። ለሀገራችን ኢኮኖሚ ህይወት የዘሩ አሉ። ስቴት ዲፓርትመንት በር ላይ አታገኛቸውም። እነዚህ ምርጥ የኢትዮጵያ ዜጎች ናቸው።

ፀረ ኢትዮጵያ ሆነው የሚሰሩ ምሁራን አሉ። የወሬ ገበያ/ ማርኬት ተፈጥሯል።

ማንም ይሁን ማን ከውጫ
በወረራ መልክ ይምጣ፤ ተቀጥሮ ይምጣ፤ ኃይል አሰባስቦ ታጥቆ በጉልበት ይምጣ ልክ ማስገባት የኛ ሥራ ነው

ይሞክራል፣ በዚህ ሳይ ምን ይሳሉ?

ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁሳ ፡- አልሸባብ እንደምታስቡት አይደለም። አቅም የለውም። አንደኛ እኛ በሙሉ አቅም አይደለም የገባነው። ወደ አማራ ክልል አሮሚያ ክልል ያለውን ኃይል ለመቆጣጠር የገባነው በውስን ኃይል ነው። እኛ እዚህ ተጠምደን፤ ኃይል አንሱን አልሸባብ እኛን የሚሞክርበት አጋጣሚ/ ፖሊሲቷ የለውም። አንደኛው ይህ ነው ። ሁለተኛው ደግሞ የኢትዮጵያ ሠራዊት ሌላው ጋር ይከበራል።

የእኛው ስድአደግ ጋር ነው እንጂ የሚብጠለጠለው ሌላው ግን ክብር አለው። ወጣ ብለንም እንዴት ነው የሚያዩን ብለን እንትን እንሰራለን እኮ ፤ ታንዛኒያ ነበርኩ። ለእኛ ሠራዊት ያላቸው ክብር፣ ምን አለበት እንዲዘህ አይነት ሠራዊት ቢኖረን የሚሉ ናቸው። ሁሉም ያውቃል። አውሮፓ አሜሪካንም ስለእኛ ሠራዊት ያውቃል። ባለፈው በአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ አማራ ክልል ስንገባ፣ የአማራ ሕዝብ ሠራዊታችንን እንዴት እንደተቀበለውና እንዳስተናገደው እናውቃለን። ሕዝቡ ነፍስ አድን እንደመጣለት ነው ያሰበው።

እዚህ ላይ ማንሳት የምፈልገው / ባይዘዌይ/ እዛ አካባቢ የተሰራው የፀጥታ ሥራ የሕዝቡም ሚና ነው። ሁሉ ቦታ እንደዚያ ነው ይምጣልኝ ነው የሚለው። በአማራ ክልል ውስጥ የእኛ ሠራዊት ያለበትና የሌለበት ቦታ አለ። የሌለበት ቦታ ያሉት ጽንፈኛው እንዳይቆጣቸው ተደራጅተው ሊሊት መጥተው አረባካችሁ ለእኛም ሠራዊት መድቡልን ይላሉ። ማን የአነሱን ደህንነትና ፀጥታ ጠብቆ እዚህ እንዳደረሰው የኢትዮጵያ ሕዝብ ያውቃል።

ሠራዊቱን እንደ ዋስትና ነው የሚያየው። የኢትዮጵያ ሠራዊት እንደዋስትና የማያየ የኢትዮጵያውያን ካሉ ንቅል ናቸው፤ ስድአደግ ናቸው፤ አንደገና ደግሞ ቅጥረኛ ናቸው። የእኛ ሠራዊት የተከበረ ነው። ለእኛም ሠራዊት መድቡልን

ይላሉ። ማን የእርሱን ደህንነትና ጸጥታውን ጠብቆ እዚህ እንዳደረሰው የኢትዮጵያ ሕዝብ ያውቃል።

የትም ስፍራ ብትኤድ የተከበረ ነው። የደይትድ ኒንስ ቢኬድ የተከበረ ነው። ስሜሪካ ብትኤድ የተከበረ ነው። ስሜሪካ ብትኤድ የተከበረ ነው። በአፍሪካ በሙሉ ብትኤድ የተከበረ ነው።

እንዴት ነው የምትገቡት? ብለውም እየጠየቁን ነው። ይህ ተቋምም ሆነ ወታደር ብርቅዬ የኢትዮጵያ ሀብት ነው። እናም እኛ ሀገር በዚህ አራትና አምስት ዓመት ይጋጠማን አይነት ውጥንቅጥ፣ ችግር፣ እርስ በእርስ መገፋፋት፣ እርስ በእርስ መናፍቅ፣ ሽኩቻ፣ ግርግር፣ በአቋራጭ ስልጣን ለመያዝ ምክንያት ተደርጎ የተፈጠሩ ግጭቶች በሙሉ እያንዳንዱን እንደየአመጣጡ አምክኖ እዚህ ያደረሰው የኢትዮጵያ መከላከያ ሰራዊት ነው።

እንደዚህ የምለው እኔ የኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት አዛዥ ስለሆንኩ አይደለም። መሬት ላይ ያለው ሐቅ እሱ ነው፤ እሱን መቀበል ነው። ተወው፤ ስለእኛ ምንም አይነት ፣ ተበተኑ፤ ተጣሉ ለሚለው ነገር ጆሮ አንሰጥም። ይልቁኑ እኛ የሚመጣው ዘመን የቴክኖሎጂ ነው፤ ሀገራችን ያድጋል፤ ስለዚህ የዛሬ 15 እና 20 ዓመት ማድረግ ያለበት ምንድን ነው የሚለው ላይ ነው ራሳችንን ያስጨነቅነው ፤ ማንም መንገደኛ የሚያወራው ወሬ ስሜት አይሰጠንም። ልካችንን፣ ቦታችንና ችሎታችንን እናውቃለን።

አንድ ኢትዮጵያ አይነት ሠራዊት አሁን ዓለም ላይ አለ ብዬ አላምንም። ብዙ ሚሳዌል፣ ብዙ ጆት፣ ብዙ ትጥቅ፣ ብዙ ደመወዝ የሚከፈለው ወታደር ሊኖር ይችላል። የኢትዮጵያ አይነት ግን ተልዕኮውን በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ መፈጸም የሚችል ፤ ችግር ተቋቁሞ፣ ሀገሩን አስቀድሞ፣ ራሱን አርክሶ የሚሰራ የለም። እኛ ሠራዊታችንን

የምንገመግመውና የምንለካው እንደዚህ ነው። እንደገና ደግሞ ሁልጊዜ ስለ ሠራዊታችን ውስጣዊ ሁኔታ እያየን፣ እያስተካከልን፣ እየገነባን፣ እያጠናክርን ስለምንሔድ እነዚህ ሰዎች ሲያምራችሁ ይቅር መባል አለባቸው።

አልሸባብ የኢትዮጵያ ስጋት አይደለም። አንደገና እኛ በጣም ተወጥረን ፣ በጣም ተሰጥጠን፣ እንዲያው አቅም አንሱን፣ እዚህ ተጠምደን ሌላው የሚገባብን ሀገር አይደለም። መስጋት አይገባም።

ጥያቄ ፡- እርስዎን ጨምሮ ሴቶችም ከፍተኛ የጦር መኮንኖች የወታደራዊ ዲፕሎማሲ ገዛ ሳይ ነበራችሁ። የእነዚያ ገዛዎች ዓላማ ምንድን ነው? የተገኘውስ ውጤት ምን ይመስላል?

ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁሳ ፡- ምን መሰለህ? ቅድም እንዳልኩህ ነው። የኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት በዓለም ላይ በጣም ተፈላጊ ሆኗል። ሰው እኛ ዘንድ ወታደር ማሰልጠን ይፈልጋል። አፋሪ ማሰልጠን ይፈልጋል፤ ፓይላት ማሰልጠን ይፈልጋል፤ ከባድ መሳሪያ ምድብተኛ ማሰልጠን ይፈልጋል። የእኛ ሠራዊት የግንባታ አሰት ይፈልጋል።

ከዚህ የተነሳ እኛን ይጋብዙናል ፤ ባላቸው ይደግፉናል።

የአንተን ወዳጅነት ፈልጎ፣ ከማሸ በላይ ሔዶ ሲጠራህ አቤት የማትል ከሆነ ራሱን አትሸጥም ማለት ነው። እኔ በአሁኑ ወቅት እኛ ዘንድ ና፣ እኛም ዘንድ ና፣ ከእኛም ጋር እንነጋገር፣ ከእኛም ጋር እንደራደር፣ ከእኛም ጋር እንፈራረም የሚል ጥሪ በዝቅብኝ ተቀግራለሁ። ቁጥር ስፍር የለውም።

ለምንድን ነው? ቢባል ኢትዮጵያ መከላከያ ሠራዊት ጋር ያለ ነገር ወደአነርሱ እንዲተላለፍ ይፈልጋሉ። ስለዚህ ይጋብዙናል። የታንዛኒያ ጥሪ የተደረገልኝ መስከረም ወር ላይ ነው። አልችልም እያልኩና እያራዘምኩ ሁለቴ ደብዳቤ ጽፈን አራዝመናል። ስናራዝም ቆይተን ባለፈው ወደ ገጽ 10 ይሄል

ፖለቲካና ወቅታዊ

ወቅታዊ

“ማንም ይሁን ማን ከውጫ...”

ከገጽ 9 የዘረ

ጊዜ ሲመጡ ሎደናል። ሎደንም ጥሩ ስምምነት አድርገናል።

ጥሩ የመተባበር፣ ልምድ የመቀሰም እና የመቀያየር፣ የስልጠና ፣ የጥገና ስምምነት አድርገናል። ይበልጥ እነርሱ ከእኛ ይፈልጋሉ። ታንዛኒያ ደግሞ ለኢትዮጵያ በጣም ከብር ያላት ፣ ኢትዮጵያን የምትወድ ሀገር ናት ። ሕዝቡም አመራሩም። ታሪካዊ ነገርም አለው። አቀባበላቸውም ግሩም ነበር። እንደዛ የሚቀበሉት ጅፍ አፍ ስታፍ የለም።

እኛ በአሁኑ ጊዜ በጣም ተፈላጊ ነን። መካከለኛው ምሥራቅ ያሉ ሀገሮች ድር ከእነርሱ የሚወሰድ ነገር ይኖራል የሚል አተያይ የላቸውም። በአሁኑ ወቅት ግን በወረራ ማስተናገድ ነው ያቃተን። ሚሊታሪ ዲፕሎማሲው እኛ ከተዘጋጅንበት በላይ ሆነ። ሚሊታሪ ዲፕሎማሲው የሀገር ገጽታ ለመገንባት ይግዛል።

ታሪካችንን ለማሳወቅ፣ ወዳጅ ለማብዛት፣ በዓለም አቀፍ መድረኮች ላይ ከኛ ጋር እንዲቆሙ ለማድረግ ይግዛል። የማትተዋወቅ ከሆነ ዓለም አቀፍ መድረክም ስትሄድ ወዳንተ ጫና ቢመጣ የት ይውቅሁል። ለሚያውቀው ነው እጅ የሚያነሳው። እንዲያውም ብዙ አልሰራንም። እኛ በምንፈልገው ልክ ገና አልሰራንም።

የታንዛኒያ ጉብኝት በጣም ፍሬያማ ነበር። ጥሩ ሥራ ሠርተን ተመልሰናል። እንዲያውም እነርሱ እዚያ እንድንቆይ የፈለጉት ለአስር ቀናት ነበር። እኛ ለአራት ቀናት እንዲያደርጉልን ጠይቀን ነው የመጣነው። ሀገሪቱ እያደገች ፣ ተስፋ ያላት ሀገር እየሆነች ነው። ከእንደዚህ አይነት ተስፋ ካለው ሀገር ጋር መተሳሰር ጥሩ ነው።

ተስፋ ከሌለው ሀገር ጋር መተሳሰር ለጎዳህ ይችላል። ተስፋ ካለው፣ አንተን ከሚፈልግህ፣ ካንተ የሆነ ነገር አገኛለሁ ብሎ ከሚያስብ፣ ለአንተ እውቅና ሰጥቶ ከሚያስብ ሀገር ጋር የሚሊታሪ ዲፕሎማሲ ማድረግ በጣም ያስፈልጋል፤ ይህ ደግሞ ለሚሊታሪው ብቻ አይደለም ፤ ለሀገሪቱ በሙሉ የሚጠቅም ነገር ያስገኛል።

አሁን እኛ የገባን ምንድነው፣ አንደኛ ራሳችንን እናውቃለን ፤ ሁለተኛ ብዙ ሀገሮች የኛ ወዳጅ መሆን ፣ ከኛ መማር እንደሚፈልጉ ፣ እነርሱ ጋ እኛ ያላወቅነው የሆነ ነገር እንዳለ ተረድተናል።

ጥያቄ :- ይህን ቃስ ምልክት እያደረግን ያስነው የኢትዮጵያን የአየር ክልል በሚያስጠብቀው በኢ.ፌ.ዲ.ሪ አየር ኃይል ጠቅላይ ሙሽሬዎ ግቢ ውስጥ ነው። እርሱም እዚህ ግቢ የተገኙበትን ስጋጣሚ ምንድን ነው ?

ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁሳ :- ባለፈው የ116 ኛውን የመከላከያ ሠራዊት በዓል ለመጀመሪያ ጊዜ አክብረናል። የኢትዮጵያ ሠራዊት በዚህን ቀን ነው የተመሰረተው፣ የሠራዊቱ እድሜ አሁን 116 ዓመት ደርሷል። ኢትዮጵያ አሁን ተጠፍጥፋ የተሰራች ወይም አሁን ደግሞ ጠፍጥፎ የሰራት ሀገር አይደለችም፤ ታሪክ ያላት ሀገር ናት። ሠራዊቱም የተመሰረተበት፣ የጀመረበት ታሪክ አለው።

ሠራዊቱ ከትውልድ እየተወራረሰ የመጣ እሴት ፣ አርበኝነት ያለው ነው፣ በዚህን ጊዜ የተመሰረተ፣ እየቀጠለ የመጣ፣ ሀገርን እየተከለከለ እዚህ ያደረሰ፣ አባቶቻችን ዋጋ የከፈሉበት ሠራዊት ነው ። ይህን አስተሳሰብ ይዘን፣ ራሬርም ሰርተን 116ተኛ ዓመቱን ለመጀመሪያ ጊዜ አክብረናል።

በኢህአዴግ ዘመን አዲስ ሕገመንግሥት መጣ። የሠራዊቱም ቀን ሕገመንግሥቱ ከፀደቀበት ቀን ጀምሮ ነው መከበር ያለበት ተብሎ ሰባት ዓመት በተከታታይነት በተለያዩ መንገድ ሲከበር ነበር። እሱ ልክ አይደለም፤ እሱ ሀገር አይወክልም። የኢትዮጵያ ሠራዊት በ1987 ዓ.ም አይደለም የመጣው።

ከዚያ በፊት የነበረው የኢትዮጵያ ሠራዊት ድክመት ሲኖረው ይችላል። ግን ደግሞ ጥንካሬም አለው፤ ሀገር ጠብቋል፤ ሀገር አቆይቷል፤ እኔ ጋ አድርጋል። አባቴ እኮ ነው እዛ ያለው። አባቴ አያቴ ... ነው እዛ ያለው። ይህ መታየት አለበት። ይህ ሀገር ነው፤ ታሪክ አለው፣ ሠራዊት አለው።

የእኛ ሠራዊት ሲፈጠር ዓለም በቅኝ ግዛት ስር ነበር። ያን ጊዜ ከቅኝ ግዛት ነጻ የነበሩ ሀገሮች ናቸው እንጂ ሠራዊት የነበሩት፤ ቅኝ ግዛት ስር የነበሩ ሀገሮች ሠራዊት አልነበረባቸውም። በጣም የተወሰኑ ሀገሮች ናቸው ሠራዊት የነበራቸው። ከዚያ ከተወሰኑ ሀገሮች መሀል አንዱ ኢትዮጵያ ናት። ስለዚህ ይህ የሠራዊት ግንባታ ራሬርም ነው።

የአንተ አባት አርበኛ ነው። ኢትዮጵያውያን

አርበኞች ናቸው። አንተ የአርበኛ ልጅ ነህ። ሀገርህን ጠብቅ ፣ በአርበኝነት ለልጅህ አስረክብ ልለው ከሆነ ታሪክ መኖር አለበት። ታሪኩ ደግሞ አለ። ታሪኩን ኢግኖር አድርጎ /አላየሁም አልሰማሁም ብዬ/ መሄድ የለብኝም። የመጣ ሁሉ የተገነባውን የሚያፈርስ ከሆነ ልክ አይደለም። ስለዚህ ያከበርነው በዛ ምክንያት ነው። እሱን እንቅጥልበታለን።

መከላከያ ማለት ምን ማለት እንደሆነ ብዙ ሰው አይረዳውም። መከላከያ አራት ኃይሎች አሉት። አንዱ አየር ኃይል ነው። አንዱም ምድር ኃይል ነው። አንዱ ባህር ኃይል ነው ፤ አንዱ የሳይበር ኃይል ነው። ምናልባት ምድር ኃይል ደግሞ የተለያየ ነው። ማክናይዝ ነው፤ ስፔሻል ፎርስ/ ልዩ ኃይል/ ነው፤ ኮማንዶ ነው። አግረኛ ነው፤ ወዘተ። ኃይሎቹ እንደዛ ናቸው።

አየር ኃይል የመከላከያ አንድ ኃይል ነው። ስለዚህ አየር ኃይልም ታሪክ አለው። ምድር ኃይልም ታሪክ አለው። ባህር ኃይልም ታሪክ አለው። ስለዚህ የመከላከያ ቀንን ካከበርን በኋላ ቶሎ የምሰረታ ቀኑ የደረሰው አየር ኃይል ነው። አየር ኃይል ከተመሰረተ ዘንድ 88ኛ ዓመቱ ነው። ይህ 88 ዓመት ተከብሮ እያውቅም። ድር በንጉሱ ጊዜ ኤይር ፎርስ ዴይ /የአየር ኃይል ቀን / ተብሎ ስለመከበሩ አላውቅም ፤ በዚህ ላይ ብዙ ሰነድ አላገኘንም። ነገር ግን አየር ኃይል የተመሰረተበት ጊዜ ይታወቃል። ታሪክ ፣ ሰነድ አለ።

በዚህ መሰረት ለመጀመሪያ ጊዜ በደማቅ ሁኔታ አየር ኃይል የልደት በዓሉን የአየር ኃይል ቀን የሚያከብርበት ቀን ስለደረሰ ለዛ በዓል እየተዘጋጀን ነው። የበዓሉ ዝግጅት የት ደረሰ? በሚለው ላይ ከአየር ኃይል አመራሮች ጋር ለመነጋገርና ዝግጅቱንም ለማየት ነው በአጋጣሚ እዚህ የመጣሁት። ቅዳሜ ነው በዓሉ፣ እናንተም ተገኙ።

ጥያቄ :- ስለንባቢዎቻችን የሚያስተሳልፉት ተጨማሪ መልእክት ካለ

ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁሳ :- ኢትዮጵያ ብዙ ጠላቶች አሏት። ኢትዮጵያ እንዳታደግ የሚፈልጉ አሉ። ኢትዮጵያ ደግሞ የማደግ ዕድሏ በጣም ከፍተኛ ነው። አሁን ትምህርት እየተስፋፋ ነው። የወጣት ሀገር ናት። ብዙ ሀብት ያላት ሀገር ናት። ከመሬት ያልወጣ ሀብት አላት፤ ይህ ሀብት ሁሉን /ብዙ አይነት/ ነው። እንዳንድ ሀገሮች በማዕድን ብቻ፣ ወይ በእርሻ ብቻ፣ ወይ በኢንዱስትሪ ብቻ፣ ወይ በቱሪዝም ብቻ ሀብት የሚኖሩበት ሁኔታ አለ። እንደዛ አይነት ሀገራት አሉ።

የእኛ ሀገር ግን ሁሉም አላት። በቱሪዝም ብትለው ተመራጭ ናት። ግብርና ብትለው የሚገርም ነው። የውሃ ማማ ናት። የመሬት ጥበት የለባትም። ማዕድንን እየዘለብላችሁ ሰብስቦ ያስቀመጣት ትመሰላለች።

ይህ ሁኔታ ባለበት ሁሉም ብድግ ብሎ ስልጣን ላይ ጉብ ማለት ይፈልጋል። ከዛ መዘረፍ፣ ሀገር ለማልማት እኮ አይደለም ለመዘረፍ ነው። አሁን ደግሞ ያን ሁሉ የጦርነት መከራ አልፎ መጣና ስልጣን ያዘ። በኋላ ምን አደረገ? ሀገሪቱን መዘረፍ ብቻ ሳይሆን አጠባቀቅ፣ ደርግም መጣ፤ እሱን ምን አደረገ? ከአንዱ ቀውስ ወደ አንዱ ቀውስ ሆነ፤ ፈረንጆች እኮ ታዘዘውናል። ይህ ሕዝብ በቃ የራሱን መንግሥት ከመቃወም ውጪ ሌላ ሙያ የለውም እንዴ ተብለናል፤ ፈረንጆቹኮ ሲያገኙን እንደዛ ነው የሚሉን። ሁል ጊዜ፤ መች ነው ይህን አቁመን ዓለም የደረሰበት የምንደርሰው?

እኛ 60 ዓመት ስንዋጋ፣ 60 ዓመት የሚበላው የሌለው ሀገር ዛሬ የት እንደደረሰ አይተናል። የዛሬ 60 ዓመት ኢምሬት የምትባለውን ሀገር ታሪክ ስምታችሁ ከሆነ ኢትዮጵያ እርዳታ ትሰጣት ነበር። አሁን ዓለም የሚራኩትበት ሀገር ሆናለች። ይህን 50/ 60 ዓመት እነርሱ እየተጣሉ አይደለም ያሳለፉት፤ እያለሙ፣ እዳዲስ ነገር እየፈጠሩ፣ ራሳቸው ብቻ ሳይሆን የዓለም ሕዝብ እንዲያከብራቸው እንዲነግሩባቸው ነው ያደረጉት። ግጭት አልነበረም፤ ይህም አመለጠ።

ቻይና ምንድነው የነበረችው? አሁን ወደዬት ነው እየተንደረደረች ያለችው? እነ ሲንጋፖር፣ እነ ቬትናም ምንድነው የነበሩት? አንዳንዴ የእኛ ሕዝብ ስለምንድነው የሚያስበው ስል አስባለሁ፤ ብቻዬን የሆኑ ሰዎችን አመለካከት ጠባይ እና የመሳሰሉትን አይና ምንድነው እኛን የነገረ የሚል ነገር ይሰማኛል።

ምንድነው ይህ የግጭት አስተሳሰብ የወረረው ማህበረሰብ ? ስለብልጽግና የማያስብ፣ ስለፈጠራ የማያስብ፣ ከሌላው ወደ ኋላ በመቅረቱ የማይናደድና የማይጸጸተው፣ ጫማ የሌላቸውን ዘመዶቹን ገጠር አስቀምጦ እሱኑ እንደገና ወደ ግጭት ለማስገባት የሚሰራው የሚል ነገር ይሰማኛል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ማሰብ መጀመር አለበት። ቆይ እሽ፤ ኃይለስላሴ መጥፎ ሆኑ፤ ቀየርናቸው፤ ደርግ መጣ፤ ፋታ አልሰጠነውም ፤ ቀየርነው። አሁን ደግሞ መጣ ፤ ፋታ አልሰጠነውም፤ ቀየርነው። አሁን ሌላ አዲስ መንግሥት መጣ፤ እንዲያውም ሦስት ዓመት ሳይሰራ ገና በመጀመሪያው ዓመት ለመቀየር ሠራን፤ ይህም አሁንም እንዋጋለን።

ይህንንም ከቀየርን በኋላ እርግጠኛ ነኝ እንዋጋለን። ተሳካፊ ይህንን መንግሥት ከቀየርነው ሌላም ቢመጣ እንዋጋለን፤ አትጠራጠር። ይህ ባህሪያችን ሆኗል። የሦስት ሺ ዓመት ታሪክ አለን አንላለን። የሦስት ሺ ዓመት ቀርቶ የ50 ዓመት ታሪክ ያለንም አንመስልም፤ በ50 ዓመት እኮ ነው የተባበሩት ኢ.ሜ.ሬት የተከበረ፣ የበለጸገ የለም ሀገር

የሆነችው። ዓመት መቁጠር ምን ይጠቅመናል? እንደ እድሜያችን እኛ እኮ የዓለም መሪ ነው መሆን የነበረብን።

መቀየር ነው ብቃ። ቴዎድሮስ መጣ፤ ያልዘመተበት የለም። ዘመን መሳፍንት ብለን ስንት መቶ ዓመት በጨለማ ስንዋጋ ኖርን። ሁልጊዜ ጦርነት ነው። ሸረ ይብቃ።

እኔ ወታደር ነኝ ፣ የሠራዊት አዛዥ ነኝ። በፍጹም ጦርነት አልፈልግም። ምክንያቱም ጦርነት ውስጥ እኔ የማዛቸው ወታደሮቼ ይቆስላሉ፤ ይሞታሉ፤ ይህ ይሰማኛል።

ሀገሬ ሰላም እንድትሆን ሁሉም ሰርቶ እንዲኖር አፈልጋለሁ። ከመጣ ግን የግድ ነው። ሀገር አስኪፈርሰ እኔ ቁጭ ብዬ ማየት አልችልም። ግን መቆም አለበት። የደም ነጋዴዎችን የኢትዮጵያ ሕዝብ መቀበል የለበትም፤ መንዳት የለበትም፤ መንጋ መሆን የለበትም። እነሱን አያደፋፈረ ያለው እሱ ነው። ተከታይ ቢያጠሩ አለቀላቸው። ጀግና ጀግና የሚል፤ የሚያዳንቅሉት፣ የሚደጉም ስለበዛ ነው። እና ይህ ቢበቃው ጥሩ ነው።

ካሁን በኋላ በዚህ ሀገር እንደድሮው እያጋጨሁ የበላይነቱን ይገዛ እቀጥላለሁ የሚል እሳቤ አይሰራም። አሁን አወቃቀሩ መጥፎ ነው። አሁን እንደ ድሮው አንዱ ግራዝማች አንዱን ገፍቶ ወደ ሥልጣን መጥቶ ጉብ ሊል አይችልም። እንደዛ ሊሆን አይችልም። ይህ አስተሳሰብ ሀገር ያፈርሳል።

ምክንያቱም እያንዳንዱ የራሱን እድል በራሱ የመወሰን ሥልጣን እና መብት አግኝቷል። ከልሱን ቀጣናውን ያውቃል። ሁሉም ጠመንጃ አለው፤ እናም ፈራሽ ነው። ካሁን በኋላ በጠመንጃ መጫወት ኢትዮጵያን ብትንትኗን ያወጣታል። ይህ እንዳይሆን ይበቃል መባል አለበት እላለሁ። ይህ ኔጌቲቭ ቲንከሩ /አሉታዊ አስተሳሰብ/ አራማጁ ኤሊት በቃ ሊባል ይገባል። ፖዘቲቭ ቲንከሩ /አዎንታዊ አስተሳሰብ አራማጁ/ ኤሊት ደግሞ ሊደገፍ፣ ሊበረታታ ይገባል የሚል ሃሳብ አለኝ።

እኔ ሰዎችን በራሴ አራት ቦታ እከፍላቸዋለሁ። አንደኛው የዋህ፣ ደግና ጀግና ነው። ይህ ሰው የዋህ ነው፤ ደግ ነው፤ ጀግና ነው ፤ ሀገሩን ይወዳል፤ ለሀገሩ ይሞታል። እንደዚህ አይነት ሰዎች አሉ። ሁለተኛው ደግነት በመጠኑ፤ ከፋትም ያለው ሰው ነው፤ ወደኔፈሰበት እየፈሰ የሚኖር ሰው ነው። ሰብተኛው ክፉ ሰው አለ። ክፉ፣ ለምንም የማይሆን፤ ነጌቲቭ ቲንከር / አሉታዊ አስተሳሰብ ያለው/ አለ ብዬ አመለካለሁ። አራተኛው ብልህ ሰው አለ፤ /ቅደም ተከተሉን ልትገለብጠው ትችላላሁ/ ብልህ ሰው፤ ሀገሩን የሚወድ ሰው፤ ለሀገሩ ማንኛውንም ነገር ያደረገ፣ ታሪክ ሰርቶ ያለፈ አለ። እንደዚህ አይነት ሰዎች እዚህ ሀገር ላይ እንዳሉ ይታዩኛል።

ከሁለተኛው ይሁን፣ ከሰብተኛው አይነት ሰው ግን የኢትዮጵያ ሕዝብ መጠበቅ አለበት። ነጌቲቭ ቲንከር/ አሉታዊ አመለካከት ያለው/ የሆነ ሰው ሁልጊዜ ክፉት ይሰራል፤ ይጠራጠራል፤ ያዋጋል፤ ያጣላል፤ አይሞትም፤ ያስገድላል፤ ይበላል፤ ይኖራል፤ ይሞታል። እንደዚህ አይነት ሰዎች አሉ።

መልዕክቱ የኢትዮጵያ ሕዝብ ይበቃናል የሚል ነገር መጀመር አለበት። ይህ መንግሥት መቆም አለበት። ከሞላጫ፣ ከአጭብርባሪ፣ ከማይሞት፣ ከሚያስገድል፣ ከማሳሰኛ፣ ምንም ከማይቻል ራስን መጠበቅ ይገባል። ከየሞሆቹ፣ ከጀግናቹ በተለይ መጀመሪያ ላይ ያስቀመጥኳቸው ሰዎች ከራሳቸው በላይ አንተ ስትጎዳ ካዩ ልባቸው ይሰበራል። ለሰው፣ ለሀገር የሚኖሩ ናቸው። እንደዚህ አይነት ሰዎች አሉ። እንደዚህ አይነቶቹን ያብዛልን መባል አለበት።

ሁለተኛው አይነት ሰው አይጎዳም። በከፊል ነጌቲቭ ቲንከር፣ በከፊል ፖዘቲቭ ቲንከር ስለሆነ ነው። እሱ ደግሞ ነገሮችን ባላንስ አድርገን እንድናይ ይረዳናል። ሰብተኛው አይነት ሰው አይገኝ ነው። እሱ ነው የሀብረተሰቡ ዝቃጭ ክፍል የምንለው፤ እሱ ነው፤ ለሀገሩም፣ ለአሁንም፣ ለወንድሙም፣ ለአባቱም፣ ለእናቱም ጠብ የሚል ነገር የማያበረክት። እንዳውም የሚያባላ እሱ ነው። ከእንደዚህ አይነቱ አንጠንቀቅ ። አራተኛው አይነት ሰው ላይ ትኩረት እናድርግ ፤ እንደግፈው ፤ ሀገራችን ይበቃታል፤ ከዚህ የጥፋት አዘራት እንወጣ የሚል መልዕክት አለኝ።

• ከብር ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁሳ የጦር ኃይሎች ጠቅላይ ኤታ ማርግር ሹምና ወደር የሌለው የጥቁር አንበሳ ጀግና ሜዳይ ተሸላሚ ካለበት ከፍተኛ ኃላፊነት አንጸር ለኛ ብለው ጊዜዎትን ሰውተው ከኛ ጋር ቆይታ ስላደረጉ ከልብ እናመሰግናለን።

ፊልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁሳ :- እኔም አመሰግናለሁ።

«በከተማዋ የበጎ ፈቃድ ሥራ ባሕል እየሆነና ተጨባጭ ሰው ጥንቃቄ እየመጣ ነው»

- አቶ አብርሃም ታደሰ

የአዲስ አበባ የኅብረተሰብ በጎ ፈቃድ ማስተባበሪያ ኮሚሽን ኮሚሽነር

በጋደሱ አበራ

ኢትዮጵያውያን ከጥንት ጀምሮ የሚታወቁበት አንድ ባሕል አላቸው። እሱም በጎ መዋልና ማኅበረሰብን በቅን ልብ ማገልገል ነው። ሀገርንና ማኅበረሰብን በጋራ ሆኖ በማገዝ እውቀትንና ጉልበትን ሳይሰጡ በመስጠት ስማቸው ይጠቀሳል። ለእነዚህ ጥሩ ማሳያ የሚሆነው በኅብረት መሥራት (ደቦ) ነው። «ሀምሳ ሎሚ ለአንድ ሰው ሸክሎ፣ ለሀምሳ ሰው ጌጡ ነው» የሚለው የኢትዮጵያውያን ብሂላቸውም ሌላው የመረዳዳት አስፈላጊነት ማስገንዘቢያቸው ነው።

ባሕሉ ሲወርድ ሲዋረድ እየዳበረ የመጣና ከማኅበረሰቡ ጋር የኖረ ነው። ወገንን በነፃ ማገልገል ብሔራዊ ክብርና ኩራት የሚያሰጥ ትልቅ የክብር ምልክት ነው። መንገድ መሻገር ያቃታቸው አዛውንትን፣ አይነ ስውራትን እንዲሁም የተቸገሩ የማኅበረሰቡ ክፍሎችን በፍፁም ቅንነት ማገዝ ኢትዮጵያ ውስጥ እንደ ብርቅ አይታይም። የቅንነትና የአክብሮት መገለጫ ነው። ይህን መሰሉን በጎነት በልዩ ልዩ አጋጣሚ በማኅበራዊ ሕይወታችን ውስጥ እናገኛለን።

በተቋም ደረጃ ብዙም የማይታዩ ይህን የበጎ ፍቃድ አገልግሎት አሁን አሁን (በነፃ የማገልገል ስሜት) ተቋማዊ እንዲሆን ለማድረግ እየተሠራ ነው። ከባሕልና ልምድ ባሻገር ጠንካራ አደረጃጀት እንዲኖረውም መንግሥት በተለያዩ ጊዜ ጥረት ሲያደርግ ይስተዋላል። ከቅርብ ዓመታት ወዲህም በበጎ ፍቃድ ማኅበረሰቡን የማገልገልና ለወገን በጎ አሻራን ትቶ የማለፍ ተቋማዊ ሥራ ውጤት እያመጣ እንደሆነ መረጃዎች ያሳያሉ። የዝግጅት ክፍላቸንም በተቋማዊ አደረጃጀት ውስጥ ወጥ ቅርፅ ይዞ እየተሠራበት ያለው የበጎ ፍቃድ አገልግሎት ምን ደረጃ ላይ እንደደረሰ ለመዳሰስ ወድደናል። ለዚህም ወደ አዲስ አበባ የኅብረተሰብ በጎ ፍቃድ አገልግሎት ማስተባበሪያ ኮሚሽን ጎራ ብለናል።

የአዲስ አበባ የኅብረተሰብ በጎ ፍቃድ ማስተባበሪያ ኮሚሽን ኮሚሽነር አቶ አብርሃም ታደሰ እንዲሉት፣ የበጎ ፍቃድ ሥራዎች በከተማዋ ሲጀመር በርካታ ተቋማት አቅም በኖራቸውም፣ የት ጋ ምን መሥራት እንደሚገባቸው ብዙም ግልጽ አልነበረም። በበጎ ፍቃድ አገልግሎት በተቋም ደረጃ በከተማዋ መሥራት ከተጀመረ 21 ዓመት ሞልቶታል፤ በወቅቱ የሚከናወኑ ተግባሮች ከረምትን ጠብቆ ተግባራቸውን ከኮከብና በመጡ ተግባራቸው በነፃ ከማስተማር፣ አከባቢን ከማግለግ፣ ችግኝ ከመታከልና አልፎ አልፎ ደም ከመለገስ ተግባሮች የዘለለ አልነበረም።

በ2011 ዓ.ም በአዲስ አበባ ደረጃ የበጎ ፍቃድ ማስተባበሪያ ቢሮ ሲመሠረት ፕሮግራሞቹም እየብዙ መምጣታቸውን ኮሚሽነሩ ገልጿል። እሳቸው እንዳሉት፣ ከ2013 ዓ.ም ጀምሮ በአዲስ አበባ የ10 ዓመት ፍጥ-ተ-ካርታ ተዘጋጅቶ በጎ ፍቃድን ባሕል እንዲሆን በየተቋማቱ እየተሠራ ሲሆን፣ የበጎ ፍቃድ ሥራዎች ባሕል እየሆኑ እና ተጨባጭ ለውጥ እየመጡ ናቸው።

አሁን ያለው አሠራር እድገት አሳይቶ የበጎ ፍቃድ አገልግሎት ጉዳይ በትምህርት ሥርዓት ውስጥ መካተቱንም የማስተባበሪያው ትልቁ ስኬት መሆኑንም አቶ አብርሃም ጠቅሷል። ሲቲዘንሺፕ በሚባለው የትምህርት ዓይነት በጎ ፍቃድን እንደ አንድ የትምህርት ክፍል ሆኖ ትምህርት መስጠት ተጀምሯል ያሉት ኮሚሽነሩ፣ ይህም የበጎ ፍቃድ አገልግሎቱ ተፅዕኖ እየፈጠረ መምጣቱን እንደሚያመለክት ተናግረዋል።

እንደ አቶ አብርሃም ገለጻ፣ በጎ ፍቃድዎች በበዙበት ከተማ ኢንቨስትመንት፣ ቱሪዝም፣ ሰላማዊ እንቅስቃሴ ይጨምራል። በዚያው ልክ ደግሞ ምክንያታዊ ወጣቶች እየተፈጠሩ ይሄዳሉ። እነዚህም የማኅበረሰብን ችግር ከሩቅ የሚመለከቱ ሳይሆን ውስጡ ሆነው የሚፈቱ፣ በሀሳብ፣ በጉልበትታቸው በአቅማቸው ችግር የሚፈቱ ይሆናሉ። በመሆኑም በጎ ፍቃድ ሥራ ለሀገር ግንባታ መሠረታዊ መሆኑን አመለክተዋል።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህም የበጎ ፍቃድ ተሳትፎው በከተማዋ ተቋማት በኩል እየሰፋ መምጣቱን ጠቁመው፣ የጤና ተቋማትም ነፃ ሕክምና በማድረግ በስፋት እየተሳተፉ መምጣታቸውን ጠቅሰዋል። በማኅበራዊ ሚዲያው ያሉ የተቃርኖ ሀሳቦች መበራከትም በወጣቶች በነዋሪው የሚያስከትላቸው በርካታ አፍራሽ ተግባራት አሉ። አሁን ላይም ማኅበራዊ ሚዲያውን ለመልካም ተግባራት እና ዓላማ ለማዋል የበጎ ፍቃድ አካል ዓላማ ተደርጎ ሥልጠና እየተሠራ መሆኑንም አስታውቀዋል።

በአዲስ ከተማ ከአውቶቡስ ተራ ጀርባ ያሉ ወጣቶች እና በአካባቢው ያሉ የሕክምና ባለሙያዎች ተሰባስበው ለአካባቢያቸው ሰዎች የዓይን ሕክምናን ጨምሮ የተለያዩ ዓይነት ሕክምናዎችን በግብዓት ጭምር ድጋፍ ሲያደርጉ መቆይታቸውን በአብነት ጠቅሰው፣ በጎ ፍቃድ ላይ መሥራት ምን ያህል የሕልና እርካታ እንዳለው ማኅበረሰቡ እየተረዳ እና ተሳትፎውንም እየሳደገ መምጣቱን ተናግረዋል።

በዚያው ልክ ለበጎ ፍቃድ የሚያደርገው ልግስና በትክክል ለሚመለከተው ሰው እንደሚደርስ ጠቅሰው፣ ይህንንም እየታየ ባለው የሰው ሕይወት መረዳት እንደሚቻል ገልጿል። የመኖሪያ ቤት ግንባታዎችም እስከ ሰባተኛ ወለል ድረስ የሚደርሱ፣ በግብዓት የተሟሉ እና በገንዘብ ቢተሙ ከፍተኛ ሀብት እና አቅም እየፈጠረ ነው። ይህ ሁሉ በሰው አስተሳሰብ ውስጥ የተፈጠረው የበጎ ፍቃድ ማንኛውንም ልክ እያደገ መመጣቱን ያሳየ ነው ብለዋል።

የበጎ ፍቃድ ተግባር ከጊዜ ወደ ጊዜ ባሕል እየሆነ መመጣቱን የጠቁሙት ኮሚሽነሩ፣ አጠቃላይ የበጎ ፍቃድ ተግባራቱ እየተፈጸሙ ያሉት በበጎ ፍቃድዎች ተሳትፎ ከባለሀብቶች እየተሰበሰበ በሚገኝ ሀብት መሆኑን ተናግረዋል። በደም ልገላም በወጣቶች ተሳትፎ የተገኘ ውጤት የላቀ መሆኑን አስታውሰዋል።

በየዓመቱ ያለው የበጎ ፍቃድ ተሳትፎ አያደገ መሆኑን የጠቁሙት ኮሚሽነሩ፣ ከ2011 ዓ.ም በፊት ይሳተፍ የነበረው የበጎ ፍቃድ ቁጥር ከ200 ሺህ የማይበልጥ ነበር ይላሉ። አሁን ግን በፕሮግራሞቹ ባለው ድግግሞሽ ከሦስት ሚሊዮን የሚበልጥ ቁጥር እየተሳተፈ ይገኛል ሲሉም ጠቅሰዋል።

እሳቸው እንዳሉት፣ ከዚህ በፊት በመቶ ሚሊዮኖች ብር የሚጠጋ ሀብት ብቻ በበጎ ፍቃድ ሥራዎች ሲከናወን ነበር። አሁን ላይ በአንድ ዓመት እስከ ሰባት ነጥብ ሦስት ቢሊዮን ብር የሚጠጋ የበጎ ፍቃድ አገልግሎት እየተሰጠ ይገኛል። ይህም በየዓመቱ በሚሰጠው አገልግሎትም፣ ባለው ተሳትፎ እና የበጎ ፍቃድ አገልግሎቱ በኅብረተሰቡ ውስጥ በስፋት እየሰረጸ ከመምጣቱ አኳያ እድገት እንዳለው ማየት የሚያስችል ነው።

በየዓመቱ የነበረው የቤት እድገት አፈፃፀም ሲታይም ቢዚያው ልክ ሰድገት ያለው ነው። ያለፈውን ክረምት ጨምሮ ባለፉት ስድስት ወር ሰዓት ሳይሆን በየጊዜው ለውጥ ታይቷል። በ2011 አንድ ሺህ 75 ቤት ነው ተገንብቶ ለችግረኞች ተላልፎ የተሰጠው። ይህ አጋዝ በ2015 ግን ወደ ስድስት ሺ 415 ቤት ደርሷል። በአጠቃላይ ያለፈውን ክረምት ጨምሮ ወደ 24 ሺ 236 ቤቶች ግንባታ ተፈፅሏል። ከወጪም አንገር በተመሳሳይ እያደገ መጥቷል።

ባለፈው ዓመት እነዚህን የበጎ ፍቃድ ሥራዎች ለማከናወን በታቀደው መሠረት ሁሉም ፕሮግራሞች

መከናወናቸውን አቶ አብርሃም ገልጸው፣ አንዳንዶች ከአቅድ በላይ የተፈጸሙ እንደነበሩም ጠቅሰዋል። በከተማዋ በሚደረጉ የበጎ ፍቃድ ሥራዎች ውጤታማነት ከከተማ አስተዳደር ጀምሮ የበላይ አመራሩ እና በደረጃው የሚገኘው የአስተባባሪ ኮሚቴ ተሳትፎ እየደረገ ይገኛል። እነዚህ አካላት ከተሳትፎ በዘለለም ተግባራዊ እንቅስቃሴዎችን እየደረጉ ናቸው። በከተማዋም ሆነ በወረዳ የሚገኘው አመራርም ራሱ በበጎ ፍቃድ ከደመወዙ እየቆረጠ ይሳተፋል፤ በዚያው ልክ ደግሞ ኅብረተሰቡን ያስተባብራል።

እሳቸው እንዲሉት፣ ከዚህም ባሻገር ሴክተር ተቋማት ተጠሪ ተቋሞቻቸውንና ባለድርሻውን በማስተባበር ግንባታውን ያካሂዳሉ፣ ማዕድ ያጋራሉ። ዝቅተኛ ገቢ ላላቸው ደግሞ ተቋሞቹ ባሉበት አካባቢ ያሉ ነዋሪዎች የቤት እድገት፣ ግንባታ፣ ማዕድ ማጋራት እና ሌሎችንም የበጎ ተግባራት ያከናውናሉ።

ከጥራት አንጻር ከተመለከትን በጣም የተሻሉ እና ከጊዜ ወደጊዜ አዳጊ የሆነ በኅብረተሰቡ ውስጥም ተፅዕኖ ሊፈጥር የሚችል ሥራ እየተሠራ መሆኑንም ጠቅሰው፣ በርካታ ውጤቶች እየተመዘገቡ መሆናቸውን አስታውቀዋል።

አቶ አብርሃም እንዳስታወቁት፣ የቤት እድገትን በተመለከተ አሁን ላይ የሚገኙ ቤቶች ላይ ጥራት ለድርድር የሚቀርብ ነገር አይደለም። በአፈጻጸም ከ50 በመቶ በላይ ጥገና ካልተደረገላቸው ጥገና ተደርጓል ብለን አንይዝም። በጭቃ የምናካሂዳቸው ግንባታዎች የሉም በሚባል ደረጃ በጣም ጥቂት ናቸው። በአሁኑ ሰዓት ቤቶች የሚሠሩት በብሎኬት በሲሚንቶ ግራውንድ ላይ የሚሠሩ እና ምንም ጭቅ የሌላቸው ከመሆናቸውም በላይ በጥራት የሚሠሩ ናቸው፤ ዝቅተኛ ገቢ ያላቸው ሰዎች ከሆኑ ደግሞ እቃ አሟልተንም ጭምር በመስጠት ወደቤቱ እንዲገቡበት ይደረጋል ሲሉ ገልጸዋል።

በከተማ አስተዳደር ልዩ ትኩረት ሰጥቶ የሚሠራባቸው ጉዳዮች አንዱ ሰው ተኮር ተግባር መሆኑን ኮሚሽነሩ ጠቅሰው፣ በቀጣይም ተቋማዊ አቅምን እየጠናከርን በመሄድ በአሠራር እና በአካሄድ የተደገፈ ቀጣይነቱን ሊያረጋግጥ የሚችል አሠራር ለመፍጠር የሚያስችል ሥራ እንሠራለን ብለዋል።

ኮሚሽነሩ በ2016 ዓ.ም የበጎ ፍቃድ አገልግሎት ዓመቱን ሙሉ እንደሚካሄድም ጠቁመዋል። እሳቸው እንዳሉት የበጎ ጎን ፍቃድ ተጀምሮ ወደ ሥራ ገብቷል። ክረምት ላይ በርካታ ወጣቶች እረፍት ላይ የሚሆኑበት ጊዜ ሲሆን ለላው ደግሞ ብዙ ሰዎች ወደዚህ ተግባር ለመግባት ፍቃድን ታቸው የሚጨምርበት ወቅት ነው። በመሆኑም የክረምት በጎ ፍቃድ ከግንባት ወር ጀምሮ እስከ መስከረም 30 ድረስ ልዩ ትኩረት እንዲያገኝ በማድረግ በስፋት ይሠራል።

ይህ ተግባር በበጎ ወቅት መቋረጥ የለበትም። ከዚህ ቀደም የነበረው በክረምት ወቅት ነበር ፤አሁን ግን 365 ቀን የበጎ ፍቃድ አገልግሎት እንዳይቋረጥ እንሠራለን ሲሉ ይገልጻሉ። ከኅዳር ወር ጀምሮ እስከ ግንቦት ወር ድረስ በምናካሂደው የበጎ ፍቃድ አገልግሎት አንድ ሚሊዮን በጎ ፍቃድዎችን ለማሳተፍ ታቅዷል ያሉት ኮሚሽነሩ፣ በዚህም ሁለት ነጥብ ሦስት ቢሊዮን ብር የሚገመት የበጎ ፍቃድ አገልግሎት እንሰጣለን፤ ወደ 700 ሺህ የሚጠጋ የከተማችን ነዋሪ ደግሞ ከዚህ ፕሮግራሞች ተጠቃሚ ሆኗል ብለዋል።

እሳቸው እንዳስታወቁት፣ የከሆሎት ሥልጠናዎች፣ የልዩ ፍላጎት ሥልጠናዎች፣ የወሰን ተሻጋሪ በጎ ፍቃድ፣ የደም ልገላ፣ በጎነት በሆስፒታል ነፃ ሕክምና የኤች አይ ቪ መከላከል ላይ የሚሠሩ ሲሆን፣ የመንገድ ትራፊክ፣ የአካባቢ ሰላም፣ ኪነ-ጥበብ፣ የአገልግሎት ሰጪ ተቋማት ድጋፍ እና “ሙያዬ ለሀገሬ” የሚሉ እና የአደጋ መከላከል በጎ ፍቃድ አገልግሎቶች በነዚህ መርሐግብሮች ተካተው የሚሰጡ ይሆናል።

በሀገር አቀፍ ደረጃ ራሱን የቻለ ተቋም ያለው አዲስ አበባ ብቻ ነው ያሉት አቶ አብርሃም። አሁን በሀገር አቀፍ ደረጃ የበጎ ፍቃድ አገልግሎት በፖሊሲ ለማስደገፍ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ሥራዎች እየተሠሩ መሆናቸውንም ነው ያስታወቁት። ፖሊሲው ከወደቀ በሕግ ደረጃ ሲቋቋም የተሻለ አቅም ይፈጠራል ይላሉ።

በተቋማት የበጎ ፍቃድ አገልግሎት የውዴታ ግዴታ እንዲሆን፣ ተግባራት በሰፊው እንዲሳተፉ ቀጣይ በሰፊው የሚሠሩ መሆኑን አመለክተዋል። የበጎ ፍቃድ ሥራ ተግባራቱ በአኮኖሚ፣ በሀብት ክፍፍል የምናረጋግጥበት ነው፤ ባለሀብቱ አንድ ጭቅ ሠርቶ 60፣ 70 እና መቶ ሚሊዮን ብር ሲያወጣ ለሌላው ኅብረተሰብ እድል እየፈጠረ ነው። የሥራ እድልም ፈጠራል። ማኅበራዊ ችግር እንቅስቃሴን ሲሉ ያብራራሉ።

ታዲያዎችም ላይ የምንሠራው ሥራ አለ። በሕጻናት ላይ በምንሠራው ሥራ 400 ሕጻናት ደጋፊ እንዲያገኙ አድርገናል። ዛሬ በበቂ የሚመጡት አግኝተው መማር ከቻሉ ለገን ተስፋ መሆን ይችላሉ ማለት ነው። እነዚህ ሕጻናት ድጋፍ ያገኙት የክረምት በጎ ፍቃድ ላይ ሲሆን 100 የሚሆኑትን ሕጻናት አንድ ባለሀብት ሙሉ ለሙሉ ስፖንሰር አድርጓቸዋል። እንደነዚህ አይነት ሥራዎች በደንብ እየቀጠሉ ሲሄዱ በማኅበረሰብ ውስጥ የሚመጣው የመደጋገፍ ልማድ እየጨመረ ይሄዳል። ሞናው አቅም የሚመጣው ከማኅበረሰብ ሲሆን እኛ በሪፖርት ውስጥ የምናካትተው እኛ የሠራነውን ነው። ነገር ግን የሚፈለገው ማኅበረሰቡ ልማድ እየደረገው ከሄደ ሥራው እየሰፋ ይሄዳል።

በሌሎች ሀገራት ለምሳሌ በስዊድን አስፓልት ቢበላሽ የሚጠግኑት የበጎ ፍቃድ ማኅበራት ሥራውን ይሠራሉ፤ የሆነ ቦታ ላይ አደጋ ቢከሰት በበጎ ፍቃድ ከቤታቸው ተነስተው የሚወጡ ሰዎች አሉ። ከዚያም የተፈጥሮ አደጋም ሆነ ሰው ሰራሽ አደጋ ካጋጠመ ይህንን አገልግሎት ሰጥተው ይመለሳሉ። ይህ በገንዘብ አይከፈልም፤ የሆነ ሰዓት ላይ በጣም ብዙ አቅም የሚጠይቅ ሰው ተቀጥሮ ሊሸፈን የማይችል ጊዜ የማይሰጥ ጉዳይ ሲሆን በጎ ፍቃድዎች ያስፈልጋሉ።

በአደጋ መከላከል ላይ ከ450 በላይ የሚሆኑ ወጣቶች አሰልጣኝና ያሉት ኮሚሽነሩ፣ በቀጣይ አደጋ ሲያጋጥም እነዚህ ልጆች ድጋፍ ይሰጣሉ ብለዋል። እነዚህ ነገሮች እያደጉ ሲሄዱ በጎ ፍቃድን ይቀራል ማለት ሳይሆን ባሕሪው የሚፈልገው አገልግሎት እየሰፋ ይሄዳል። ማንም ሰው የበጎ ፍቃድ አገልግሎት መስጠት ይችላል፤ በገንዘብ በጉልበት ማገዝ ይችላል። ሲሉም አብራርተዋል።

በሐኪም ቤቶች ላይ የሚሠሩ በጎ ፍቃድዎች ከክልል ለሚመጡ ታካሚዎች የሚታዘዝላቸውን መድኃኒት ከተፈለገው ቦታ በመሄድ ይዝገላቸዋል ሲሉ ጠቅሰው፣ ሰዎች በመሆናችን የሆነ ጊዜ ላይ በተለያዩ አደጋ ምክንያት በጎ ፍቃድዎች ሊያስፈልጉን ይችላሉ ይላሉ። «ሰዎች በመንገድ ላይ ሲወድቁ ሰዎች ይሸሻሉ። ይህንን ችግር ለመቅረፍ ግንዛቤ ላይ በሰፊው በመሥራት የሚረዳውም እርዳታ የሚያስፈልገውም ሰው እንዳይጎዳ እናደርጋለን ሲሉም ኮሚሽነሩ አስታውቀዋል። ሁሉም ሰው የበጎ ፍቃድ ተሳትፎዎችን እንዲያጠናክሩ መልዕክት አስተላለፈዋል።

ወጣቶች

“ሥራ ፈጣሪ መሆን ስኬትና ችግር መፍትሔ መስጠት መቻል ነው”

- ወጣት ሲሃም ፈይሳል

ክብረአብ በላቸው

በኢትዮጵያ በዓመት እስከ ሁለት ሚሊዮን የሚጠጉ ወጣቶች ወደ ሥራ ዓለም ይቀላቀላሉ። ለዚህን ያህል ዜጋ በመንግሥት ወይም በግል ተቋማት እና ድርጅቶች የሥራ ዕድል መፍጠር ባለመቻሉ ደግሞ አብዛኛዎቹ ለሥራአጥነት ይዳረጋሉ። ይህንን ችግር ለመፍታት ደግሞ ሥራ ጠባቂ ከመሆን ይልቅ ሥራ ፈጣሪ ሆኖ መገኘት የሚጠበቅ ሆኗል።

ሆኖም በኢትዮጵያ በርካታ ወጣቶች የሥራ ፈጠራ ባለሙያዎች ቢሆኑም የፈጠራ ሃሳባቸውን ወደ ተግባር ለማዋል የመሥሪያ ቤታ አጥረት፣ የብድር አቅርቦት አለመቻላቸው፣ የገቢያ ትስስር አለመኖር እና የክህሎት ክፍተቶችና መሰል ችግሮች እንቅፋት ሆኖ ሲገጥማቸው ይስተዋላል።

አንድ ሰው የተሳካለት ሥራ ፈጣሪ ወይም ኢንተርፕራይደር ለመሆን፣ የየዘውሃሳብና ሃሳብን ተግባራዊ ማድረግ ገንዘብ ወሳኝ መሆናቸው አይጠረጠርም። ሆኖም፣ እነዚህ ሁለቱ ብቻ ሥራ ፈጣሪው የተሳካለት የቢዝነስ ሰው እንዲሆን አያስችሉትም። ሥራ ፈጣሪው፣ ስኬትን መቀዳጀት እንዲችል ወይም ጉዞው ወደ ስኬት የሚገባበት እንዲሆን፣ ዓይነተኛ የሆኑ የሰብዕና መገለጫዎች ያስፈልጉታል። አንድ ሥራ ፈጣሪ፣ እነዚህ የሰብዕና መገለጫዎች ወይም ጠባዮች ካሉት ሊያዳብራቸው፣ ከሌሎች ደግሞ እንደ አዲስ ኮትኩቶ ሊያሳድጋቸው ይገባል።

ወጣት ሲሃም ፈይሳል ትባላለች። ትውልድ እና ዕድገት በኢትዮጵያውያን ብሎም በመላው ዓለም ሕዝቦች ዘንድ የፍቅር፣ የመቻቻል የመከባበርና የአንድነት ተምሳሌት ተደርጋ በምትነሳው ታሪካዊቷ ሀረር ከተማ ነው። ከመጀመሪያ እስከ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት በዛው ተከታትላለች። በትምህርቷ ጠንካራ ከሚባሉ ተማሪዎች መካከል የነበረችው ሲሃም በ12ኛ ክፍል ብሔራዊ ፈተና ጥሩ ውጤት በማምጣት ለክፍተኛ ትምህርት አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ መቀላቀል ችላለች።

ከሀረር አዲስ አበባ የደረሰችው ሲሃም የዩኒቨርሲቲው ምህንድስና የደረሰችው የህንፃ ዲዛይን ወይም የአርክቴክቸር ትምህርት ለመማር መወዳደር ትችላለሁ። ብሎ ባሳወቀው መሠረት ተወዳድሮ በጥሩ ውጤት ፈተናውን በማለፍ አምስት ዓመት ከግማሽ ትምህርቷን ተከታትላ በአርክቴክቸር ምህንድስና የመጀመሪያ ዲግሪ ከአንጋፋው አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ማግኘት ችላለች።

ወጣት ሲሃም በብዙ መልኩ የዩኒቨርሲቲ ቆይታ የተሳካ እንደነበር ትገልጻለች። የአርክቴክቸር ትምህርት ከሌላው የትምህርት አይነት በተለየ መልኩ ከብደት እንዳለው የምትናገረው ሲሃም፣ በዚህ ምክንያት ሌሎችን ሙሉ በጥንት ከጓደኞቿ ጋር ቀጭ ብላ ታሳፍሮ እንደነበር ታስታወቅለች። የምህንድስና ትምህርት በተለየ መልኩ ደግሞ አምስት አመት ከግማሽ ነበር የሚወሰደው። ሆኖም ከፈጣሪ ጋር ስኬታማ መሆን ስለመቻሏ ትናገራለች።

በመጀመሪያ ወደ ሥራው ዓለም ስትቀላቀል ስለነበረው ሁኔታ ሲሃም ስትናገር፣ በተለያዩ የግልና የመንግሥት ድርጅቶች ውስጥ ተቀጥሮ ስለመሰረቷ ታስረዳለች። “ተቀጥሮ መሥራት ለተወሰነ ጊዜ መጥፎ አይደለም፤ ተቀጥሮ መሰራትን አልቃወምም። ምክንያቱም በአካዳሚክ የትምህርት ቆይታ አጠቃላይ የሆነ እውቀት ነው ይዞ መውጣት የሚቻለው። ወደ ተግባር የሥራ ዓለም ስንመጣ ልዩነት አለው። በተለይም ምህንድስና ደግሞ የተለየ ነው። ስለዚህ ካለው ተጨባጭ ሁኔታ ጋር ለመላመድ ተቀጥሮ መሥራት ጠቃሚ ነው። እኔ በግሌ በብዙ መልኩ ያስተማረኝ ልምድ ያገኘሁበት ነበር” ትላለች።

ሲሃም የራሷን ሥራ ለመሰራት ከተቀጣሪነት ወጥታ ወደ ግል ሥራዋ ከመግባቷ በፊት የምትሰራውን ሥራ በግማሽ ቀን በማድረግ በቀሪ ሰዓት የግል ቢዝነሷን ማከናወን እንደጀመረች ታስረዳለች። “የራሴ ሥራ ሲኖረኝ ትርፍ ሰዓት አገኛለሁ ብዬ አስብ ነበር የምትለው ወጣቷ ይህ ግን ስህተት ነበር። ተቀጥሮ ስሠራ ከጠየት

2 ሰዓት እስከ 11 ሰዓት ነበር የምሠራው። ወደ ራሴ ሥራ ከገባሁ ጊዜ ጀምሮ ግን 18 ሰዓት ነው የምሰራው” ትላለች።

አሁን የተለያዩ ድርጅቶችን መሥራታ እየሠራች የምትገኘው ሲሃም ኢኖቫ የሚል ስምም ተብሎ የድርጅቷ አማካኝነት በቤት ውስጥ ማስጠቀም (interior design) ሥራ ታከናውናለች። ከዚህ በተጨማሪ ከፊት ተሰጥቶ ጎጆ በተባለ የራሷ ኩባንያ በኩል የወዳደቁ የቆሻሻ ላስቲኮችን፣ ወረቀቶችን እንደገና በማስተካከል በማስጠቀም የሚሸጥ ድርጅት እንደሆነ ትናገራለች።

አንድን ነገር ፈጠራ በተሞላበት መልኩ ወይም ከሌላ ሰው በተለየ መልኩ መሥራት ከተቻለ ውጤታማ መሆን ይቻላል የምትለው ሲሃም፣ የምንሠራው ሥራ አዲስ ነገር ያማከለ፤ ጥራት ያለው መሆን ከቻለ በሰፊ ገቢ ውስጥ ተሰማርቶ አሸናፊ መሆን ይቻላል ትላለች። በተለይ የኮንስትራክሽን ሥራ ጥራትን በእጅጉ ስለሚፈልግ ከምንም በላይ ለጥራት ቅድሚያ መስጠት አስፈላጊ ነው “አኔም ውጤታማ መሆን የቻልኩት በዚህ መርህ መጓዝ በመቻሌ ነው” ትላለች።

ወደ ግል ሥራ ለመግባት በዋናነት ምክንያት ስለሆኗት ነገር ወጣት ሲሃም ስትናገር፣ በግማሽ ቀን ሥራ በምትሠራበት ወቅት ማለትም ወረቀት (recycle) በማድረግ በምትሸጥበት ወቅት በመንግሥት ሥራ ከምትገኘው ደግሞ የተሻለ ገቢ ማግኘት ቻለች። ይህ አዋጭ መንገድ መሆኑን በመረዳት በሙሉ ጊዜ የግል ሥራ ለመሰራት እንደወሰነች እና ሁኔታው በራሱ ወደ ግል ሥራ እንደመራት ትናገራለች።

በኮንስትራክሽን ሥራው በዋናነት ችግር ሆኖ ያለው የዕቃ አቅርቦት ችግር እንደሆነ የምትገልጸው ወጣቷ፣ “የኮንስትራክሽን ዕቃ ለመግዛት አንድ ቦታ ስንሄድ የለም ነው የምንባለው በዚህ ምክንያት እነዚህን ችግሮች ለመፍታት ድርጅቱም ይበልጥ ፈጠራ ላይ ትኩረት አድርጎ ስለሆነ ሥራውን የሚሰራው ሰቅ የማናገኘውን ዕቃ ውበቱን ሳያጣ በሌላ ዕቃ እንዴት መቀየር እንችላለን የሚለውን በመለየት በራሳችን ለመሥራት ጥረት እናደርጋለን በዚህ መልኩ ደጋጠሙ መሰናክሎችን ለመፍታት እየሠራን ነው ያለኝ”

ትላለች።

ከአስር ለሚበልጡ ሰዎች በድርጅቶቿ በኩል የሥራ ዕድል መፍጠር እንደቻላች የምትናገረው ሲሃም፣ ከዚህ በተጨማሪ አራት አናቶች በቤታቸው ሆነው እየሠሩ ገቢ እንዲያገኙ መደረጉን ትገልጻለች። እናቶች በቤት ሆነው ለተለያዩ የቤት ማሳመሪያ የሚሆኑ ዕቃዎችን ማለትም ወረቀት፣ ፕላስቲክ የመሳሰሉትን ለድርጅቱ ያቀርባሉ። እነዚህ ዕቃዎች ለቢሮ ማሳመሪያ ለተለያዩ አገልግሎት መዋል እንዲችሉ ተደርገው ይሠራሉ። በዚህም እናቶች ገቢ ማግኘት እየቻሉ ነው ትላለች።

«ሥራ ፈጣሪ ወይም የቢዝነስ ባለቤት መሆን ለአንድ ችግር መፍትሔ መስጠት መቻል ነው ብዬ ነው የሚወስደው» የምትለው ወጣት ሲሃም፣ መጀመሪያ ከችግሩ ከልተነሳን እና መፍትሔ ለዚያ ችግር መስጠት የማንችል ከሆነ እና ሰው የሚደርገውን ነገር፣ ሰው የፈጠረውን መፍትሔ የምንደግም ከሆነ ሥራ ፈጣሪ መሆን እንችልም። ውጤታማም እንሆንም፤ ስለዚህ መጀመሪያ መፍታት የምንፈልገው ችግር ምንድነው የሚለውን ከያዝን እና ከአሱ ከጀመርን ስኬታማ መሆን የማንችልበት ምክንያት የለም። በማለት ወጣቶችም ሥራ ፈጣሪነትን በዚህ መልኩ ሊረዱት እንደሚገባ ትናገራለች።

አንድ ሥራ ፈጣሪ ወደ ስኬት ለመድረስ ቆስቆሽ ሳያስፈልገው የራሱ ተነሳሽነት ሊኖረው ይገባል። ከዚህ ጋር ተያይዞ የበለጠ ኃላፊነትን መውሰድ ይጠበቅበታል። በዙሪያው የሚያበረታቱ ሰዎች ቢኖሩ መልካም ነው። ባይኖሩም ግን ከማንም በላይ “ለራሳችንን ሞራል የምንሰጠው” እና የምናነሳው ራሳችን መሆን እንዳለብን ወጣት ሲሃም ትናገራለች።

ወጣት ሲሃም እንደምትናገረው፣ አደጋን ለመጋፈጥ ፈቃደኛ መሆን የስኬታማ ሥራ ፈጣሪ ቁልፍ መሆኑ ነው። አዲስ ቢዝነስ ጀምሮ ስኬት ላይ ለመድረስ፣ ወይም ያለንን ቢዝነስ ለማሳደግ እየፈለግን በሌላ በኩል ደግሞ ምንም ዓይነት አደጋ መሰል ነገር ማስብ እንዲፈጸም ማለት አብር አይሄድም። በሚገባ አሰላሰሉ፣ አውጠንጥኛ፣ ግራ ቀኙን ተመልክቶ አዲስን ነገርን የመጀመርና የመምከር “አደጋን” ለመጋፈጥ ፈቃደኛ

መሆን እንደሚያስፈልግ ትናገራለች።

ሲሃም እንደምትናገረው፣ በትምህርት፣ ቴክኖሎጂ፣ በግብርና እና በሌሎችም የኢትዮጵያን ዕድገት በሚያሳልጡ ዘርፎች ሁሉ የኢትዮጵያ ወጣቶች በሥራ ፈጠራ ላይ ተሰማርተው እየሠሩ ቢገኙም ያላቸውን ርዕይ ወደ ተግባር ላይ ለመለወጥ በርካታ ተግዳሮቶች ይጋፈጣሉ። ስለዚህ ችግሮችን ለመፍታት ሁሉም ባለድርሻ አካላት ጥረት ማድረግ እንዳለባቸው ትገልጻለች።

ልንሰማራ ባሰብንበት መስክ፣ አስተማማኝ የሆነ ችሎታ እንዳለን በራሳችን መተማመን ያስፈልገናል የምትለው ሲሃም፣ በጠራ እስምሮ ስናስብ የሚታየን የችሎታ ክፍተት ካለብን፣ ራሳችንን ከማታለል ይልቅ ችሎታችንን ለማዳበር መነሣት ወይም ሌላ የሚስማማንን የሥራ መስክ መምረጥ ይኖርብናል። ነገር ግን፣ ችሎታው እንዳለን ካወቅን በፍፁም ልንዘናጋ እንደማይገባ ትናገራለች።

ስኬታማ ኢንተርፕራይደር ከዛሬው እንቅፋት፣ ውጣ ውረድ ወይም ጊዜያዊ ድል ይልቅ የወደፊቱ ጊዜና የሚደርሱበት ክፍታ የሚታያቸው ናቸው። ሁልጊዜም ከወራት፣ ከዓመታት በኋላ ሥራችን የት እንደሚደርስ በማስብ መቃኘት ይኖርብናል። ራዕይና ዓላማችንን ስናስብና የወደፊት ግባችንን መላልሰን የምናስብ ስንሆን፣ ዛሬ የሚገጥመንን እንቅፋቶችን ሆነ “ማታለያዎች” ለማለፍ አቅም ይኖረናል።

አዲስ ሥራ ስንጀምር፣ እየሠራንም ከሆነ ሥራችንን ለማስፋት ስናስብ ነገሮች ሁሉ አልጋ በአልጋ ይሆኑናል ብሎ መጠበቅ ዘበት ነው። ያለን ገንዘብ፣ የሰው ኃይል፣ የሥራ ቦታ፣ የገቢያ ትስስር ወዘተ በምንፈልገው “ሃሳብ” ልክ የመሆን ዕድሉ አነስተኛ ነው። ስለዚህ ያሉንን ነገሮች ቅደም ተከተል በማስያዝና በሁነኛ መንገድ በማቀናጀት መሥራት መቻል አለብን። እንዲህ ማድረግ እንደንችል ደግሞ ነገሮችን የማቀናጀትና ውጤት የማምጣት ክህሎትን ማዳበር ያስፈልገናል።

በእርግጥ አንድ ቢዝነስ ህልውናው ሊቀጥል የሚችለው አትራፊ ከሆነ፣ በሌላ አባባል ከወጪው ይልቅ ገቢው ከበለጠ ነው። የዚህ ዋናው መለኪያ ደግሞ የተስተካከለ የገንዘብ ፍሰት ነው። ይሁን እንጂ፣ አንድ ቢዝነስ ትርፍ ለመሆንና ላለመክሰር መጠንቀቅ ያለበትን ያህል ዋና ግብን እንደው ዝም ብሎ ገንዘብ ማጋበስ እንዳይሆን መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ስለዚህም፣ “በፍጥነት” ከምንሰበስበው ገንዘብ ይልቅ፣ በምርታችን ወይም በአገልግሎታችን ለምንጨምረው እሴት ዋጋ መስጠት ይኖርብናል። ለጥራት፣ ለአገልግሎት ርካታና ለመሳሰሉት እሴቶች ክፍተኛ ዋጋ የምንሰጥ ከሆነ፣ ከጊዜ ወደ ጊዜ ተግማኒነታችን ክፍ እያለና ትርፍችን እየጨመረ መሄዱ አይቀሬ ነው።

ወጣት ሲሃም እንደምትናገረው፣ በፈጠራ ሥራ ውጤታማ ለመሆን በገበያው ውስጥ የቆዩ የንግድ ድርጅቶች ወይም ኢንተርፕራይደሮች ከሚሰጡት አገልግሎትና ከሚያቀርቧቸው ምርቶች በመነሳት ምን መሻሻሎች ብናደርግ ብቁ ተወዳዳሪ ሆነን ልንቀርብ እንችላለን? የሚሉ ሌሎች ተመሳሳይ ጥያቄዎችን በአእምሮአችን በማምጣት በራሳችን በርካታ አዳዲስ የንግድ አማራጮችን ማመንጨት እንችላለን ትላለች። ከዚህ በተጨማሪ ነገር ምርቶችን ተጨማሪ አገልግሎቶች እንዲሰጡን አድርጎ በማሻሻል አዳዲስ ምርቶችን ወደ ገቢያ መምጣት ይቻላል። በዙሪያችን የሌሉ ነገር ግን በሌሎች አካባቢዎች የተለመዱ የምርትና የአገልግሎት አይነቶችን በመለየት ለአካባቢው በሚሆን መልኩ በማቅረብ ስኬታማ መሆን እንደሚቻል ትገልጻለች።

በመጨረሻም ወጣት ሲሃም ባስተላለፈችው መልዕክት፣ ወጣቶች ብዙ ፈተና ሊያጋጥማቸው ይችላል። ነገር ግን እጅ ባለመስጠት እስከመጨረሻው መጓዝ አለባቸው። ኢትዮጵያን ጨምሮ ታዲህ ሀገራት ከወጣት አምራች የሰው ሃይላቸው ብዙ ስለሚጠብቁ ወጣቶች የራሳቸውንና የሀገራቸውን ነገ የተቀጣለት ለማድረግ መሥራት አለባቸው ስትል መልዕክቷን አስተላልፋለች።

የምድር በረከት

የሀገር ውስጥ የድንጋይ ከሰል - አዋጭ የኢንዱስትሪዎች የኃይል አማራጭ

ወርቅነሽ ደምሰው

ኢትዮጵያ እንደ ሲሚንቶ፣ ብረትና የመሳሰሉት ፋብሪካዎች ላሉት ኢንዱስትሪዎች የሚያስፈልጋትን የድንጋይ ከሰል ምርት ከውጭ በማስመጣት ስትጠቀም ቆይታለች። ለአዚህም ከፍተኛ መጠን ያለው የውጭ ምንዛሪ አውላለች። ይህ እየሆነ ያለው ደግሞ በሀገሪቱ ለድንጋይ ከሰል ምርት የሚያስፈልገው ጥሬ እቃ በበቂ ሁኔታ ባለበት ነው።

ሀገሪቱ የድንጋይ ከሰል ምርቱን በሀገር ውስጥ ምርት ለመተካት እየሠራች ትገኛለች። በዚህም ባለፈው ዓመት እንደ ነጥብ 186 ሚሊዮን ቶን የድንጋይ ከሰል ማምረት መቻሉን የማህደን ሚኒስቴር መረጃዎች ያመለክታሉ። በአሁኑ ወቅት በሀገሪቱ የሚገኙ በርካታ የሲሚንቶ ፋብሪካዎች በኢትዮጵያ የሚመረተውን ይህን የድንጋይ ከሰል ሙሉ ለሙሉ እየተጠቀሙ ይገኛሉ።

የማህደን ሚኒስቴር መረጃዎች እንደሚጠቁሙት፣ የኢትዮጵያ ጂኦሎጂካል ኢንስቲትዩት ባደረገው ጥናት መሠረት በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ከ360 ሚሊዮን ቶን በላይ የድንጋይ ከሰል ይገኛል። በሌላ መረጃ በዘርፉ የተሰማሩ ኩባንያዎችም የራሳቸውን ጥናት አድርገው በቂ ክምችት መኖሩን በማረጋገጥ በዘርፉ ልማት መስማራታቸውን አየገለጹ ናቸው።

በሀገሪቱ የድንጋይ ከሰል ምርት ላይ የጥራት ጉዳይ ሲነሳ ይደመጣል። ይህን ችግር ለመፍታትም የሀገሪቱን የድንጋይ ከሰል ኢንርጂ የማቃጠል አቅም ለማሳደግና የአርጥበት ሁኔታውንም ዓለም አቀፍ ደረጃዎችን የጠበቀ እንዲሆን ለማድረግ እየተሠራ እንደሚገኝ የማህደን ሚኒስቴር ይገልጻል። የማዕድን ሚኒስትር ኢንጂነር ሀብታሙ ተገኝ ከድንጋይ ከሰል አምራቾች ማህበር ጋር ዘርፉ ያለበትን ደረጃ፣ እያጋጠሙ ያሉ ችግሮችና የመፍትሔ ሃሳቦች ላይ በቅርቡ ተወያይተዋል። በውይይቱ ላይ ዘርፉ ውጤታማ እንዲሆን በሰው ሃይል ሥልጠና እና ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀም የሀገር ውስጥ ፍላጎትን በማሟላት የሀብታሙን ተጠቃሚነት ማረጋገጥ እንደሚገባም ተገልጿል።

በዘርፉ የተሰማሩ ኩባንያዎችም ዓለምአቀፍ ተሞክሮችንና ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀም በሳይንሳዊ መንገድ በማምረት የድንጋይ ከሰልን ለተጠቃሚዎች ለማቅረብ በቅንጅት ሊሰሩ እንደሚገባም ነው የተጠቀመው። የድንጋይ ከሰልን በሀገር ውስጥ ምርት ሙሉ በሙሉ በመተካት የሚወጣውን የውጭ ምንዛሪ ለማስቀረት በትኩረት እየተሠራ ስለመሆኑም ከማዕድን ሚኒስቴር ያገኘው መረጃ ያመለክታል።

በድንጋይ ከሰል ልማቱ ለመሳተፍ ከሰድስት በላይ ኩባንያዎች እየሠሩ እንደሚገኙ መረጃዎች ይጠቁማሉ። ከእነዚህ መካከልም አንዳንዶቹ ወደ ልማቱ የገቡ ሲሆን፣ ሌሎች ደግሞ በፋብሪካ ግንባታና በመሳሰሉት ላይ ናቸው።

በቅርቡ የተካሄደውና ከዘጠና በላይ ኩባንያዎች እንደተሳተፉት የተነገረለት የማህደን ኤክስፖርት የተለያዩ ኩባንያዎች በድንጋይ ከሰል ልማት ላይ መሠማራታቸውን አመለክቷል። ኩባንያዎቹ የድንጋይ ከሰል ምርታቸውን ናሙናም ይዘው ቅርብ ስራ ታይተዋል።

ከእነዚህ ኩባንያዎች አንዱ «የ ሆልዲንግ ንግድ እና ማኑፋክቸሪንግ» የተሰኘው ሀገር በቀል ኩባንያ ነው። ኩባንያው በኢትዮጵያ የመጀመሪያውን የድንጋይ ከሰል ማምረቻ ፋብሪካ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል አቋቁሞ እየሠራ ይገኛል።

የኩባንያው የአቅርቦት ሰንሰለት ዳይሬክተር አቶ ቴዎድሮስ ፍቅሬ ኤክስፖርት የኩባንያውን ምርቶች በማስተዋወቅ የገበያ ትስስር ለመፍጠር ማስቻሉን ይናገራሉ። እሳቸው እንዳሉት፣ በዚህም በሀገሪቱ ካሉት ውስን የድንጋይ ከሰል ተጠቃሚ ትልልቅ ፋብሪካዎች ጋር በመነጋገር የገበያ ትስስር ለመፍጠር የሚያስችሉ ምቹ ሁኔታዎች ተፈጥረዋል። እስካሁን የድንጋይ ከሰል የማይጠቀሙ ኩባንያዎች እንዲጠቀሙ የሚያደርግ ምክረ ሃሳብ መለገስ እና ማሳመን የሚያስችሉ ተግባሮችን ማከናወን ተችሏል።

ከኤክስፖርት ጎን ለጎን ከፋብሪካዎች ጋር ከተደረገው ውይይት የተረዳነው የድንጋይ ከሰል ለመጠቀም ብዙ መሥራት እንደሚያስፈልግ ነው ሲሉ ጠቅሰው፣ ለዚህም በቅድሚያ የቴክኖሎጂ ሽግግር ማድረግ እንደሚያስፈልግ አቶ ቴዎድሮስ አስታውቀዋል። የብረት፣ የወረቀትና

የጨርቃጨርቅ ፋብሪካዎች እና አዳዲስ ፋብሪካዎች ሁሉም በሚባል ደረጃ የኃይል አቅርቦት ችግር እንዳለባቸው ለመረዳት ችለናል ይላሉ።

ይህንን ችግር በቀላሉ ለመቅረፍ መጀመሪያ የድንጋይ ከሰል ለመጠቀም የሚያስችሉ ዘዴዎችን መቀየስ እንደሚያስፈልግ ጠቁመው፣ ይህም ሲሆን እንዳንድ ፋብሪካዎች ቴክኖሎጂዎቻቸውን በመቀየር አዳዲስ የቴክኖሎጂ አማራጮች መጠቀም እንደሚጠቅባቸው አመለክተዋል።

አቶ ቴዎድሮስ እንዳሉት፣ እሳቸው በኤክስፖርት ላይ ከተሳተፉ የተለያዩ ድርጅቶች ጋር በመነጋገር የድንጋይ ከሰል መጠቀም የተሻለ የኃይል አማራጭ እንደሆነ ለማስረዳት ጥረት አድርገዋል። በነዳጅ እና የድንጋይ ከሰል ዋጋ መካከል ያለው ልዩነት አይገናኝም፣ የድንጋይ ከሰል ዋጋ በጣም ትንሽ መሆኑን መጠቆማቸውን ገልጸው፣ ልዩነቱ ለውድድር እንደማይቀርብም ጠቅሰዋል። ስለድንጋይ ከሰል የጥራት ደረጃም እንዲያውቁ በማድረግ አብሮ ለመሥራት የሚያስችሉ ሥራዎችን በመሥራት የገበያ ትስስሩን ለመፍጠር ተችሏል ብለዋል።

የማዕድን ዘርፉ ገና ያልተነካ ብዙም ያልተሠራበት ነው የሚሉት አቶ ቴዎድሮስ፣ «ነዳጅንም ሆነ የድንጋይ ከሰልን የምንጠቀመው ለኃይል አገልግሎት ነው። ይህ ሲባል ደግሞ ነዳጅ በፈሳሽ መልኩ ያለ ኃይል ሲሆን የድንጋይ ከሰል ደግሞ በጠጣር መልኩ ያለ ኃይል ነው።

በድንጋይ ከሰል ላይ በሀገር ውስጥ ከሠራን በአርጥበት ከውጭ የሚመጣውን ብዙ ፋብሪካዎች የሚጠቀሙትን ለነዳጅ የሚወጣውን ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ማዳን ይቻላል። ለኢንዱስትሪዎች የሚያስፈልገውን የሀገሪቱን ነዳጅ ፍጆታ ሙሉ በሙሉ በድንጋይ ከሰል መተካት ይቻላል» ብለዋል።

እሳቸው እንዳሉት፣ ይህ እንዲሆን ከተፈለገ ደግሞ አሁን ያሉት ፋብሪካዎች የሚጠቀሙትን ኃይል ለመቀየር ወደሚያስችላቸው ቴክኖሎጂ መምጣት ያስፈልጋል። የድንጋይ ከሰልን በኃይል አማራጭነት መጠቀም መልመድ አለበት። ለዚህም በኢንዱስትሪው ላይ መሥራት ይኖርበታል። መንግሥትም በዚህ ረገድ የተለያዩ ድጋፎችን በማድረግ ኢንዱስትሪዎቹ ሀገር ውስጥ የሚመረተውን የድንጋይ ከሰል እንዲጠቀሙ ሊያበረታታ ይገባል። ይህ ከተተገበረ፣ የቴክኖሎጂ ሽግግር ከተደረገ፣ በመረጃ የተደገፈ አሠራር ሥራ ላይ ከዋለ ፣ ፋብሪካዎች ዘመናዊ አሠራሮች ከተከሉ፣ የሰው ኃይሉ እየበቃ ከመጣ ዘርፉን ወደ ተሻለ ደረጃ ማድረስ ይቻላል። እንደዚህ አይነት ኤክስፖርት ይህ እንዲፈጠር ያግዛሉ፣ እጅግ በጣም ጥሩ ብቃት የሚፈጥሩ ናቸው።

አምናም ሆነ ዘንድ የተካሄደው የማዕድን ኤክስፖርት ማዕድንን ያስተዋወቀ ብቻ ሳይሆን አዳዲስ እይታዎች የተመለከቱበት ነው፣ በቀጣይም ከዚህ በበለጠ መልኩ ሊዘጋጅ ይገባል ብለዋል። ለምሳሌ የድንጋይ ከሰል ከሀገር አንጻር ያለው አንድምታ ምንድነው? ከውጭ የሚመጣው የድንጋይ ከሰል ምርት መተካት ብቻ ነው ወይስ ነዳጅን መተካት ይችላል የሚለው በሚገባ ተጠንቶ መሥራት እንዳለበት ይጠቁማሉ። እንደዚህ አይነት ኤክስፖርትን በማስፋት በርካታ ድርጅቶች እና ተቋማት በማሳተፍ ትልቅ ሥራዎች መሥራት እንደሚቻልም አመለክተዋል።

እሳቸው እንዳሉት፣ የኤክስፖርት ዋና ዓላማ የመረጃ ልውውጥ እንዲኖር በማድረግ ፣ ቴክኖሎጂዎችን በማስተዋወቅ፣ የልምድ ልውውጥ በማድረግ፣ ድጋፎችን እንዲኖሩ እና አማራጮችን በማስፋት ረገድ ከብዙ ባለድርሻ አካላት ጋር ማገናኘት ነው። ያንን ለማስፋትና ውጤታማ ቴክኖሎጂ ሊያመጣ የሚችለውን ለውጥ ለማምጣት አስቀድሞ ማህበረሰቡ ማወቅ አለበት ፣ በእንደዚህ አይነት ጉዳዮች ላይ ከተሰራ የበለጠ ውጤታማ መሆን ይቻላል።

እሳቸው እንዳሉት፣ በድንጋይ ከሰል ጉዳይ ላይ መንግሥት ትኩረት ሰጥቶ እየሠራበት ይገኛል። በሠለጠነ የሰው ኃይል ላይ ኢንስቲትዩት በማቋቋም ጭምር በተደራጀ መልኩ ሊሠራበት ይገባል። የሌሎች ሀገራት ተሞክሮ እንደሚያሳዩው ድንጋይ ከሰል ከፍተኛ ትኩረት የተሰጠው መሆኑን ነው። ሩሲያ፣ ህንድ፣ ቱርክ እና የመሳሰሉት በድንጋይ ከሰል ላይ ይሠራሉ። እነዚህ ሀገሮች በኢንስቲትዩት ደረጃ የተቋቋመ የድንጋይ ከሰልን ጉዳይን የሚመራ ተቋም አላቸው። በሁሉም መልኩ የተደራጁ ናቸው።

በእኛ ሀገርም በዚህ መልኩ ከተሠራ ኢትዮጵያ

በሀገሪቱ ባሰፈው ዓመት አንድ ነጥብ 186 ሚሊዮን ቶን የድንጋይ ከሰል ማምረት ተችሏል

በድንጋይ ከሰል በኩል ከየትኛውም ሀገር በላቀ ደረጃ ላይ ትደርሳለች ያሉት አቶ ቴዎድሮስ፣ ይህም አንድን ሀገር ከድህነት ለማውጣት፣ በሀገሪቱ የኢንዱስትሪ አብዮት ለማምጣት የሚያስችል መንገድ እንደሆነ ጠቅሰው፣ መንግሥት ትልቁን ትኩረት ሰጥቶ በቴክኖሎጂም፣ በሰው ኃይል በአቅርቦትም ድጋፍ ማድረግ አለበት ሲሉ አመለክተዋል።

በሜድሮክ ኢንቪስትመንት ግሩፕ ስር ከሚተዳደሩ ኩባንያዎች አንዱ የብሔራዊ ማዕድን ኮርፖሬሽን ኃላፊነቱ የተወሰነ የግል ማህበር ነው፣ ኩባንያው በኤክስፖርት ተሳትፏል። ኮርፖሬሽኑ የድንጋይ ከሰል ማጠቢያ ፋብሪካ ከአሮሚያ ክልል ነቀምት አርባ ኪሎሜትር ርቀት ላይ በሚገኘው አርጅ አካባቢ እየተገነባ ይገኛል።

የኮርፖሬሽኑ ዋና ፕሮጀክት ሥራ አስኪያጅ አቶ በየነ ጨመዳ የድንጋይ ከሰል ማጠቢያ ፋብሪካውን ለመገንባት የሚያስፈልጉ ቁሳቁስ ከቱርክ ተገዝተው አገር ውስጥ መግባታቸውን ይገልጻሉ። ፋብሪካው በሰዓት ሁለት መቶ ቶን የድንጋይ ከሰል ለማጠብ እንደሚያስችል ጠቅሰው፣ ግንባታው ሲጠናቀቅ ለ150 ሰዎች በቋሚነት የሥራ እድል እንደሚፈጥር ጠቁመዋል።

ኮርፖሬሽኑ የድንጋይ ከሰል አጥበት ሥራ ለመስማራት በመንግሥት በኩል ከተመረጠ ኩባንያዎች መካከል አንዱ መሆኑን የጠቁሙት አቶ በየነ፣ በዘርፉ መሠማራቱ በሀገሪቱ በብዛት ያለውን የድንጋይ ከሰል ጥሬ እቃ ውጤታማ በሆነ መልኩ መጠቀም እንደሚችል ገልጸዋል። ይህንንም ኮርፖሬሽኑ ባደረገው ጥናት ማረጋገጠን ጠቁመዋል።

የፋብሪካው ግንባታ ባለፈው ዓመት መጀመሩን ጠቅሰው፣ አሁን የአፈር ሥራው ተጠናቅቆ የሲቪል ሥራው እየተሠራ ነው ይላሉ። በአካባቢው ያለው አለመረጋጋትና የጸጥታ ችግር ግንባታውን በሚፈለገው ፍጥነት አከናወኖ ሥራ ለመጀመር እንቅፋት ፈጥሮ መቆየቱንም ይገልጻሉ። ሌላው ዋና ተግዳሮት የውጭ ምንዛሪ አጥረት እንደነበር ጠቅሰው፣ ይህ ችግር ተቀርፎ ለፋብሪካው ግብዓት የሚያስፈልጉ ቁሳቁስ ወደ ሀገር ውስጥ መግባታቸውን አስታውቀዋል።

የኮርፖሬሽኑ የድንጋይ ከሰል ማጠቢያ ፋብሪካ እየተገነባ ቢሆንም፣ የድንጋይ ከሰል ማምረት የሚቻልበት ማምረቻ ቦታ ማግኘት አለመቻሉም ሌላው ተግዳሮት መሆኑን አቶ በየነ ጠቁመዋል። «እኛ የድንጋይ ከሰል የማምረቻ ቦታ ስንጠይቅ ክልሎች የሚሰጡት መልስ ቀደም ሲል ፈቃድ የወሰዱ ሰዎች አሉ፣ ከእነርሱ ጋር ሥሩ የሚል ነው። ከግለሰብ ገዝቶ መሥራት ምንም አይነት መተማመኛ አይኖርም። እንደዚህ አይነቶቹ ችግር ቢሰተካከሉ ጥሩ ይሆናል» ሲሉ አስገንዝበዋል።

ኮርፖሬሽኑ ትልቅ አቅም ይዞ ታምናባት የድንጋይ ከሰል ለማምረት ፋብሪካ ከገነባ ለፋብሪካው ግብዓት የሚሆነው ጥሬ እቃ የሚመርትበት ቦታ መስጠት የግድ

ነው የሚሉት አቶ በየነ፣ «አንደዚህ አይነት ችግሮች በየክልሉ ስላሉ ችግሩን ማዕድን ሚኒስቴር በሚያዘጋጀው የውይይት መድረክ ላይ ድርጅቱ እያሳየ መሆኑን አስታውቀዋል። ክልሎች የማዕድን ሚኒስቴር የሚሰጠውን አቅጣጫ መፈጸም ላይ ከፍተኛ እንዳለባቸው አቶ ገመቹ ጠቁመዋል።

ማዕድን ላይ የፌዴራልና የክልሎች ኃላፊነት በተመለከተ የተወሰነ ነገር እንደሌለም ጠቅሰው፣ ክልሎች የፌዴራል ማዕድን ሚኒስቴር የሰጠውን አቅጣጫ ለመቀበል የሚችሉበት ሁኔታ እንዳለም ይናገራሉ። የማህደን ጉዳይ ከላይ አስከታች ያለው መቀቅር በድንብ ትኩረት ሰጥቶ ተናብቦ መሥራት ያለበት መሆኑንም አመለክተዋል።

አሁን በማዕድን ልማት ላይ የሚታየው ማዕድን አለማለሁ ብለው የወሰዱትን ፈቃድ ብቻ ይዞ ወደ ሥራ ሳይገቡ መቀመጥ ነው ያሉት አቶ በየነ፣ ለማዕድን ዘርፉ ምንም አይነት አስተዋጽኦ የማያበረክቱ እንደነዚህ አይነት በርካታ አካላት እንዳሉ ጠቁመዋል። ይህም ለድንጋይ ከሰል ልማቱ ቀጣይነት ላይ አሉታዊ ተጽእኖ ሊያሳድር እንደሚችል አስገንዝበዋል።

«ፋብሪካ ገንብተን ለፋብሪካ የሚሆነውን ጥሬ እቃ የሚያቀርበው አካል አላቀርብም ቢል ችግር ውስጥ መግባታቸው አይቀርም» ሲሉ ጠቅሰው፣ ልማቱ ዘላቂነት ባለው መልኩ እንዲሰራ ለፋብሪካዎችና ትልቅ አቅም ለሚፈጠሩ ሰዎች የድንጋይ ከሰል አጥበት ሥራውን እንዲያከናውኑ ማድረግ መልካም ይሆናል ብለዋል። እነዚህ ችግሮች ተቀርፈው ሥራው በሚገባ የሚሠራበት ሁኔታ ከተፈጠረ በድንጋይ ከሰል ውጤታማ መሆን የሚቻልበት ጊዜ ሩቅ እንደማይሆን አቶ በየነ አመለክተዋል።

አቶ በየነ ኮርፖሬሽኑ የማዕድን ሚኒስቴር ባዘጋጀው የማዕድንና ቴክኖሎጂ ኤክስፖርት ላይ ባለፈው ዓመትም ዘንድም መሳተፍን አስታውሰዋል። እንደዚህ አይነት ኤክስፖርት የመዘጋጀታቸው ፋይዳ ከፍተኛ መሆኑን ጠቅሰው፣ የማዕድን ዘርፉን ለማስተዋወቅም ሆነ የተሻለ ደረጃ እንዲደርስ ለማድረግ በእጅጉ ይጠቅማሉ፣ አምራቾችን ከገዥዎች ጋር ያገናኛሉ ብለዋል። እንደ ድርጅት ምርቶቻችን በርካታ ናቸው ያሉት አቶ በየነ፣ መድረኩ ከብዙዎች ጋር እንዲገተዋወቅና የገበያ ትስስር መፍጠር እንድንችል አርገናል ሲሉ ገልጸዋል።

በኤክስፖርት ላይ ከብዙ ድርጅቶች ጋር ተገናኝተናል የገበያ ትስስር ለመፍጠር ችለናል ሲሉ አቶ በየነ ገልጸዋል ፤ እንደዚህ አይነት ኤክስፖርትን በየዓመቱ ማካሄዱ ጠቀሜታው ከፍተኛ መሆኑን ጠቅሰው፣ መድረኩ በየዓመቱ እየተሻሻለ እንዲካሄድ ማድረግ እንደሚያስፈልግ ተናግረዋል። የሌሎች ሀገራትን ተሞክሮ በመውሰድ በሀገራችን ነባራዊ ሁኔታ ጋር እንዲጣጠም በማድረግ እያሰሩ እንዲሄዱ ማድረግ ያስፈልጋል ሲሉ ሃሳባቸውን አጠቃለዋል።

መዝናኛ

የብዕር ጠብታ

ክባ ጎሹ

በትረ ሙሴ (መልክ ሲትዮቶ)

ድስት ጠጋኙ አባ ጎሹ የአይኖቻቸውን እዳሪ በእጃቸው እያባበሱ የማለዳዎን ጀምሮ ተከትለው ከቤት ወጡ። ለአንድም ቀን ከጎባጣ ጀርባቸው ላይ ወርዶ የማያውቀው አሮጌ ማዳበሪያ በስብርባሪ ብረታ ብረት ተሞልቶ ዛሬም እንደታዘለ ነው። የሁልጊዜም ጸሎታቸው የማዕድ ቤት ድስቶች ሁሉ ተሸንቀረው እሳቸውን እንዲጠብቁ ነው።

አባ ጎሹ ቀይ ናቸው። ቀይነታቸው ግን አይታይም። ወይቧል ። በውብ የሽማግሌ ፈታቸው ላይ እድሜ የተጫነው የደስ ደስ ይታያል። የእድሜያቸውን አካዝ ባያውቁትም በነሱሲ ዘመን እንደነበሩ ግን ገጻቸው ምስክር ነበር። ቁመታቸው ረጅም ነው... ከለግላጋነታቸው የተነሳ ከአግዜር ጋር በቅርብ የሚገናኙ ብቸኛው ፍጡር አስመስሏቸዋል። የሰፈራቸውን አባራማ መንገድ ጨርሰው ... ራቅ ካለ መንደር ደረሱ።... ከጎዳናው ግራና ቀኝ ካለው ቤት ላይ አይኖቻቸውን እያንቀዋለሉ፤

“ቀዳዳ ድስት ያለው... ቀዳዳ ድስት ያለው... አሮጌ ድስት አዳሹ መጥቷል አባ ጎሹ። እያሉ ከአንዱ ሰፈር ወደ አንዱ ሰፈር ኳተኑ ። እሳቸው የአለት ጎርሳቸውን የሚሸፍኑበትን አንድም የጥገና ሥራ ሳያገኙ አብራቸው የወጣቸው የማለዳ ጀንበር ጥላቸው ሸሽቶ። አባ ጎሹ በየመንገዱ የሚያገኙትን የሰው ቤት በቅልውጥና እያማተሩ “ቀዳዳ ድስት ያለው ... ሰባራ ድስት ያለው አሮጌ ድስት አዳሹ መጥቷል አባ ጎሹ”። በማለት እንደ እድር ለፋፊ ጉሮሮአቸው እስኪገጣጠሙ ጭሁ ። ይህ የራሳቸው ግጥም ነው... በእድሜ የተማሩት ... በዘመን ያጠኑት የእንጀራ ገመድ ። የደንበኞቻቸውን ቀልብ ለመሳብ

የዘየዱት መላ። በሰፈሩ ውስጥ ድስትና ወይዘሮ የሌለ እስኪመስል ድረስ ጥሪያቸውን የሰማ አንድም ሰው አልነበረም። ሆኖቸውም መራቡን ሊያስታውቅ እንደ ሰኔ ሰማይ አገረመረመ። እውነት ለመናገር የዘመናቸውን ገሚሱን ያሳለፉት በጾም ነው። ሁሉም ቀን ለእሳቸው የጾም ቀን ነው...የድህነት ጾም። አሁንም አልበሉም። ትናንት የባቆላ አሹቅ እንደቀመሱ ነው ። ሁሌም ጾመኛ ሁሌም ምኞተኛ ናቸው... ሽማግሌው አባ ጎሹ።

በአዋጃቸው መሃል አንድ የተስፋ ድምጽ ሰመ። አንዲት ወይዘሮ ሴት «ወዲህ ይግቡ» ስትል ጠራቻቸው። ከመግባታቸው ወስፋት የሚቀሰቅስ የምግብ ሽታ ተቀበላቸው ። በእምሮት ወስፋታቸው ተንጫጫ።

ወይዘሮዋ ከወደመዳድ ቤት በኩል ሁለት እኩል መጠን ያላቸውን መናኛ ድስቶች ይዞ ተመለሰች።

“ይሄውሎት በደንብ አድርገው ይሰሩት” ስትል አቀበለቻቸው። ብዙም ጎልማሳነት ባልሸሻቸው አይኖቿ ስታያቸው ቆይታ ካጠገባቸው እብስ አለች። ስትራመድ ዳሌዋ ይደንሳል... ወጣትነት ከድቶት በጉልምስና እድሜ ላይ ቢሆንም ወንድ ልጅ ለማነሁለል ሃይል ነበረው።

አባ ጎሹ ሁለቱን ድስቶች አገላበጠው ካዩ በኋላ ከማዳበሪያው ውስጥ መደሻና መጠገኛ ብረት በማውጣት መቀጥቀጥ ጀመሩ። ቀጥቅጠው ካቆነጃቸው መንገድ ድስቶች የሚያገኙትን አስር ብር በምን እንደሚያጠፏት በልባቸው እቅድ ጀመሩ። እንዲህ በደከማቸውና ሕይወት ባስመረቻቸው ሰአት የመጠጣት... ጠጥቶም የመስከር አመል አለባቸው። በዚህም በሚያገኙት አስር ብር ሊጎነጩ እቅድ ያዙ። ቀጥቅጠው ያሳመሩትን አሮጌ ድስት ለወይዘሮዋ

ሊሰጡ... ድምጽ አሰሙ ... እሜቴ የሚል ።

የጥሪ ድምጽ የሰማቸው ወይዘሮ ከለሰላሳ ጸጉሯ ላይ የተንሸራተተ ሻሽዋን በእጇቿ እየጠበቀች ወደ ውጪ ወጣች።

“ይሄውልሽ ኩቸም አድርጌ አበጅቼልሻለሁ። የፈለግሽውን ነገር ልታበስይበት ትችያለሽ” ሲሉ አቀበሏት።

ወይዘሮዋ የድስቶቿን ቁጥና ሆድ ካየች በኋላ ስንት ነው? ስትል ጠየቀች።

አስር ብር ይበቃኛል ፣ መለሱላት።

በሻሻ ጠቅልላ ጆሮ ግንደ ስር የደበቀችውን አስር ብር አውጥታ ሰጠቻቸው ።

አባ ጎሹ ብርቅ የሆነችባቸውን አስር ብር ሰባት ጊዜ አጣጥፈው ከሱሪያቸው ስር ካለ ሌላ ኪስ ውስጥ በመክተት ወይዘሮዋን አመስግነው ሄዱ። ቀዳዳ ድስት ያለው፣ አሮጌ ድስት አዳሹ መጥቷል አባ ጎሹ ከማለታቸው ከወጡበት ቤት ቀጥሎ ካለው ሰስተኛው ጊቢ ውስጥ ጥሪ ሰምተው ወደዛው አመሩ። የጎረቤት ሰዎች እርስ በእርስ እየተጠራሩ ለአባ ጎሹ የገቢ ምንጭ ሆኑ። ጀምሮ ከጠለቀች ጀምሮ አባ ጎሹ አምስት አሮጌ ድስቶችን አደሱ። እንዳሰቡት ርሃብና ድካማቸውን ሊረሱ ቀን ሙሉ ተንክራተው ያገኙትን ሃያ አምስት ብር ጨብጠው ብረት የሞላውን አሮጌ ማዳበሪያ እንደተሸከሙ ወደ መሽታ ቤት አቀኑ። ገና በር ከመድረሳቸው የአረቄው ሽታ ሠነፈጣቸው። የጀርባቸውን ሸከም ሰዋራ ቦታ ደብቀው ወደ ውስጥ ገቡ። ሃያ አምስት ብርን ዳግመኛ ቆጥረው ለማውጣት እንዲመቻቸው በማሰብ ከደረ ኪሳቸው ውስጥ ከተቱት።

ከፊት ለፊታቸው አንድ ወጣት ጨለምለም ካለ ቦታ ላይ ተቀምጦ እያያቸው እንደሆነ አልተረዱም ነበር። ወጣቱ የጎፈረ ጸጉሩን በእጁ እያፍተለተለ

የአባ ጎሹን ሃያ አምስት ብር እንዴት መውሰድ እዳለበት ሲያሰላስል ነበር።

አባ ጎሹ ገና ቁጣቸው መሬት ከመንካቱ አረቄ አዘዙ። የናፈቁትን መጠጥ በአንድ ትንፋሽ ጨለጡት። ሆኖቸው ቅጥል፣ አንጀታቸው እርር አለ። ደግመው ጠረጴዛውን ቆረቆሩ እስከ አፍጢሙ ተሞላላቸው። አባ ጎሹ ያለወትሯቸው ቶሎ ሰከሩ። ደክመው የለ?... ተርበው የለ?

ወጣቱ ከዚህ በላይ ጊዜ ማጥፋት አልፈለገም። የአባ ጎሹ ስካር የፈለገውን እንዲያደርግ እድል ስለሰጠው ከተቀመጠበት ተነሳ። በዘየደው መላ የደረት ኪሳቸውን ፍራንክ ሊወስድባቸው የቅርብ ዘመዱን ያገኘ ያህል ደስ በሚል ፈገግታ ተንደርድሮ አቀፋቸው ። ሕንድት ናት?... ሰላም ናት ? ጠፉ አኩ... በሰላም ነው ? ሠላምታው ማብቂያ አልነበረውም። ወጣት ትከሻውን ስንት ነገር የተሸከመ አዛውንት ትከሻቸው ላይ እያጋጨ የሰላምታ መዓት አወረደባቸው ።

አባ ጎሹ በወጣቱ ሠላምታ ተደስተው አቅፈው አገላበጠው ሳሙት። ቢያውቁኝ ነው እንጂ በሚል የደግነት ስሜት ሣያውቁት አጻፋቸውን መለሱለት።

ወጣቱ እንዳሰበው የአባ ጎሹን ሃያ አምስት ብር ከደረት ኪሳቸው ውስጥ ሞጭልፎ ተሰወረ። ደማቸውን ፣ የሽማግሌ ወዘናቸውን ነጥቆ እብስ አለ። አባ ጎሹ ሀገር ሰላም ብለው አረቄያቸውን ይኮመኩማሉ። በአንድ ትንፋሽ ጭልጥ፣ ሌላ ሙልት እሱንም ፉት... ጭልጥ... ጠረጴዛ መቆርቆር። አፍና ብርጭቆአቸው ሳይለያይ ስለቱ ነገደ። ፈጣጭ አስተናጋጅ ከአባ ጎሹ ፊት ሣይሸሹ በአፍ... በአፋ ይሞሉላቸዋል። አባ ጎሹ የደረታቸውን ሃያ አምስት ብር ተማምነው ዶሮ እስኪጮህ ድረስ ጠጡ።

ዓለም አቀፍ

ሶማሊያ ከዓለም ባንክ እና አይኤምኤፍ የ4 ነጥብ 5 ቢሊዮን ዶላር ብድር ተሰረዘላት

በጋዜጣው ሪፖርተር

ሶማሊያ ከዚህ በፊት ከዓለም ባንክ እና አይኤምኤፍ ለተለያዩ ስራዎቿ የተበደረቻቸው ብድሮች መክፈያ ጊዜ ደርሶባት ነበር። ሀገሪቱ በኮሮና ቫይረስ፣ ለዓመታት በዘለቀው ጦርነት እና በድርቅ ምክንያት ብድሮቿን መክፈል እንደማትችል አስታውቃል ነበር።

የዓለም ባንክ እና አይኤምኤፍ ሶማሊያ ያለባትን የ4 ነጥብ 5 ቢሊዮን ዶላር ብድር ምህረት ማድረጉን ቢቢሲ ዘግቧል። የሶማሊያ ጠቅላይ ሚኒስትር ሀምዳ አብዱ ባሬ እንዳሉት የአራት ነጥብ 5 ቢሊዮን ዶላር የሀገሪቱን ዓመታዊ እድገት ከ60 በመቶ በላይ ድርሻ ነበረው ብለዋል።

ጠቅላይ ሚኒስትሩ አክለውም የሁለቱ የገንዘብ አበዳሪ ተቋማት እዳ ስረዛ እያንዳንዱ ሶማሊያዊ 300 ዶላር እዳ እንደተሰረዘለት ያስረዳል ሲሉም ተናግረዋል። ሶማሊያ በከፍተኛ እዳ ጫና ምክንያት ውስጥ ካሉ የዓለማችን ሀገራት መካከል አንዷ የነበረች ስትሆን አሁን ላይ ያለባት እዳ ከዓመታዊ ምርቷ ወይም ጂ.ዲ.ፒ ጋር ሲነጻጸር 8 በመቶ ብቻ ሆኗል።

የብድር ስረዛውን ተከትሎ ሶማሊያ በደቡብ ፕሬዚዳንት አብዱላ ላይ ናት ተዘጋጅ

ጠቅላይ ሚኒስትሩ "አሁን ሶማሊያ በቂ ገንዘብ እጁ ላይ ይኖራታል፣ የውጭ ቀጥታ ኢንቨስትመንት መሳብ ትችላለች ለዜጎቿም የሥራ እድል መፍጠር ትችላለች" ብለዋል። ሶማሊያ ከፈረንጆቹ 1996 ጀምሮ ዓለም ባንክ እና አይኤምኤፍን ጨምሮ ከሌሎች ሀገራት የተበደረችው ብድር የነበረባት ሲሆን ከ90 በመቶ በላይ የነበረባት ብድር ተነስቶላታል።

የእዳ ስረዛውን ተከትሎ በሶማሊያ መዲና ሞቃዲሾ እና ሌሎች ከተሞች ደስታ እና ጭፈራ እንደደራ ተገልጿል።

በአራት ልጆቿ ግድያ ተጠርጥራ የታሰረችው እናት ከ20 ዓመት በኋላ ነጻ ወጥታለች

በጋዜጣው ሪፖርተር

“የአውስትራሊያ ጨካኛ እናት” የሚል ቅጽል ስም ተሰጥቷት የነበረችው እናት ከ20 ዓመት አስር በኋላ ነጻ ወጥታለች።

ካትሊን ፎልቢግ ከ1989 እስከ 1999 ድረስ ባሉት ዓመታት አራት ልጆቿን ገድላለች በሚል በ2003 ለአስር የተዳረገችው። ልጆቿ ከ18 ቀን እስከ 18 ወራት ቆይተው ይህንን ዓለም የመሰናበታቸው ጉዳይም ከግድያ ጋር የተያያዘ ነው የሚለውን ከስ አጠናክሮት ነበር።

እናት ፎልቢግ ግን ካሉባ፣ ፓትሪክ፣ ሳራህ እና ላውራ የሚል ስም የነበራቸው ልጆቿ በተፈጥሮ መንገድ ሕይወታቸው ማለፉን ብትገልጽም ሰሚ አላገኘችም። የየአለት ውሎዋን የምትጽፍበት (ዲያሪ)ም “የተረጋጋ ሕይወት የላትም፣ ልጆቿን የገደለቻቸው እሷ ናት” ለሚለው ጉዳይ ማስረጃ ሆኖ በ2003 የ40 ዓመት እስራት አስፈርዶባት ነበር።

እስራቱ በይግባኝ ወደ 30 ዓመት ዝቅ እንዲልላት ቢደረግም “ማንም ሊሰማኝ አልቻለም ነበር” የምትለው ፎልቢግ ባለፈው ዓመት ከ20 ዓመት አስር በኋላ በምህረት ተለቃለች። የ56 አመቷ እናት በዛሬው አለትም ከኒው ሳውዝ ዌልስ ከፍተኛ ፍርድቤት መልካም ዜና ሰምታለች።

ፍርድ ቤቱ ካትሊን ፎልቢግ ለአስር የተዳረገችበት ማስረጃ “አሳማኝ አይደለም” የሚል ውሳኔ ማሳለፉን ነው ቢቢሲ የዘገበው። ከዚህ ውሳኔ ላይ ለመድረስም ለልጆቹ ግድያ መንስኤው ተፈጥሮ የበራሂ (ጂን) ችግር ሊሆን ስለሚችል ምርመራ ይደረግ የሚለው የፎልቢግ ጥያቄ ነው።

በዚህም መሠረት የተደረገው ምርመራ ሁለቱ ሕጻናት በአጭር ጊዜ ሕይወታቸው እንዲያልፍ ምክንያት የሚሆን

“ሳይንስ ነጻ ሰጣኝ አመሰግናለሁ” ይሰኙት እናት ካሳ ለመጠየቅ ተዘጋጅታለች

የበራሂ (ጂን) መለዋወጥ ሰለባ መሆናቸው መረጋገጠው የተገለጸው። ውጤቱ “የአውስትራሊያ ጨካኛ እናት” የሚለውን ተቀጽላ የሚያስፍቅ ሙሉ በሙሉ ከወንጀል ተጠያቂነት ነጻ እንድትሆን የሚያደርጋት ነው ብሏል የኒው ሳውዝ ዌልስ ጠቅላይ ፍርድ ቤት።

ፎልቢግ በሲድኒ ሳግ እየተናነቃት “የበራሂ (ጂን) ሳይንስ መዘመን ልጆቼን እንዳልገደልኩ አረጋግጦልኝ ነጻ ወጥቻለሁ፣ ከ1999 ጀምሮ ነጻ የምሆንበት ሕጋዊ አግባብ ቢኖርም ሰሚ አልነበረኝም” ብላለች።

“ህጻናት በድንገት እና ልብ በሚሰብር ሁኔታ ሕይወታቸው እንደሚያልፍ ከማሰብ ይልቅ እኔን ተጠያቂ ማድረግ ስለተመረጠ 20 ዓመታትን ያለጥፋቱ ታስፈያለው፣ የእኔን ስቃይ ማንም እንዲደግመው አልፈልግም ስትልም ተናግራለች። ጠበቃዋም የ56 አመቷ እናት በስህተት ለተፈጸመው አስር ካሳ ለመጠየቅ መዘጋጀቷን አስታውቀዋል።

